

ДОКЛАД

**за оценка степента на въздействие на инвестиционно предложение:
„Изграждане на еднофамилни вилни сгради, комплексно застрояване
с наземни гаражи в 67800.47.77, част от УПИ II - 979 в м. Аркутино,
землище на гр. Созопол“, върху защитени зони BG0002041 „Комплекс
Ропотамо“ по директивата за опазване на дивите птици и BG0001001
„Ропотамо“ по директивата за опазване на природните местообитания
и дивата флора и фауна**

*(Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за
съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с
предмета и целите на опазване на защитените зони в сила от 11.09.2007 г. Приета с
ПМС № 201 31.08.2007 г. ДВ бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп., бр. 81 от 15.10.2010 г.,
в сила от 15.10.2010 г., бр. 3 от 11. 01.2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 30 Ноември
2012 г.)*

гр. Бургас, март 2024 г.

Данни за възложителя:

Възложител: „АРКУТИНО“ ЕАД

Адрес за кореспонденция: гр. Бургас, бул. „Александър
Батенберг“ № 2

Лице за контакти: Пламен Тумбаков

Изготвили доклада:

Веселин Вълчанов
Диплом № 088219
на СУ „Климент Охридски“
специалност Биология

Подпись:

Росица Георгиева
Диплом сер. МЯ№ 0003974
ВЛТИ София

Подпись:

GSM 0876 700 053
e-mail: veselin@gbg.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

№		Стр.
	ВЪВЕДЕНИЕ	4
1.	Анотация на инвестиционното предложение	5
2.	Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху 33 BG0001001 „Ропотамо” и BG0002041 „Комплекс Ропотамо”;	8е
3.	Описание на елементите на ИП, който самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи.	10
4.	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване при изготвянето на плана за ИП	11
5.	Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение, върху предмета и целите на опазване на защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и BG0001001 „Ропотамо”;	19
5.1	Описание и анализ на въздействието от реализирането на ИП върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и BG0001001 „Ропотамо”;	21
5.2.	Описание и анализ на въздействието на разглежданото инвестиционно предложение върху целостта на защитените зони с оглед на техните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрологички и геологички промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение	134
6.	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на проекта/инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.	140
7.	Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона	142
8.	Картен материал с местоположението на ИП спрямо защитената зона“;	143
9.	Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за ОС	143
10.	Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение	144
11.	Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация	144
12	Литература	147

Приложения

Приложение 1 Картен материал к.т.

Приложение 2 Документи по чл. 9, ал. 2, т. 3 на експертите изготвили ДОСВ

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад за оценка на степента на въздействие върху защитени зони от Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, е изготвен съгласно посочените в решение БС-44-ПрОс/15.12.2023г, Писмо № ПД-2140(19)/15.12.2023г на РИОСВ Бургас относно инвестиционно предложение „Изграждане на еднофамилни вилни сгради, комплексно застрояване с наземни гаражи в 67800.47.77, част от УПИ II - 979 в м. Аркутино, землище на гр. Созопол“ с възложител „АРКУТИНО“ ЕАД изисквания. Докладът е изготвен по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал.1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС).

При изготвянето на доклада за ОС са взети под внимание наложените ограничения и режими в Заповед № РД-82 от 3.02.2009г на МОСВ за обявяване на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”, Заповед № РД-722 от 28.09.2023 г за изменението и допълването ѝ, Заповед № РД-1042 от 17. 12. 2020 г. за обявяване на 33 BG0001001 „Ропотамо” и Заповед № РД-727 от 28.09.2023 г на МОСВ за изменението и допълването ѝ, резултатите и данните от проекти „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания”, „Картиране и определяне природозащитното състояние на бозайници без прилепи“ „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги“, „Картиране и определяне природозащитното състояние на риби“ и „Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни“, публикувани в Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 и специфичните и подробни цели на опазване на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и 33 BG0001001 „Ропотамо“. Като референтни са приети посочените в данните от стандартните формуляри на двете защитени зони числености на популациите животинските видове предмет на опазване в защитените зони, за които в решението е посочено, че се очаква да бъдат засегнати от реализирането на ИП и площите съгласно предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI координатна система WGS 1984, UTM Zone 35 N графични файлове с границите на природните местообитания и местообитанията на животинските видове, предмет на опазване в защитените зони.

В ДОСВ е направен анализ на очакваните въздействия върху природните местообитания и видовете, за които има вероятност да бъдат засегнати, съгласно определения със заповедите за обявяване на двете защитени зони предмет на опазване,

като тези за които съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени са извън обхвата на възможните от реализирането на ИП въздействия се посочва, че не се очакват отрицателни въздействия без да се прави коментар в анализа на въздействията.

1. Анотация на инвестиционното предложение.

Инвестиционното предложение на възложителя е за Изграждане на еднофамилни вилни сгради, комплексно застрояване с наземни гаражи в ПИ № 67800.47.77, част от УПИ II - 979 в м. Аркутино, землище на гр. Созопол". Предвижда се изграждане на 9 вилни сгради, които според РЗП, което е от 200 до 550 м² се разпределят както следва: Н1 -1бр, Н2-2бр, Н3-3бр, Н6-1бр и Н7-1бр. Две от вилните сгради (Н1 и Н6) ще бъдат триетажни, а за останалите се предвижда да бъдат с 2 етажа.

Предвижда се да бъдат обитавани от 46 души за които се осигуряват 21 паркоместа.

Строителството ще се осъществи при спазване на следните постигнати в проекта градоустройствени показатели.

Площ на ПИ -	20 809 м ²
Пътност на застрояване	7,32 % (1 522,73 м ²)
Кинт	0,167 (3 480,79 м ²)
Озеленяване	80 % (16647,2 м ²)
Кота корниз	10м

Допустимите съгласно ПУП-ПРЗ одобрен със Заповед №8- Z-392/05.04.2012г градоустройствени показатели са:

Пътност на застрояване	30 %
Кинт	1,0
Озеленяване	50 %
Кота корниз	10м

Транспортният достъп до имота е от север от обслужващ път за ВС „Дюни“ и „Свети Тома“ и гр. Созопол ПИ № 67800.49.18, Общинска публична собственост, Територия на транспорта, с НТП За местен път, който е бил част от трасето на път II-99 Созопол – Приморско и частта от най-старото трасе на пътя Созопол – Приморско – Царево.

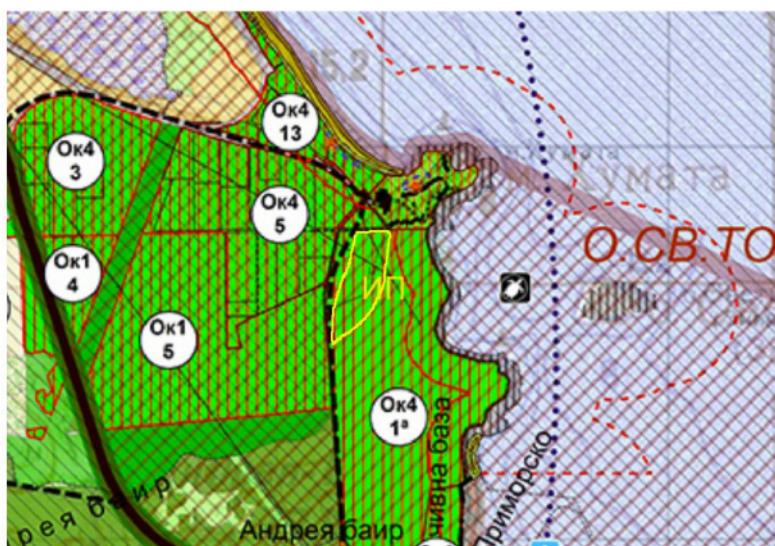
Съгласно Становище № 4573213 за условията и начина за присъединяване обекти на клиенти на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД електрозахранването ще се осъществи от трансформатор разположен в ПИ № 67800.47.77 на границата с уличната регулация и нови кабелна линии- 20 kV, осигуряващи електрозахранването на всички потребители в района, изпълнени с кабел тип - NA2XS(F)2Y 3x1x185 mm², от мястото на разкъсване на КСН ТП Хумата - РОМ №4 на ЕП Алепу, до новия БКТП.

Водозахранването ще се осъществи от преминаващ покрай имота водопровод от напорен водоем „Аркутино“ (от система „Ясна поляна“) до комплекс „Свети Тома“, чрез водопроводно отклонение.

Битово фекалните води от сградите ще се третират в разположена в имота ЛПСОВ и зауствани дълбоководно в Черно море чрез изграденият и експлоатиран от „ГБС ИНВЕСТ“ АД колектор за дълбоководно заустване.

Съгласно издадената от АГГКР скица 67800.47.77 е Частна собственост, Урбанизирана територия, с НТП За друг курортно-рекреационен обект с площ 20809 кв. м и е с предишен идентификатор 67800.47.71 (част от ПИ № 67800.47.25 по КК на гр. Созопол) за които са издадени Разрешение за строеж № 34 от 28.08.1986г за „Складова база“ в м. Аркутино, център „Знаме на мира“ в ТЕК „Ропотамо“, Разрешение за строеж № 34/28.08. 1986г за „Жилищна група“ в м. Аркутино „Знаме на мира“ център „Знаме на мира“ в ТЕК „Ропотамо“ и Разрешение за строеж № 28/21.02. 2022г за „Реконструкция и довършване (адаптация на замразен строеж) на жилищна група „Знаме на мира“ блок,1, блок 2, блок 3 и блок 4 в ПИ № 67800.47.72 по КК на гр. Созопол.

Свързаните с реализирането на ИП инфраструктурни проекти: „Локална пречиствателна станция в ПИ № 67800.47.71 за отвеждане на битови отпадъчни води от съществуващи сгради в ПИ № 67800.47.73 и 67800.47.72 и отвеждащ колектор за пречистени води от ЛПСОВ до изливна шахта в ПИ № 67800.47.48“ и „Реконструкция на съществуващи площадкови кабели НН за захранване на жилищна група „Знаме на мира“ блок,1, блок 2, блок 3 и блок 4 в ПИ № 67800.47.72 (част от УПИ II-979)“, „Реконструкция на кабел 20 kV от ЖРС 119/16 на ВЛ 20 kV „Алепу“ до трансформаторен пост БКТП 20/0,4 kV 1x800 kVA в ПИ № 67800.47.73“ и „Подмяна на съществуващ Бетонен комплексен трансформаторен пост БКТП 20/0,4 kV 1x800 kVA в ПИ № 67800.47.73“ са съгласувани с РИОСВ Бургас за което са получени Решение БС-105-ПР/20.12.2001г, Писмо изх. № ПД-380(4)/29.09.2022г и Писмо изх. № ПД-3262(1)/21.12.2022г на Директора на РИОСВ Бургас.

Фиг 1-1. Разположение на предвидената за реализирането на ИП територия спрямо предвижданията на ОУП на Община Созопол.

Имотът е разположен в съседство с комплекс Свети Тома, югозападно от него и южно от паркинга пред портала на комплекса.

Съгласно районирането по чл.11, ал.1 от ЗУЧК попада в зона „Б“.

Строителството ще се извършва през периода октомври - април, в извънгнездовия период на обитаващите 33 „Комплекс Ропотамо“ птици.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху 33 BG0001001 „Ропотамо“ и BG0002041 „Комплекс Ропотамо“;

За оценка на кумулативните ефекти в обхвата на разглежданото инвестиционно предложение е ползвана предоставена с Решение № ЗDOI -2(1)/07.01.2024г на РИОСВ Бургас информация за всички планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, реализирани или в процес на реализация до момента, попадащи на територията на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и BG0001001 „Ропотамо“

Таблица 2-1. Списък на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС планове, програми и проекти (ППП) на територията на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“

№	План	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	ПУП за обособяване на селищно образувание "Перла"	Приморско	047012, 046001, 047006, 047009 000446, 000363, 000283; 000274	
2	ЧИ на ПУП-ПРЗ за УПИ/ПИ 67800.12.296, м. Алепу,	Созопол	67800.12.296	4.377
3	Регионално прединвестиционно проучване (РПИП) за обособената територия обслужвана от „ВиК - Бургас“ ЕАД, гр. Бургас	Приморско Созопол		
4	Горскостопанска програма	Приморско	67800.12.141 67800.12.165 67800.12.166 67800.12.167	78.374
5	План – извлечение за промяна вида на счета	Приморско		

Таблица 1-2. Списък на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС инвестиционни предложения (ИП) на територията на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“

№	Инвестиционно предложение	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Сграда за курортни нужди	Созопол	012369	7.845
2	Сграда курортни нужди	Созопол	012235	2.990
3	Вилно селище	Созопол	012347	3.536
4	Локална пречиствателна станция за отвеждане на битови отпадъчни води от съществуващи сгради и отвеждащ колектор за пречистени води от ЛПСОВ до изливна шахта	Созопол	67800.47.71 67800.47.72 67800.47.73 6700.47.48	60,390
5	Изграждане на сгради за отдих и курорт и ЛПСОВ в ПИ с идентификатори, и с външна техническа инфраструктура водоснабдяване, електроснабдяване и канализация	Созопол	67800.12.2413, 67800.12.2414, 67800.12.2415, 67800.12.231 67800.12.252	30,719

Общо в границите на защитената зона са заявени 5 инвестиционно предложение, 1 ПУП-ПРЗ, 1 частично изменение на ПУП-ПРЗ 1, предпроектно проучване и 2 горскостопански план/програми, които не променят начина на трайно ползване на територията. Заявените за изграждане Локална пречиствателна станция за отвеждане на битови отпадъчни води от съществуващи сгради и отвеждащ колектор за пречистени води от ЛПСОВ до изливна шахта ще се реализират в имоти, които са урбанизирана територия е

Съгласно предоставената с Решение № ЗDOI -2(1)/07.01.2024г на РИОСВ Бургас информация за всички планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, реализирани или в процес на реализация до момента, попадащи на територията на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо” след реализирането им ще бъде застроена с цел жилищно, вилно строителство и обслужващи дейности част от защитената зона в размер на 45.09 дка., съставляващи 0.117% от територията ѝ.

Таблица 2-3. Списък на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС планове, програми и проекти (ППП) на територията на 33 BG0001001 „Ропотамо”

№	Инвестиционни предложения	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	ПУП-ПРЗ за вилно строителство	Созопол	012367	3.897
2	ПУП-ПРЗ за вилно строителство	Приморско	054146	6.237
3	ПУП за обособяване на селищно образувание "Перла"	Приморско	047012, 046001, 047006, 047009 000446, 000363, 000283; 000274	
4	ЧИ на ПУП-ПРЗ за УПИ/ПИ 67800.12.296, м. Алепу,	Созопол	67800.12.296	4.377
5	ПУП-ПРЗ за изграждане на фотоелектрична централа	Приморско	58356.72.11	21,285
6	Горскостопанска програма	Приморско	67800.12.141 67800.12.165 67800.12.166 67800.12.167	78.374
7	План – извлечение за промяна вида на счета	Приморско		
8	План – извлечение за промяна вида на счета	Приморско		
9	План – извлечение за промяна вида на счета	Приморско		

Таблица 1-2. Списък на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС инвестиционни предложения (ИП) на територията на 33 BG0001001 „Ропотамо”

№	План	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Изграждане на ваканционно селище	Приморско	054144	5.985
2	Сграда за курортни нужди	Созопол	012369	7.845
3	Сграда курортни нужди	Созопол	012235	2.990
4	Вилно селище	Созопол	012347	3.536
5	Изграждане на вилно селище	Веселие	103007	7.108
6	Изграждане на вилно селище	Веселие	103006	7.765

7	Изграждане на търговски център "Мастерхауз"	Приморско	004108, 004109, 004110	24.113
8	Ликвидиране на последствията от наводненията по река Церовска в района на с. Ново Паничарево	0	0	0
9	Изграждане на два шоурума за промишлени стоки и строителни материали	Приморско	58356.4.106	6.650
10	Изграждане на сграда за отдих и курорт	Созопол	67800.12.2391	2.999
11	Изграждане на сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.121	10.182
12	Изграждане на две сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.303	7.501
13	Изграждане на две сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.386	5.171
14	Изграждане на три сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.375	10.173
15	Изграждане на две сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.387	6.0
16	Изграждане на две сгради за отдих и курорт	Созопол	67800.12.304	7.501
17	Изграждане на складове	Приморско	58356.4.106	6.65
18	Изграждане на курортен комплекс и съпътстващата дейност по регистрирано свлачище	Созопол	67800.49.27 67800.12.423; 67800.12.420; 67800.12.421; 67800.12.422	20.858
19	Създаване на трайни насаждения от сини сливи	Ново Паничарево	52129.121.2	15.000
20	Изграждане на производствени и складови халета и монтиране на инсталация за производство на пелети от дървесна суровина	Приморско	58356.4.856	22.165

Общо за защитената зона са заявени 29 ИП и ППП. ПУП-ПРЗ за изграждане на фотоелектрична централа. Заявеният ПУП-ПРЗ за изграждане на фотоелектрична централа е за урбанизирана територия и не води до допълнително застрояване на части от защитената зона, а горскостопанските програми са свързани единствено с начина на стопанисване на горите, без да се променя НТП на територията. Съгласно предоставената с Решение № ЗДОИ -2(1)/07.01.2024г на РИОСВ Бургас информация за всички планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, реализирани или в процес на реализация до момента, попадащи на територията на 33 BG0001001 „Ропотамо” след реализирането им ще бъде застроена с цел жилищно, вилно строителство и обслужващи дейности част от защитената зона в размер на 179,703 дка, съставляващи 0.0183% от площта ѝ.

На база основните характеристики (предназначение), броя и местоположението на изброените планове и ИП в таблици, може да се заключи, че при реализацијата на инвестиционното предложение в посочените граници, което ще се реализира в Урбанизирана територия, създадена като такава, преди обявяването на двете защитени зони и е в предвижданията на общия устройствен план на Община Созопол, одобрен със Заповед № РД-02-14-539/13.07.2016 година на министъра на регионалното развитие и благоустройството и съгласуван със Становище по екологична оценка № 2-2/2014 на Министерство на околната среда и водите **не се очаква** допълнително кумулативно натоварване в оценяваните две защитени зони.

3. Описание на елементите на ИП, който самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи;

Обхватът въздействия от дейностите по време на реализирането на инвестиционното предложение и експлоатацията е в границите на защитени зони BG 0001001 „Ропотамо“ и BG 00021041 „Комплекс Ропотамо“ като се очаква да бъдат засегнати от реализирането на инвестиционното предложение типове природни местообитания (горски местообитания) и местообитания на животинските видове, включително и птици, които се опазват в тях.

Елементите на инвестиционното предложение са:

Вилни сгради – 9 бр.

Техническа инфраструктура, ВиК мрежи (канализация, водопровод), електрозахранване (трафопост, кабелни мрежи), озеленяване, алеи, места за паркиране

Озеленяване;

Очакваните въздействия от елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху двете защитени зони или техните елементи, очакванията могат да бъдат:

-безпокойство на видове, предмет на опазване, включително и птици;

-прогонване от защитените зони на видове, предмет на опазване, включително и птици;

-промени в числеността на видове, предмет на опазване, включително и птици;

-нарушения на структурата и функциите на защитените зони;

-промени в площта на местообитанията на видове, предмет на опазване, включително и птици;

-трансформация на местообитанията, поради изчезване или навлизане на нови нехарактерни за тях растителни видове или промени в характеристиките на средата (замърсяване, хидрологични промени и др.);

-фрагментация на местообитания;

Възможните въздействия, произтичащи от реализацията на инвестиционното предложение са оценени спрямо:

- Обхвата по отношение местоположението му в зоната;
- Фаза в процеса на реализирането в която е вероятно да възникнат;
- Ефекта върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитената зона;
- Характер на въздействията - дълготрайност или са с временен ефект;
- Продължителност на въздействията - дали въздействията са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);
- С кои други въздействия на ИП/ПП имат комбинирано влияние върху даден параметър за благоприятния природозашитен статус на видовете и местообитанията

4. Описание на защитените зони местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване при изготвянето на плана за ИП.

4.1. 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”;

Зашитената зона обхваща лиманната част и заливната тераса на река Ропотамо с естествени заливни гори, пясъчни дюни, плажна ивица и дълбоко разчленено крайбрежие с вдадени в морето скални носове и тесни и дълбоки заливи, остров Свети Тома, блатата Алепу, Аркутино и Стамополу. На изток и югоизток комплексът обхваща планински ридове със скали и широколистни гори.

Зоната включва значително разнообразие от биотопи. Съществен елемент представляват крайбрежните блата с хигрофитна растителност с преобладаване на тръстика (*Phragmites australis*), теснолистен папур (*Typha angustifolia*), широколистен папур (*Typha latifolia*), крайбрежен камъш (*Shoenoplectus litoralis*) и др., както и такива с хидрофитна растителност: водна лилия (*Nymphaea alba*), жабешка водянка (*Hydrocharis morsus ranae*), издута водна леща (*Lemna gibba*) и др. Характерни за комплекса са речният лиман на р. Ропотамо с хигрофитна и хидрофитна растителност, включваща посочените по-горе видове, лонгозни гори от полски ясен (*Fraxinus oxyacarpa*), полски бряст (*Ulmus minor*), черна елша (*Alnus glutinosa*) глог (*Crataegus monogyna*) със значително участие на лиани. Широколистните гори са главно от благун (*Quercus frainetto*) със средиземноморски елементи или смесен с космат дъб (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliiana*) и др. Крайбрежната ивица е заета от дюни с псамофитна тревна растителност, главно песъчар (*Ammophilla arenaria*), пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*) и др., вторични храстови и тревни съобщества с преобладаване на драка (*Paliurus spina-christi*), морски пелин (*Artemisia maritime*) полски пелин (*Artemisia campestris*), влагалищна власатка (*Festuca vaginata*) и др. На места морският бряг е скалист с ниши, подводни пещери и морски заливи. (Мешинев и кол., 1982; Бонdev, 1991; Георгиев, 1993). На територията на зашитената зона са установени 36 вида птици, от които 69 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове птици 104 са световно застрашени в категория SPEC1 са включени 10 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 27 вида, в SPEC3 - 67 вида. Зоната осигурява подходящи местообитания за 87 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 83 са вписани също в приложение I на Директива 79(409) на ЕС. Комплекс Ропотамо е едно от най-важните места в страната като гнездовище на група от видове, силно привързани към разнообразните типове местообитания на територията му – голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средната пъструшка (*Porzana parva*), червената чапла (*Ardea purpurea*), гривестата чапла (*Ardeola ralloides*) и полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*). Комплекс Ропотамо е едно от трите гнездови находища на морския орел (*Haliaeetus albicilla*) по българското Черноморие. През размножителния период, по време на миграция или зимуване са установени 10 световно застрашени вида - малкият корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), къдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*), мраморната патица (*Marmaronetta angustirostris*), белооката потапница (*Aythya nyroca*), морският орел, степният блатар (*Circus macrourus*) големият креслив орел (*Aquila clanga*), царският орел (*Aquila heliaca*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) и ливадният дърдавец (*Crex crex*). Значителна е ролята на комплекса като междинна станция при миграция на птиците и като типично „място с тесен фронт

на миграция", главно за белия щъркел (*Ciconia ciconia*), обикновения мишелов (*Buteo buteo*) и някои други видове грабливи птици (Мичев, 1987; Янков, 1993). Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач (*Gavia arctica*), кафявоглавата потапница (*Aythya ferina*), червеноклюната потапница (*Netta rufina*) и сивата патица (*Anas strepera*).

Точните граници, списъкът на имотите, които обхваща защитената зона и предмета на опазването и са вписани в Заповед № РД 82/3.02.2009г на МОСВ, с която е обявена. Съгласно тази заповед защитената зона е обявена за постигане на следните цели:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 от заповедта видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.

- Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2 за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване в защитената зона „Комплекс Ропотамо“ съгласно заповедта за обявяването ѝ са следните видове птици, разпределени както следва:

Видове, птици по чл.6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие

Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*)

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*)

Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*)

Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis*)

Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*)

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*)

Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*)

Голям воден бик (*Botaurus stellaris*)

Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*)

Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*)

Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*)

Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*)

Голяма бяла чапла (*Egretta alba*)

Ръждива чапла (*Ardea purpurea*)

Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*)

Бяла лопатарка (*Platalea leucorodia*)

Поен лебед (*Cygnus cygnus*)

Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*)

Мраморна патица (*Marmaronetta angustirostris*)

Белоока потапница (*Aythya nyroca*)

Малък нирец (*Mergus albellus*)

Осояд (*Pernis apivorus*)

Черна каня (*Milvus migrans*)

Морски орел (*Haliaeetus albicilla*)
Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)
Орел змияр (*Circaetus gallicus*)
Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*)
Полски блатар (*Circus cyaneus*)
Степен блатар (*Circus macrourus*)
Ливаден блатар (*Circus pygargus*)
Късопръст ястreb (*Accipiter brevipes*)
Белоопашат мишевов (*Buteo rufinus*)
Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)
Голям креслив орел (*Aquila clanga*)
Малък орел (*Hieraetus pennatus*)
Царски орел (*Aquila heliaca*)
Орел рибар (*Pandion haliaetus*)
Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*)
Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*)
Малък сокол (*Falco columbarius*)
Сокол скитник (*Falco peregrinus*)
Голяма пъструшка (*Porzana porzana*)
Средна пъструшка (*Porzana parva*)
Малка пъструшка (*Porzana pusilla*)
Ливаден дърдавец (*Crex crex*)
Сив жерав (*Grus grus*)
Кокилобегач (*Himantopus himantopus*)
Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*)
Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*)
Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*)
Малък горски водобегач (*Tringa glareola*)
Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*)
Малка чайка (*Larus minutus*)
Дългоклюна чайка (*Larus genei*)
Дебелоклюна рибarka (*Gelochelidon nilotica*)
Гривеста рибarka (*Sterna sandvicensis*)
Речна рибarka (*Sterna hirundo*)
Белочела рибarka (*Sterna albifrons*)
Белобуза рибarka (*Chlidonias hybridus*)
Черна рибarka (*Chlidonias niger*)
Бухал (*Bubo bubo*)
Блатна сова (*Asio flammeus*)
Козодой (*Caprimulgus europaeus*)
Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)
Сив кълвач (*Picus canus*)

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)
Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)
Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)
Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)
Горска чучулига (*Lullula arborea*)
Полска бъбрица (*Anthus campestris*)
Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*)
Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*)
Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*)
Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)
Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)
Черночела сврачка (*Lanius minor*)
Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)
Видове, птици по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие
Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*)
Голям гмурец (*Podiceps cristatus*)
Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*)
Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*)
Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*)
Сива чапла (*Ardea cinerea*)
Ням лебед (*Cygnus olor*)
Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*)
Бял ангъч (*Tadorna tadorna*)
Фиш (*Anas penelope*)
Сива патица (*Anas strepera*)
Зимно бърне (*Anas crecca*)
Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*)
Шилоопашата патица (*Anas acuta*)
Лятно бърне (*Anas querquedula*)
Клопач (*Anas clypeata*)
Червеноклюна потапница (*Netta rufina*)
Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*)
Качулата потапница (*Aythya fuligula*)
Планинска потапница (*Aythya marila*)
Ледена потапница (*Clangula hyemalis*)
Траурна потапница (*Melanitta nigra*)
Кадифена потапница (*Melanitta fusca*)
Звънка (*Bucephala clangula*)
Среден нирец (*Mergus serrator*)
Голям нирец (*Mergus merganser*)
Малък ястреб (*Accipiter nisus*)
Обикновен мишевов (*Buteo buteo*)

Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*)
Орко (*Falco subbuteo*)
Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*)
Зеленоноожка (*Gallinula chloropus*)
Лиска (*Fulica atra*)
Стридояд (*Haematopus ostralegus*)
Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*)
Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*)
Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*)
Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*)
Трипъст брегобегач (*Calidris alba*)
Малък брегобегач (*Calidris minuta*)
Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*)
Тъмногръд брегобегач (*Calidris alpina*)
Средна бекасина (*Gallinago gallinago*)
Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*)
Голям свирец (*Numenius arquata*)
Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*)
Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*)
Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*)
Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*)
Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*)
Речна чайка (*Larus ridibundus*)
Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*)
Чайка буревестница (*Larus canus*)
Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*)
Сребриста чайка (*Larus argentatus*)
Трипъста чайка (*Rissa tridactyla*)
Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*)
Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*)
Брегова лястовица (*Riparia riparia*)

Съгласно заповедта на МОСВ в защитената зона се забранява:

- Премахване на характеристики на ландшафта (синури, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;
- Залесяване на пасища, ливади и мери, както превръщането им в обработвани земи и трайни насаждения.
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Извършване на дейности свързани с отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти, освен при изпълнение на дейности свързани с подобряване на състоянието на водните екосистеми и местообитания;

- Подмяна на крайречните гори от местни дървесни видове с неместни такива на разстояние до 50м от водните обекти;
- Косене на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
- Паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност;
- Изграждане на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра с изключение на такива които към датата на обнародването на заповедта са съгласувани по реда на действащата нормативна уредба по околната среда;

Зашитената зона е уязвима по отношение на хидрологични промени във водосборния район на горното течение на р. Ропотамо,eutroфикация на блатата и строителство на ветроенергийни паркове.

Предвиденото за реализиране ИП не е в противоречие с наложените забрани за обявяване на зашитената зона.

4.2. 33 BG0001001 „Ропотамо“;

33 BG0001001 „Ропотамо“ е включена в списъка на зашитените зони с Решение № 122/02.03.2007 на Министерския съвет с г. Публ. в ДВ бр. 21/ 09.03.2007 г. като площта ѝ е увеличена с Решение № 660 от 1 ноември 2013 г. на МС и към сухоземната ѝ част е включена и част от акваторията на Черно море.

33 BG0001001 „Ропотамо“ обхваща ниските и полегати странични дялове на Странджа с нейните покрайнини, спускащи се в Черно море. Територията е слабо фрагментирана с малко постройки. Основното антропогенно въздействие е съществуващият път, който прекъсва важни екотони. Зоната включва обширни територии, покрити с дюни и малки площи облесени дюни между тях. Река Ропотамо образува след прокопаване и насыпването на защитна буна красиво запазен естуар. Почти няма земеделски земи в зоната. Вътрешността е основно облесена.

Между н. Агалина и Маслен нос клифовият бряг е със средна височина 11.1 м, изграден от магматични скали. Морският бряг е разположен в централните части на неголемите заливи и е от два типа: лиманен тип - плаж Ропотамо и лагунен тип - плаж Дюни и плаж Аркутино. На морското дъно се наблюдават скални банки, изградени от вулканични скали, на разстояние от 600 м до 2200 м от бреговата линия, с относителна височина от 5 м до 12.5 м. На плажовите ивици и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци. Между Маслен нос и н. Царево брегът е изграден от метаморфизирани утаечни скали, варовити пясъчници и варовик (полуостровите Приморско и Китен). Преобладава клифовият бряг със средна височина 11 - 13 м. Акумулативният бряг е лиманен тип - обхваща плажовете Приморско, Атлиман и Китен, и лагунен тип при плаж Стамополо. Скалното дъно, изградено от варовити пясъчници и мергелно-варовит комплекс, се разкрива непосредствено пред брега за абразивния тип бряг и достига от 600 м до 2200 м от бреговата линия. Скалните банки имат височина над морското дъно от 3 м до 10 - 15 м и достигат дълбочина до -40 м. На плажа и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци.

Зашитената зона е обявена за постигане на следните цели:

Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете, описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозаштитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозаштитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване;

За защитената зона няма издадена заповед с отразен в нея предмет на опазване.

Съгласно стандартния формуляр и изгответните доклади от проект „Картиране и определяне на природозаштитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ като целеви за опазване са включени:

Типове местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС:

Код	Местообитание	Покритие/дка*	
		СФ	МОСВ 2013
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	47491.000	-
1130	Естуари	101.245	247.100
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	71.769	0.600
1150*	Крайбрежни лагуни	5430.063	3550.600
1160	Обширни плитки заливи	1313.622	18518.900
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дънна (Рифове)	613604.500	-
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	38.960	73.900
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	79.586	372.900
1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени	-	25.100
1410	Средиземноморски солени ливади	262.724	191.900
1530*	Панонски солени степи и солени блата	-	293.900
2110	Зараждащи се подвижни дюни	275.925	292.100
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	302.453	49.200
2130*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	2488.448	903.500
2180	Облесени дюни	446.631	232.800

Код	Местообитание	Покритие/дка*	
		СФ	МОСВ 2013
2190	Влажни понижения между дюните	12.816	20.500
3150	Естествениeutroфни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	-	4.100
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	1313.622	252.900
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	-	566.100
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	6569.389	3759.800
62A0	Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества	128.158	311.600
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	12.816	113.000
6510	Низинни сенокосни ливади	128.158	810.400
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	128.158	43.200
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	476.749	222.100
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	7.305	НП
91AA *	Източни гори от космат дъб	384.475	499.100
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	128.158	229.600
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmenion minoris</i>)	961.187	2205.600
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	49943.251	49441.600
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	-	66.200
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	-	29.700
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	-	213.700

* - Покритие на местообитанието според: СФ - стандартния формуляр на зоната; МОСВ 2013 - според изготвените доклади по проект: "Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I".

Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		СФ	МОСВ 2013	СФ	МОСВ 2013
<u>Бозайници</u>					
1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	C	C	C	C
1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	C	C	C	C
1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	C	B	C	B
1308	Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	D	D	-	-
1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	C	C	A	B
1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	C	C	A	C
1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	C	C	A	A
1321	Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	C	B	A	A
1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	C	C	A	A

Код	Вид	Популация		Цялостна оценка	
		СФ	МОСВ 2013	СФ	МОСВ 2013
1310	Пещерен дългокрил (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	C	C	A	C
1349	Афала (<i>Tursiops truncatus</i>)	A	m*	A	m
1351	Морска свиня (<i>Phocoena phocoena</i>)	A	m	A	m
1352	Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	C	НД**	A	НД
1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	C	C	A	A
2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregrina</i>)	C	C	A	A
1361	Рис (<i>Lynx lynx</i>)	B	B	A	B
<u>Земноводни и влечуги</u>					
1171	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	C	C	A	A
1188	Червенокоремна бука (<i>Bombina bombina</i>)	C	C	A	A
1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	C	C	A	A
1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	C	C	A	A
1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	C	C	A	A
1222	Южна блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i>)	C	C	A	A
1293	Леопардов смок (<i>Elaphe situla</i>)	C	C	A	A
5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	C	C	A	A
<u>Риби</u>					
1103	Средиземноморска финта (<i>Alosa fallax</i>)	D	m	-	m
4125	Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)	B	m	A	m
4127	Резовски карагъз (<i>Alosa tanaica</i>)	B	m	A	m
1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	C	C	B	B
1141	Резовска брияна (<i>Alburnus Schischkovi</i>)	A	A	A	A
1145	Вион (<i>Misgurnus fossilis</i>)	B	C	A	A
1149	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	-	C	-	B
<u>Безгръбначни</u>					
1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	C	C	B	B
4056	<i>Anisus vorticulus</i>	-	A	-	A
1060	Лицена (<i>Lycaena dispar</i>)	C	C	B	B
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	B	B	A	A
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	C	C	A	A
4032	<i>Dioszeghyana schmidti</i>	-	C	-	B
1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	C	C	B	B
1084	<i>Osmaderma eremita</i>	C	C	A	C
1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	C	C	A	A
1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C	C	A	B
1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	C	C	A	B
4011	<i>Bolbelasmus unicornis</i>	C	C	A	A
4023	<i>Propomacrus cypriacus</i>	A	-	A	-
4053	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	C	C	A	B

* - вид, чието местообитание е морска среда; ** - няма данни.

5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение, върху предмета и целите на опазване на защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и BG0001001 „Ропотамо”;

За оценка на въздействията върху типовете природни местообитания и видовете, които се опазват в двете защитени зони е използвана 5 степенна скала (от 1 до 5) като най-ниската степен на въздействие, която е едва различима и се приближава до ситуация „без промяна“ е приета като незначителна 1, а най високата като „много висока -5“.

Степен	Описание на въздействията
Много висока -5	Тотална промяна или много голяма загуба на ключови елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до коренна промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото ще бъде напълно променено критерий от площта на включените в зоната местообитания/ численост на видовете са се запазили по-малко от 20%
Висока -4	Много от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата са променени така, че бъдещето развитие ще доведе до промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото в по-голямата си част ще бъде променено Критерий загуба на от 20% до 80% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Средна 3	Промяна на един или няколко от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до частични промени на нейния характер/композиция/атрибути. Критерий загуба на от 5% до 20% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Ниска 2	Слаба промяна на съществуващите елементи и условия. Промяната, произтичаща от загубата/промяната ще бъде осезаема, но основният характер/композиция/атрибути на защитената зона ще бъдат подобни на развитието без намеса в съществуващите обстоятелства/модели. Критерий загуба на от 1% до 5% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Незначителна 1	Много слаба промяна в съществуващото състояние. Промяната е едва различима и се приближава до ситуация, "без промяна". Критерий загуба на по-малко от 1% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете

При определяне на окончателната степен на въздействие в резултат на

анализирането на няколко различни въздействия върху видовете предмет на опазване в защитените зони е взета под внимание тежестта на въздействието, или до колко е възможна промяна на числеността на популацията на вида и това ще доведе ли до изчезването му от защитената зона. Например за видовете птици, които се размножават извън страната или извън защитената зона по причини, че същата не осигурява достатъчни условия за това, но въздействията поради намаляване на подходящи или потенциални местообитания могат да бъдат слаби или средни, но това няма да доведе до промяна на числеността на популацията на вида или изчезването му крайната оценка на въздействията се приема за незначителни.

5.1.Описание и анализ на въздействието от реализирането на ИП върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и BG0001001 „Ропотамо”;

5.1.1. 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”

5.1.1.1. Върху типовете природни местообитания;

Съгласно стандартния формуляр на 33 BG0002041 „Комплекс - Ропотамо“ зоната е тип А- защитена зона, обявена по Директивата за опазване на дивите птици и в нея не се опазват природни местообитания.

5.1.2.2. Върху видовете – предмет на опазване;

Съгласно заповед РД-82/3.02.2009г с която е обявена 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ предмет на опазване в нея са 80 вида птици чиито местообитания подлежат на опазване съгласно чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР и 60 вида птици които се струпват в значителни количества по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция за които териториите в които се струпват подлежат на опазване съгласно чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР.

Видовете птици, които се опазват в защитената зона BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ са предимно водолюбиви птици, които обитават влажни зони, вкл. морски крайбрежия и други видове, обитаващи гори ливади, храсталаци и пасища.

При анализа на очакваните въздействия върху видовете птици и местообитанията им, предмет на опазване в защитената зона, видовете ще бъдат разгледани по екологични групи – водолюбиви, обитатели, на морския бряг, грабливи и лешояди, обитатели на горите и обитатели на откритите площи, до колкото всяка една придържаща се към дадено местообитания група може да бъде засегната от реализирането на ИП.

Територията на защитената зона покрива различни хабитати (влажни зони, крайбрежна ивица, горски местообитания, открити обработвани и необработвани земи, прилежащи на населените места земи и пр.) всеки един от които е от значение за цяла група от птици за която загубата на местообитание, може да доведе до спад на числеността на видовете, които я обитават.

За всеки един от видовете птици, които се опазват в защитената зона се очакват следните въздействия от реализирането на ИП:

Водолюбиви птици по чл.6, ал.1, т.3 и чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие;

Тази група обитава влажните зони езерата Алепу, Аркутино, Стомопло, долното

течение на р. Ропотамо и азмациите около реката, акваторията на Черно море и Черноморското крайбрежие. Опазването им се извършва в границите на Рамсарското място Ропотамо, обявено в изпълнение на Рамсарската конвенция

Към групата на водолюбивите се числят следните видове птици: Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Сив жерав (*Grus grus*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Бяла лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Ръждива чапла (*Ardea purpurea*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Белоочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Мраморна патица (*Marmaronetta angustirostris*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирац (*Charadrius alexandrinus*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черноврат гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голям свирац (*Numenius arquata*), тъмногръд брегобегач (*Calidris alpina*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Стридояд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирац (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирац (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Фиш (*Anas penelope*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Сива патица (*Anas strepera*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Клопач (*Anas clypeata*), Каучулата потапница (*Aythya fuligula*), Лиска (*Fulica atra*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Ледена потапница (*Clangula hyemalis*), Траурна потапница (*Melanitta nigra*), Кадифена потапница (*Melanitta fusca*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Фиш (*Anas penelope*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Сива патица (*Anas strepera*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas*

acuta), Клопач (*Anas clypeata*), Каучулата потапница (*Aythya fuligula*), Лиска (*Fulica atra*), Звънкарка (*Bucerphala clangula*), Средна бекасина (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Трипръста чайка (*Rissa tridactyla*), Сребристая чайка (*Larus argentatus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*) - Обитава тревни съобщества, обработвани земи, влажни зони и стоящи сладководни водоеми с постоянен или сезонен характер в Европа, Азия и Северна Америка и Степен блатар (*Circus macrourus*).

Включените в тази група видове птици с изключение на черния щъркел (*Ciconia nigra*) обитават влажните зони езерата Алепу, Аркутино, Стомопло, долното течение на р. Ропотамо, азмациите около реката, акваторията на Черно море и Черноморското крайбрежие, включително прибояната зона и морските плажове и местообитанията им попадат извън обхвата на въздействията от свързаните с реализирането на ИП дейности. Поради разположението на местообитанията им извън обхвата на възможните въздействия от предвидените в програмата дейности тези видове, както и местообитанията им ще останат незасегнати и отрицателни въздействия върху тях не се очакват. По тези причини те не се разглеждат по-надолу в анализа на очакваните от реализирането ѝ въздействия. За някои от групата на водолюбивите птици като черен щъркел (*Ciconia nigra*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*) и жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*) се срещат и в други различни от тези на основната група водолюбиви видове и за това се разглеждат самостоятелно в анализа на въздействията.

Черен щъркел (*Ciconia nigra*):

Биологични особености:

Гнездещопрелетен вид с численост на популацията му в България 300- 550 двойки (Янков 2007). Гнезди в скалисти места край речни долини, гори и скални стени. Ловните територии се простират на разстояние 5-10 км от гнездото. Храни се с риба, малки гръбначни и безгръбначни обитаващи реките и заливните площи. В местата в които зимува улавя дребни гризачи, насекомоядни, едри насекоми и по-рядко змии и гущери. За разлика от белия щъркел при миграция лети на малки ята и ношува на по-отдалечени от селища и пътища места. Гнезди поединично на дървета с височина 6-10 м (върба, клен, елица, бряст) и по скали с височина 40-50 м (вулканични и варовикови). Изследване на Banaś (2019) разкрива, че черният щъркел предпочита горски територии със следните характеристики:

- 1) горските територии трябва да са със площ над 200 ха;
- 2) най-малко на 1 км разстояние от населени места и 500 м. от пътища с интензивен трафик;
- 3) дъбови гори на възраст над 80 години с над 10% участие на дъба или други широколистни гори с възраст над 100 г.

Гнездовата територия на една двойка варира, но обикновено е с радиус между 2,5 и 3 km. Изследване направено във Франция (Jiguet and Villarubias, 2004) показва, че птиците хранещи малки търсят храна на разстояние от гнездото между 14,9 и 22,6 km

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездящ и преминаващ вид с численост 2 гнездещи двойки и 500 преминаващи индивида. Направените от автора на тази част от ДОСВ наблюдения в продължение на 10 години, показват, че отделни птици се задържат в размножителния период в откритите площи южно от поддържан резерват Вельов вир и източно от Веселата скала след което птиците напускат района. До настоящия момент потвърдената информация за наблюдение на 1 гнездеща двойка (Dimitrov and Profirov, 2004). Гнездовата територия на двойката е в района на поддържан резерват Вельов вир, на около 4km от предвидения за реализирането на ИП имот. В ПИ в 67800.47.77 няма подходящи за гнездене условия (дървета с подходяща височина, възраст и развита корона) и имотът не е част от ловните територии на черния щъркел.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Тъй като гнездовата територия на установената двойка е разположена на около 4km от предвидения за реализирането на ИП имот на трудно достъпно място прогонване на индивиди от местообитанията им, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Очакваната смъртност сред прелитащите и задържащите се в защитената зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква.

Въздействия от свързаните с реализирането на ИП дейности, изразявани се в спад на числеността на вида не се очакват.

Загуба на местообитания;

Установените в резултат на многогодишни наблюдения места в които се задържат отделни индивиди по време на миграция и в размножителния период са извън границите на предвидения за реализирането на ИП имот. С реализирането на ИП дейности в местообитания на вида в който той се размножава, задържа и ловува не се предвиждат. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Биологични особености;

Гнездещо прелетен и преминаващ за България вид. Размножава се предимно в населени места. По време на миграции образува различни по големина ята, които нощуват в обработвани площи, люцерни, ливади, пасища, мери и др. подобни в ниските части на страната. По-редки са случаите на нощуване върху покриви на сгради в села, гробища и дървета. Гнезди поединично, но понякога и на малки групи

(Симеонов и др., 1990). В миналото предпочитан субстрат за гнездене са били дървета, а сега – електрически стълбове (46,4%), дървета (29,8%), сгради (24,1%) и др. Гнездата на белия щъркел са предимно в населени места, извън тях са открити едва 9% (Чешмеджииев и др., 2016).

Предпочитаните местообитания според Директивата за хабитатите са 1130, 1150, 1160, 3130, 3150, и 7140 (Кавръкова и др., 2009).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен само като мигриращ вид с численост 10000 преминаващи индивида. Регистрираните места за почивка и нощуване на белия щъркел по време на пролетните и есенните миграции са в северозападната част на защитената зона в откритите площи, между в.с. Дюни и ез. Алепу в община Созопол и извън границите на предвидената за реализирането на ИП територия. Видът се придръжа към откритите площи и населените места и предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът е синантропен, не е чувствителен към човешко присъствие и не гнезди на територията на защитената зона. Проследяването от сателит на щъркели с прикрепен предавател на мигриращите от Европа до Африка птици е показало следните резултати (Van den Bossche 2002): По-голямата част от птиците загиват в Африка и Близкия изток. От загиналите в Европа 44% загиват поради болести, слабост и други естествени причини, 16,6% поради нараняване, 25% по пътищата, 2,4% биват изядани от хищници и 12% от сблъсъци с електропроводи. През първата година от живота си загиват от 52 до 68% от напусналите гнездото птици, а смъртността сред едногодишните е между 25 и 31%. Стабилността на популацията се поддържа от броя на оцелелите след първата година.

Въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността на вида не се очакват.

Загуба на местообитания;

Установените в резултат на многогодишни наблюдения места за почивка на белия щъркел по време на сезонните миграции са в откритите площи между р. Дяволска и хълма Узунджата и на северозапад от ез. Алепу, които са извън територията на защитената зона. Видът не гнезди в предвидената за реализирането на ИП територия, а по време на миграция ползва за почивка открити площи извън границите на защитената зона. С реализирането на ИП дейности в местообитания на вида не се предвиждат. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен и преминаващ за България вид. Гнездовата му популация е между 60-80 двойки (Нанкинов и др., 2004). Обитава плажове, пясъчни коси, острови и дюни, както и крайбрежни бракични или солени лагуни и места за солодобив. В миналото се е размножавал само по Черноморското крайбрежие - езерата Атанасовско, Бургаско, Мандренско, Поморийско, Варненско, Шабленско и Дуранкулашко, блатото Алепу, както и по пясъчните ивици пред тях. Известни са 5 находища - езерата Атанасовско, Поморийско, Шабла и плажовете пред Дуранкулак и Крапец и къмпингите Златна рибка и Градина (Далакчиева, 2004). По време на миграция се среща по всички водоеми и по по-големи плажове по Черноморското крайбрежие. Рядко единични птици остават да зимуват.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 е включен като преминаващ и зимуващ вид с численост 1 -2 индивида. За периода 2015-2022 видът се среща рядко по време на миграция с численост до 6 инд. На 17.05.2019 г. (данни от eBird 2015-2022). Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Тъй като не гнезди в защитената зона беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Гнезденето и яйцеотлагането за този вид е през по-топли години през първата половина на април, но масовото яйцеотлагане е през втората половина на април и първата половина на май (Корзюков, Потапов 1998), преди да е започнал туристическия сезон и температурата на морската вода да позволява къпане, което гарантира възпроизводството на вида. Подходящите за мигриращите и зимуващите индивиди местобитания са разположени на разстояние по голямо от обхвата на въздействията по време на строителните дейности и беспокойството им по време на миграции и зимуване няма да бъде предизвикано.

Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите и задържащите се в защитената зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността на вида определено не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията на морския дъждосвирец. Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*)

Биологични особености;

Гнездящ в миналото, мигриращ, летуващ и нередовно зимуващ в България вид. Гнезди предимно в пясъчни или чакълести плажове по бреговете на Арктика (Hayman и др. 1986, del Hoyo и др. 1996, Snow и Perrins 1998) или по бреговете на малки басейни и езера в тундрата (Johnsgard 1981). В южната част на ареала си се размножава в кални чакълести места (Johnsgard 1981), по брегове и плитчини на реки, езера, карнизи и язовири (Hayman et al. 1986, del Hoyo et al. 1996, Snow and Perrins 1998), пасища, обработвани земи (del Hoyo et al. 1996, Snow and Perrins 1998) и други добре дrenирани места (Snow и Perrins 1998). Извън размножителния период обитава кални, пясъчни или каменисти брегове в тропиците и субтропиците (Johnsgard 1981), естуари (del Hoyo et al. 1996), заливаната от приливи брегова ивица, песъчливи места и открити коралови рифове (Urban и др. 1986), лагуни, пасища, обработвани земи, наводнени ниви, карнизи, язовири (Del Hoyo и др. 1996), пречистителни станции и солници (Hockey et al. 2005), морски брегове и крайморски езера (Нанкинов, 2012).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като преминаващ вид, без данни за числеността му (категория DD – без достатъчно достоверни данни). За периода 2015-2022 вида се среща рядко по време на пролетната и есенна миграция с единични

наблюдения и максимум до 3 инд. на 03.09.2019 г. (данни от eBird 2015-2022). Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът не гнезди на територията на страната. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Прелитащите над защитената зона са с незначителна численост като рядко се задържат в плажовете по време на миграция. Очакваната от реализирането на ИП ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им няма да бъдат предизвикани. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността на пясъчния дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*) не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът е само прелитащ над защитената зона, като местата в които може да бъде видян са в плажовете до устието на р. Ропотамо, плажа Аркутино, плажа Алепу и малки чакълести спокойни плажове между Маслен нос и устието на р. Ропотамо. Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка– не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*)

Биологични особености;

Постоянен вид, обитаващ населени места, черноморските острови и стоящи водоеми с разнообразен характер, предимно по Черноморското крайбрежие. Гнезди върху покривите на сградите на населените места по крайбрежието и отглеждат малките си върху тях (Dolbeer et al 1989).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездещ, зимуващ и преминаващ вид с численост от 25 до 60 гнездящи двойки, около 365 зимуващи и от 50 до 208 преминаващи птици. Най-близките установени места в които гнезди са на о-в Свети Тома и покривите на сградите във ваканционния комплекс Свети Тома. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията ѝ.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът е синантропен и се среща и гнезди на покривите на сгради във всички черноморски селища. Храни се с хранителни отпадъци и с урбанизирането на нови площи се очаква повишаване на числеността на гнездящите в зоната двойки. За нея урбанизацията е с благоприятни въздействия. С разрастването на населените места е заела нова екологична ниша, като за сметка на намаляващите рибни запаси значителен дял от храната ѝ заемат хранителните отпадъци по улиците (Шурулинков 2009), кошовете за смет и общинските сметища, а не са редки случаите когато крадат храната от ръцете на хората, тераси и прозорци на сгради. Броят на задържащите се в защитената зона птици ще остане непроменен, тъй като повече зависи от климатичните процеси, които определят броя на прелитащите от север индивиди. Въздействията от реализирането на ИП ще бъдат по-скоро благоприятни, тъй като урбанизацията се отразява благоприятно на вида и води до увеличаване на числеността ѝ. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания:

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. С урбанизирането и застрояването на територията ще се увеличат подходящите за гнездене места. Въздействията от реализирането на ИП ще бъдат положителни за жълтокраката чайка (*Larus cachinnans*) тъй като с реализирането на ИП ще бъдат предоставени нови възможни места за гнездене. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Грабливи птици и лешояди:

В тази група влизат 21 вида, които се опазват съгласно чл.6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие и 4 широко разпространени вида, подлежащи на опазване съгласно чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие.

Кръстат (царски орел) (*Aquila heliaca*)

Биологични особености;

Гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ в България вид. Предполагаемият размер на популацията му у нас е 25-30 дв. В страната са установени 17 гнезда, като 14 са между реките Тунджа, Марица и Западна Странджа. От 17-те известни в България гнезда 13 са на тополи. Обитава високостъблени, разредени широколистни и смесени гори. Гнезди в покрайнините на горите, обикновено в съседство с горски пасища и поляни. Често гнездата са на единични дървета край реки, сред ниви, ливади или пасища. Предпочитаното дърво за гнездене е тополата, но гнезда са установени и върху дъб, бор, бук, бряст, акация, върба, а в миналото - и върху слива и кайсия. Често двойката има няколко гнезда, от които едното използва по няколко години.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

По време на сезонните миграции отделни птици прелитат над Черноморското крайбрежие и ЗЗ „Комплекс - Ропотамо“. Не гнезди на територията на защитената зона, а само е регистриран като преминаващ вид с численост 1 индивид. По време на миграции епизодично високо над предвидените за реализирането на ИП терени се наблюдават отделни прелитащи индивиди.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидените за реализирането на ИП терени не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона.

Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите и задържащите се в нея ще бъде в границите на естествената.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността кръстятия (царски) орел (*Aquila heliaca*) не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди на територията на предвидения за реализирането на ИП терен и не го ползва при търсене на храна тъй като е отдалечен на повече от 30 км от най-близкото място в което е установено гнездене.

Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен и преминаващ за България вид. В миналото е бил чест вид в поречието на р. Дунав, но сега размерът на гнездящата популация в България се

оценява на 3-6 двойки (Янков 2007). Орелът рибар е вторият най-широко разпространен в света вид от грабливите птици, след сокола скитник. Той е космополитен вид и се среща в умерените и тропически региони на всички континенти с изключение на Антарктида (Poole 1994).

Гнезди винаги близо до водоеми в които има достатъчно риба с която се хранят. Гнездата са отдалечени на разстояние 3-5 км от водни басейни, но има случаи, когато гнезди и на дървета сред блата и езера. Ловува във водоемите край които гнездят.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

Над Черноморското крайбрежие и защитената зона по време на сезонните миграции прелитат отделни птици. Видът не гнезди, а е само преминаващ през ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ с численост от 4 до 20 индивида. По време на миграциите птиците не се задържат в защитената зона. По време на миграции епизодично високо над предвидените за реализирането на ИП терени се наблюдават отделни прелитащи индивиди. Данните от eBird за периода 2015- 2022 г. показват, че видът е наблюдаван в зоната по време на миграция с численост 1 индивид.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди в предвидения за реализирането на ИП терен и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над нея ще бъде в границите на естествената.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността на орела рибар (*Pandion haliaetus*) не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди в предвидения за реализирането на ИП терен не го ползва при търсене на храна тъй като ловува в подходящи за това водоеми, отдалечени на повече от 40 км от местата в които гнезди (степен 0).

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, поради загуба на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Голям креслив орел (*Aquila clanga*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Няма данни, че видът със сигурност гнезди в България и се среща рядко по време на миграция и зимуване. Обитава високостъблени широколистни и смесени гори в планините и равнините, често в долините на реки, край езеро, блата и язовири, близо до

ливади, поляни и сечища. Храни се с дребни бозайници, птици, влечуги и земноводни (Нанкинов 2012).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо” е включен само като преминаващ вид с численост 1 индивид. Над защитената зона прелита епизодично по време на сезонните си миграции без да се задържа в нея. Епизодично високо над предвидения за реализирането на ИП терен по време на миграции се наблюдават отделни прелитащи индивиди.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Прогонване на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват, тъй като видът не гнезди в защитената зона, а при миграция не се задържа в нея. При миграция прелита и над големи населени места като числеността на мигриращите не зависи от големината на урбанизираните площи.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността му не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Не се очаква, тъй като не гнезди и не се задържа в защитената зона.

Въздействията от реализирането на ИП, поради загуба на местообитания не се очакват.

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)

Биологични особености;

Гнездещо прелетен за България вид, приоритетен за опазване и застрашен от изчезване (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Малкият креслив орел е един от най-многочислените видове които прелитат над територията на България и Черноморското крайбрежие по време на миграция. Числеността на гнездящата популация в България е 350- 400 двойки (Янков). Гнезди на дървета, по често в покрайнината на гората. Хранителният му спектър включва дребни бозайници до големината на заек, птици, влечуги, земноводни, насекоми, а в Африка са наблюдавани и случаи на ограбване на яйцата от гнездата на гнездящите там птици. При миграции прелита разстояния от порядъка на 9 350 км по права линия (Meyburg, B.-U. & C. Meyburg (2009)):

Голяма част от птиците загиват в районите на зимуване (Африка) и Близкия изток в които не подлежат на опазване според местното законодателство, поради отравяне и лов (Mendelssohn and Paz, 1977; Meyburg et al., 2004).

Женската снася 1-3 яйца, но само в годините с изобилие от храна израства повече

от един млад. Обикновено първото излюпило се пиле изяжда останалите, така че една двойка отглежда успешно едно малко. Полово зрели стават на 3 години. Максималната продължителност на живота е 26 години, но по-голямата част от птиците доживяват до 19 години. Годишната смъртност на птиците след третата година от живота им е под 10% (Meuburg, B.-U. & C. Meuburg 2009): Средната годишна смъртност е 35% за ювенилните, 20% за младите (3-4 год), и 5% за възрастните. Заради тези заплахи, средната продължителност на живота на малкия креслив орел обикновено варира от 8 до 10 години. (Del Hoyo, Elliot, и Sargatal, 1994). Заплахи за вида са изсичането на равнинните гори, интензификацията на земеделието, разораването на пасищата и ливадите, прекомерна употреба на пестициди, бракониерски отстрел, беспокойство през периода на размножаване. Отрицателно действащи фактори, които също водят до намаляване на числеността му са: разработването на буковите и смесените гори до 1000 m н. в. за дърводобив, инфраструктурно развитие за туризъм и отиди, конкуренцията с царския орел по отношение на храната. (Профиров, Стойчев 2012).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост 1 гнездяща двойка и 500 прелитации индивида. Подходящи местообитания са налични на територията на резерват Ропотамо и ивицата с гори покрай южната граница на резервата. Регистрираните от нас места на които гнезди са в лонгозната гора около ез. Аркутино. Най-честите типове местообитания, които използва за ловуване са обработваемите зими – 76% (Плачийски и др., 2018). По време на миграции се среща в открити пространства и до горната граница на гората (Симеонов и др., 1990; Профиров и Стойчев, 2015). По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 1 мигриращи индивиди (3- общо за периода) и по време на размножаване 1 индивид от вида в зоната. По данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. по време на размножаване е наблюдаван 1 индивид от вида в зоната

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Лонгозната гора в която гнезди е отдалечена на около 1,8 km от предвидения за реализирането на ИП терен. По-голямата част от гнездовите и ловните му територии са в защитени територии по смисъла на ЗЗТ, резерват Ропотамо и ивица гори храсталаци и горски поляни в прилежащата на южната граница на резервата територия. В тези места дейностите от реализирането на ИП ще бъдат недоловими. По тези причини отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездов успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Потенциални за малкия креслив орел местообитания в защитената зона са класове земно покритие N21 Негорски площи, заети с растителни видове (включително

градини, лозя, трайни насаждения), N19 Смесени гори, N16 Широколистни листопадни гори, N12 Обширни зърнени култури и N10 Влажни ливади 3, пасища, чиято обща площ в защитената зона е 2816,1564 ха. ИП ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, поради което отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка на въздействията – незначителни (степен 1).

Малък орел (*Hieraetus pennatus*)

Биологични особености;

Гнездещо прелетен за България вид, приоритетен за опазване и застрашен от изчезване (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Включен в червения списък на световно застрашенните видове (IUCN Red List) в категория - Незастрашен (Least Concern LC). Числеността на популацията му в България се оценява на 140-200 двойки (Янков 2007).

Гнезди в алтувиални или стари гори с изобилие от стари дървета. Двойката винаги има няколко гнезда, като всяка година ремонтира и използва някое от тях. Гнездата са на скален корниз или в короната на някое подходящо дърво. По време на миграции образува малки смесени ята по Черноморското крайбрежие.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

Видът не гнезди в защитената зона и в стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ е включен само като преминаващ вид с численост 1 индивид. Епизодично високо над предвидения за реализирането на ИП терен по време на миграции се наблюдават отделни прелитащи индивиди.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над нея ще бъде в границите на естествената..

Въздействия, изразяващи се в спад на числеността на малкия орел (*Hieraetus pennatus*) не се очакват.

Загуба на местообитания.

Видът не гнезди в защитената зона и не ползва за търсене на храна предвидената за реализирането на ИП територия, която е отдалечена на повече от 30 км от най-близкото място в което е установено гнездене. Много рядко по време на миграции отделни птици прелитат над Черноморското крайбрежие, но не се задържат в защитената зона.

Въздействия от реализирането на ИП не се очакват.

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Орел змияр (*Circaetus gallicus*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен, преминаващ, а в миналото широко разпространен и често гнездещ в равнини и планини вид (Jordans, 1940), включен в Приложения 2 и 3 на ЗБР. Числеността на популацията му у нас е нарастваща и наброява 270-320 двойки (Янков, 2007). Гнезди в широколистни, иглолистни и влажни алувиални гори, храсталаци с дървета (Янков 2007), но се придръжа към откритите пространства, богати на влечуги. Размножава се на територията на цялата страна от май до август. Храни се с влечуги, земноводни, гризачи и насекоми. Змиите заемат 84,3% от храната му, следвани от гризачи 5.6%, гущери 4.2%, костенурки 3.8% и други (Bakaloudis, Vlachos 2011). Стенофагията е основния фактор за разпространението му. Проучвания, установявящи предпочитаните от орела змияр (*Circaetus gallicus*) ловни местообитания са правени в различни години и всички те се основават на честотата на посещения на вида в различни хабитати (Bechard 1982; Newton 1986; Village 1990; Donazar et al. 1990; Thirgood et al. 2003; Franco & Sutherland 2004). Най близко до България проучвания са правени в Северна Гърция (Bakaloudis, Vlachos, Holloway, 1998). Резултатите показват, че най-посещавани са полуинтензивните обработвани земи, откритите ливади и редките храсталаци, а площите с дървесна растителност се избягват. Площите покрай езерата въпреки наличието на подходящ вид за орела змияр храна, обикновената водна змия и жълтоухата водна змия поради обрастванията с тръстики ги правят трудно забележими и в тях видът не ловува.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формулар на защитената зона е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост 1 гнездеща двойка. На предвидената за реализирането на ИП територия гнездене не е установено. Предвиденият за реализирането на ИП имот е в границите на потенциални гнездови местообитания на вида – дъбова гора, но тъй като е сравнително млада, с издънков произход и липсват по-големи, подходящи за разполагане на гнездо дървета е неподходяща за гнездене. Подходящо място за гнездене са алувиалните гори в резерват Ропотамо, а за ловуване сухите тревни местообитания източно от Лъвската глава в резерват Ропотамо, горските поляни, храсталаци и откритите площи, в ивицата между нос Кая и Маслен нос, в които влечугите с които се храни са с по-висока численост. Подходящи ловни местообитания за орела змияр (*Circaetus gallicus*) са налични и в северозападната част на защитената зона в откритите площи между ез. Алепу и пътя Бургас Царево.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

На територията на която ще се реализира ИП видът не гнезди поради което

въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват.

Загуба на местообитания;

Потенциални за орела змияр местообитания в защитената зона са класове земно покритие N21 Негорски площи, заети с растителни видове (включително градини, лозя, трайни насаждения), N19 Смесени гори, N16 Широколистни листопадни гори, N12 Обширни зърнени култури и N10 Влажни ливади 3, пасища, чиято обща площ в защитената зона е 2816,1564 ха. ИП ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП За друг курортно-рекреационен обект, поради което въздействия, изразявачи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка на въздействията – незначителни (степен 1).

Ливаден блатар (*Circus pygargus*)

Биологични особености;

В началото на миналия век видът е бил съобщаван само като преминаващ за България вид. През 1987 г. е потвърдено гнезденето му край Карнобат (Нягулов 1987 г.). По късно гнезденето е потвърдено и на други места като през 2000-2005 г. числеността му се оценява на 80- 180 двойки. У нас видът е с нарастваща численост на популацията която в настоящия момент е 220-270 двойки (Янков, 2007). България е южната граница на гнездовия му ареал, а зимува в екваториална и южна Африка. Обитава обширни открити местности, влажни зони, включително влажни ливади, блата и торфища. Регистриран е да гнезди и в пшеничени ниви. Улавя мишки полевки, земеровки, а също така дребни птици, земноводни, гущери и насекоми.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен само като преминаващ, без данни за числеността му (категория DD- без достатъчно достоверни данни). По време на миграции епизодично високо над предвидените за реализирането на ИП терени се наблюдават отделни прелитащи индивиди. В ОВМ „Комплекс Ропотамо“, видът е посочен по време на миграция с численост между 0-1 индивид (Костадинова и Граматиков, 2007).

По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. не са наблюдавани индивиди от вида в зоната. По данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. не е наблюдаван в защитената зона.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Територията на която ще се реализира ИП не е част от местообитанията на вида. По тези причини беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП имот не са в състояние да

предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над нея ще бъде в границите на естествената.

Отрицателни въздействия, изразявани се в спад на числеността на ливадния блатар (*Circus pygargus*) не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания.

Територията на която ще се реализира ИП не е част от местообитанията на вида.. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Полски блатар (*Circus cyaneus*)

Биологични особености;

Прелетен и зимуващ в България вид. Наблюдаван е през размножителния период в Горнотракийската низина, Дунавската равнина и Добруджа, но без доказателства за гнездене. Гнездовите му територии са на север от р. Дунав, като гнездящите на север птици зимуват на територията на България. Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Обитава тревни съобщества, обработвани земи, влажни зони и стоящи сладководни водоеми с постоянен или сезонен характер в Европа, Азия и Северна Америка. Храни се предимно с мишеловидни гризачи, полевки, мишки, хомяци, които могат да заемат 95% от храната му (Dechant et al, 1998), но улавя и птици, влечуги и земноводни в зависимост от обилието на храната в района в който ловува. У нас зимуващи птици най-често се наблюдават в открити площи, покрайнини на лозя, овощни градини, понякога съвсем близо до населени места тъй като птиците ловуват летейки съвсем ниско над земята, като често наблюдават ловния си район от коловете на крайните редове на лозята, огради и ниски овощни дървета.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като зимуващ вид с численост 1 индивид. По време на миграции епизодично високо над предвидения за реализирането на ИП терен се наблюдават отделни прелитащи индивиди. Зимуващите индивиди ловуват в откритите площи в защитената зона. По данни от <https://ebird.org/> , <https://observation.org> и среднозимните преброявания, за периода 2018–2022 г. не са наблюдавани индивиди от вида в защитената зона.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди в защитената зона, а зимуващите индивиди ловуват в обширните открити площи, каквато предвидената за реализирането на ИП територия не представлява. По тези причини беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона,

а числеността на зимуващите зависи от климатичните условия в площите на север от района в който ще се реализира ИП. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над зоната ще бъде в границите на естествената.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността на полския блатар не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания.

Видът не гнезди в ЗЗ и предвидената за реализирането на ИП територия и същата не е част от ловните му местообитания. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Степен блатар (*Circus macrourus*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). В България видът е изчезнал като гнездящ и среща се рядко, главно по време на миграция, най-вече по Черноморското крайбрежие където обикновено са наблюдавани единични индивиди. Мигрира на относително широк фронт. По време на пролетната миграция 2012 г. над страната са установени да прелитат общо 25 индивида, от които 12 са наблюдавани в Южна България и 13 - в Добруджа (Матеева, Янков 2013). Обитава открити местности, степи, полски райони, ливади, речни долини, блата, езера, напоследък е установен в житни култури. Храни се главно с дребни гризачи (мишки и полевки), допълнителен дял заемат гущери и дребни видове птици (предимно наземно гнездящи видове от разред Passeriformes).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен само като преминаващ вид, без данни за числеността му (категория DD- без достатъчно достоверни данни). По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. в зоната е наблюдаван само 1 мигриращ индивид за 5 годишния период. По данни от <https://observation.org> , за периода 2018 - 2022 г. не е наблюдаван в зоната.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над нея ще бъде в границите на естествената..

Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността на степния блатар не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от гнездовите и трофичните местообитания на вида. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*)

Биологични особености;

Прелетно гнездещ за България вид с численост на гнездовата му популация 220-240 гнездящи двойки (Янков, 2007). Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). По време на миграции и зимуване обитава различни естествени и изкуствени влажни зони в ниските части на страната. Гнезди в обрасли с папур и тръстика места покрай водоемите.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездящ вид с численост, 1-2 двойки и 1-2 зимуващи индивида. От автора на тази част на доклада е наблюдаван зимуващ женски индивид над тръстиковите в езерото Стамополу. Потенциалните места за гнездене са в ез. Алепу и ез. Стамополу. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от гнездовите и трофичните му местообитания.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Тъй като гнезди в труднодостъпни обрасли с тръстика места беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Тръстиковите масиви в езерата Алепу и Стамополу са със статут на природна забележителност и защитена местност в които въздействията от реализирането на ИП ще бъдат недоловими. Предвидената за реализирането на ИП територия е отделена от тръстиковите масиви в ЗМ „Блато Алепу“ посредством ивици с дървесна растителност. Зимуващите индивиди предимно ловуват покрай пътища, по границите на обработваемите земи, покрай ливади и мочурливи места, където се струпват дребни пойни птици, полевки, земноводни и др., с които се хранят. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП имот не са в състояние да предизвикат промени в числеността на гнездещите и зимуващите в защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите над нея ще бъде в границите на естествената. Отрицателни въздействия поради беспокойство на гнездещите и зимуващите водещи до спад на числеността на тръстиковия блатар не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди в предвидената за реализирането на ИП територия и същата не е част от трофичните му местообитания. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Черна каня (*Milvus migrans*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ за България вид, включен в Приложения 2 и 3 на ЗБР. В миналото е бил сравнително често срещан около реките Дунав, Марица и др., както и по Черноморието, но през последните години числеността на популацията ѝ у нас наброява 130-170 двойки (Нанкинов et al, 2004). Жivotът ѝ по принцип е свързан с водата и тя рядко се отдалечава много от водните басейни, като основният гнездови район е между Източните Родопи и Странджа, в поречието на р. Тунджа. През размножителния сезон е най-често по р. Дунав и притоците му, поречието на реките Марица, Тунджа и техните притоци, Сакар, Дервенски възвишения. По време на скитания и миграции е навсякъде из страната, но по-значима е миграцията по Черноморското крайбрежие. Най-често се регистрират единични птици, но често се наблюдават групи от по 5-7 мигранта заедно. (Матеева, Янков 2013). Има предпочтение към места в близост до влажни зони, дори при засилен антропогенен натиск (Cramp et al., 1983). Отрицателно действащите фактори водещи до намаляване на числеността ѝ са: Интензивното земеделие, както и сблъсъкът с електропроводи, дейности непосредствено около гнездото, отравянето, бракониерският отстрел, индустриталното и битовото замърсяване на почвите и водите.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена само като мигриращ вид с численост 500 индивида. По време на миграции само епизодично високо над предвидения за реализирането на ИП имот се наблюдават отделни прелитащи индивиди. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 2 мигриращи индивиди (3- общо за периода), 1 - 2 зимуващи индивиди (5- общо за периода), а по данни от <https://observation.org> за периода 2018 - 2022 г. не са наблюдавани индивиди от вида в зоната.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Обезпокояване- не се очаква. Видът се наблюдава в предвидения за реализирането на ИП само като прелитащ по време на миграция. Видът не е чувствителен към човешко присъствие, среща се в покрайнини на села и сметища където се храни с мърша (Нанкинов 2012). Дейностите в предвидения за реализирането на ИП имот не са в състояние да предизвикат промени в числеността ѝ за защитената зона,. Очакваната от реализирането на ИП смъртност ще бъде в границите на естествената.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността ѝ в защитената зона не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди в предвидения за реализирането на ИП имот и същия не е част от трофичните му местообитания. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 на ЗБР). Размерът на популацията му в България е 70-79 двойки. Гнезди изключително в скални райони. Типично за него е, че една двойка създава няколко гнезда, които сменя периодично през годините. Видът обичайно лети на дълги разстояния в търсене на храна. Поради влизане в сила на закона за ветеринарно медицинското дело и задължителното изгаряне на труповете на животни хранителната база на лешоядите е силно намаляла, числеността им е незначителна спрямо общата площ на България. През есента на 2004 г. в рамките на целенасочено проучване на есенната миграция в Източна България, паралелно в 9 наблюдателни точки за целите на Натура 2000, миграция на египетски лешояд е установена единствено в района на Созопол при село Равадиново (1 инд.) и в Странджа при Малко Търново (1 инд.) (БДЗП, 2005).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен само като преминаващ вид, без данни за числеността му (категория DD- без достатъчно достоверни данни). По данни от <https://ebird.org/> и <https://observation.org> в периода 2018–2022 г. не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди: Обезпокояване- не се очаква. Видът се наблюдава само като прелитащ по време на миграция. Не гнезди на предвидената за реализирането на ИП територия, не се задържа и не я ползва при хранене. Извън местата за гнездене видът не е чувствителен към човешко присъствие, среща се в покрайнини на села и сметища където търси храна. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП имот не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността в защитената зона не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди на територията на защитената зона, а предвиденият за реализирането на ИП имот не е част от трофичните му местообитания. Регистриран е само като епизодично преминаващ вид с много ниска численост, без предвидената за реализирането на ИП територия да е от значение за статуса му на сигурност.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид включен в Приложение 2 и 3 от ЗБР. Числеността на популацията му в България е 5-10 гнездещи двойки (Янков 2007). Като гнездящ вид след 2000 г. е установен само в източните Родопи, Ломовете и района на Мелник (Янков, 2007), а след 2005 г. няма известни гнезда. В миналото е гнездела и в населени места. Колониално гнездещ вид, гнезди в ниши и цепнатини в скални и земни брегове, площадки или кухини в сгради (вкл. къщи в села и градове) или стари дървета, в стари гнезда на вранови или грабливи птици. Обитава степни и степноподобни тревисти терени и екстензивни обработвани площи в равнинни райони. Прелет от средата на март до началото на май и от началото на август до средата на октомври. Храна - насекоми и дребни влечуги (Големански 2011, BirdLife International 2001, Handrinos and Akriotis 1997, Iñigo and Barov 2010). По време на миграции лети на малки ята, предимно по Черноморското крайбрежие.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включена само като преминаващ вид с численост 1 индивид. Не е наблюдавана в предвидената за реализирането на ИП територия. По данни от <https://ebird.org/> и <https://observation.org> в периода 2018–2022 г. не е наблюдавана.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. По тези причини с реализирането на ИП беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Отрицателни въздействия, изразявачи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания.

Видът не гнезди на територията на защитената зона, при миграция не се задържа в нея и не я ползва за търсене на храна. Регистрирана е само като епизодично преминаващ вид с много ниска численост, без предвидената за реализирането на ИП територия да е от значение за статуса ѝ на сигурност.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). За България е рядък вид. През 2005 и 2006 г. при целенасочено търсене в цялата страната е намерена само една гнездяща двойка. Колониално гнездящ прелетен вид. Често гнезди в изоставени гнезда от посевна врана. Често са налични колонии в изкуствено създадени горски площи от акация, топола и гледичия. Над България прелита през април и май. Есенният прелет е през втората половина на септември до началото на октомври, като в Европа единствено над Бургас се наблюдават концентрации (Големански 2011). По време на прелет част от птиците се задържат и ловуват, като може да бъде видяна почиваща на електропроводи, край пътища и жп линии. Мигрира от края на април и началото на май.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включена само като преминаващ вид с численост 1000 индивида. Видът не е наблюдаван по време на теренните проучвания. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. видът не е наблюдаван в зоната

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди в защитената зона, а мигриращите птици, спират за почивка по електропроводи, край пътища, без да проявяват реакции на беспокойство от преминаващите автомобили. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона.

Въздействия, изразяващи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона не се очакват.

Загуба на местообитания.

Видът не гнезди на територията на защитената зона, а задържащите се при миграция ловуват в открити площи, в обсега на пътища и електропроводи. Не гнезди в предвидената за реализирането на ИП територия и не ловува в нея.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Малък сокол (*Falco columbarius*)

Биологични особености;

Зимуващ за България, приоритетен за опазване вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Гнезди в лесотундрата и горската зона на Европа, Азия и Северна Америка. В България

се появява само през зимата като зимуващ вид с много ниска численост. Зимуващите птици обитават открити пространства с единични дървета, оазисни горички, полезащитни пояси, крайречни насаждения (Симеонов и кол. 1990). Прелита поединично или на двойки на широк фронт. В края на август напуска гнездовите си местообитания, а през април отлива на север, където през май започва гнезденето. Улавя преследвайки дребни пойни, чучулиги, бъбрици, врабчета, както и всички местни птици, които се срещат на територията, по дребни от гъльб. В хранителния спектър влизат също дребни бозайници - прилепи и полевки, насекоми - пеперуди и водни кончета, а също така и влечуги. Ловува летейки с нисък полет, като най-често улавя изненадвайки жертвата си на около метър от земята.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо” е включен само като преминаващ вид с численост 1 индивид. По време на теренните проучвания в предвидената за реализирането на ИП територия видът не е наблюдаван. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. на 09.10.2021 г. е наблюдаван 1 индивид в защитената зона, а по данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. видът не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди на територията на страната и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Въздействия, изразяващи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона не се очакват.

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. ИП не засяга пряко местообитания на вида който ловува в открити площи. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

Биологични особености;

Гнездящо прелетен и зимуващ за България вид, приоритетен за опазване и застрашен от изчезване (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Числеността на популацията му в България се оценява на 120-180 двойки (Янков, 2007). Не гнезди на територията на защитената зона, а в стандартния ѝ формуляр е включен само като преминаващ вид без данни за числеността му. Единични птици прелитат над цялата страна, поради което не могат да бъдат определени места с предпочитания (Матеева, Янков 2013). Гнезди по

скални корнизи, ниши и площадки на отвесни скали. Местата на гнездене са разположени на скални места, проломи и плато с голяма денивелация и в съседство с открити терени, понякога и по високи сгради в населени места, включително и гр. София (НБОИ, 2005). В северен Рейн-Вестфалия 80% от гнездата са съобщавани за градска среда (Kramer). Използва и стари гнезда на гарвани, скални орли, белоопашати мишевови и др. През есента и зимата по-често навлиза в селища при ловуване (Stoyanov et al., 2004).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо” е включен само като преминаващ вид с численост 1 индивид. По време на теренните проучвания в предвидената за реализирането на ИП територия видът не е наблюдаван. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. е наблюдаван 1 индивид в защитената зона, а по данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. видът не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Отрицателни въздействия, изразявачи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди в предвидената за реализирането на ИП територия и не я ползва за търсене на храна тъй като при миграция птиците прелитат директно, без да се задържат в нея. Числеността на прелитащите е незначителна, а площта на територията е от значение само като разстояние, което следва да бъде преодоляно при миграция. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)

Биологични особености;

Рядък за България вид с численост на гнездещата популация 200-340 двойки (Янков). Включен е в Червения списък на световно застрашените видове (IUCN Red List) като незастрашен (Least Concern LC). В България е защитен вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Предпочита по-влажни терени и обикновено местообитанията му не съвпадат с тези на другите два вида ястреби. Обитава гористи местности в околностите на езера и реки, в предпланините и основно в равнините. Гнезди в разредени широколистни гори, залесени речни долини, групи дървета сред открити пространства в равнини и

предпланини до около 700 m н.в. Гнездото е разположено на дървета, близо до ствola на височина 6-12 m. На територията на страната не са регистрирани места за ношуване на мигриращите птици, но вероятно мигриращите ношуват в Румъния или североизточна България (Матеева, Янков, 20013). По време на наблюдения през 2005 г. при Малко Търново са регистрирани 13 индивида, а при Равадиново 18 (Матеева, Янков, 20013). Ловува и в открити пространства и селскостопански площи (Големански 2011, Симеонов и кол. 1990, Jonsson 2006). Храни се най-често с мишевидни гризачи, пойни птици, гущери, скакалци.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включен само като преминаващ вид без данни за числеността (категория DD – без достатъчно достоверни данни). Вероятната численост на прелитащите над защитената зона е в границите между 10 и 20 индивида. По време на теренните проучвания в предвидената за реализирането на ИП територия видът не е наблюдаван. По данни от <https://ebird.org/> и <https://observation.org> в периода 2018–2022 г. не е наблюдаван в защитената зона.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди на територията на защитената зона и не се задържа в нея при миграция поради което прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Не се очаква, тъй като не гнезди и не се задържа в защитената зона. Дъбовата гора в обхвата на терените не предоставя подходящи условия за гнездене, поради силната склоненост и малката височина на дърветата. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Блатна сова (*Asio flammeus*)

Биологични особености;

Гнездещ, мигриращ и зимуващ за България вид, приоритетен за опазване и застрашен от изчезване. Страната ни се явява южен район на разпространение на вида. Гнездовата му популация в България е между - между 0 и 6 двойки (Янков, 2007). Обитава открити терени с редки храсти, степни участъци, полета, пустеещи земи пустеещи земи с единични дървета и храсти, влажни ливади, блатисти места (Нанкинов, 2012). В България зимуват птици от Северна Европа, вероятно Украйна, Русия и Беларус (Нанкинов, 2012).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включена като преминаващ и зимуващ вид с численост 1 индивид. За периода 2012-2021 г. вида не е установен в комплекс Ропотамо (по данни на ИАОС). Липсват данни за вида и в платформата eBird.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът не гнезди в защитената зона. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Броят на зимуващите е минимален – 1 индивид, поради което дейностите в предвидения за реализирането на ИП терен не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над и зимуващите в защитената зона. Наличието на зимуващи индивиди в зоната се определя основно от климатичните условия в страните на север от България.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността на прелитащите над защитената зона и зимуващите в нея не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди на предвидената за реализирането на ИП територия и същата не е част от трофичните ѝ местообитания. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Бухал (*Bubo bubo*)

Биологични особености;

Застрашен в България вид с численост на националната му популация от порядъка на 420-490 гнездещи двойки (Янков 2007). Видът гнезди по стари дървета и изоставени кариери, понякога съвсем близо до населени места. Увеличаването на броя на гнездящите двойки често се дължи на благоприятни за него човешки дейности, прокарване на пътища, разкриване на кариери и нарушения на ландшафта. Подходящи местообитания са налични в скалисти места, бивши кариери и антропогенни структури. Много от гнездата му са на места създадени от човешката дейност- изоставени кариери поради което в такива райони се наблюдава увеличение на популацията му. Отрицателно действащите фактори водещи до намаляване на числеността му са: Бракониерски отстрел, унищожаване и промяна на местообитанията, беспокойство, отравяне с жертви (мишевидни гризачи), третирани с родентициди. (Боев 2012).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ е включен като гнездящ вид с численост 1 гнездяща двойка. Подходящи местообитания са налични в местността Лъвската глава и кариерата с преустановена дейност в местността

Узунджата. По време на теренните проучвания в предвидената за реализирането на ИП територия обаждания на вида не са регистрирани. В платформата eBird няма посочени наблюдения на вида в защитената зона.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди: Видът гнезди в трудно достъпни места в защитената зона. През деня е укрит, а ловува през нощта. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди в предвидената за реализирането на ИП територия, ловува предимно в откритите площи на територията на резерват Ропотамо и близките до него и в откритите площи между хълма Узунджата и р. Дяволска и на запад, извън границите на защитената зона. С реализирането на ИП дейности в гнездовите и ловни местообитания не се предвиждат.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Белоопашат мишев (Buteo rufinus)

Биологични особености;

Прелетно гнездящ вид с численост на националната популация 650-750 двойки (Янков). До първата половина на 20 век се считал за прелетно скитащ вид за България, като след това започва да разширява гнездовите си местообитания включително и сред суходолията на Добруджа. Гнезди на земята, по скали, и по стълбовете на електропреносната мрежа в гнезда на свраки или прави собствени. Ловува изчаквайки скрит на някое по-високо място (електропреносната мрежа е предпочитано място) или оглеждайки от голяма височина с планиращ полет. Храни се предимно с дребни бозайници (много от белоопашатите мишеви предпочитат лова на мишки, полевки и друга подобна по размери плячка, което се дължи на сравнително късите му и слаби пръсти на краката.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включен само като преминаващ вид без данни за числеността (категория DD – без достатъчно достоверни данни). Вероятната численост на прелитащите над защитената зона е в границите между 10 и 20 индивида. По време на теренните проучвания в предвидената за реализирането на ИП територия видът не е наблюдаван. По данни от <https://ebird.org/> и <https://observation.org> в периода 2018–2022 г. не е наблюдаван в защитената зона.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват, тъй като видът не гнезди на територията на защитената зона, а при миграция не се задържа в нея. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Видът не гнезди на предвидената за реализирането на ИП територия и не я ползва за търсене на храна тъй като прелитащите не се задържат в защитената зона. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Осояд (*Pernis apivorus*)

Биологични особености;

Прелетно гнездещ за България вид приоритетен за опазване и застрашен от изчезване (Приложения 2 и 3 от ЗБР). Числеността на популацията му в България е 450 - 550 двойки. Осоядът е високо специализирана насекомоядна птица. В местата в които се размножава се храни предимно с ларвите на оси. Наблюдава скрит къде е входа към гнездото на осите, което често е под земята и ги изравя, като понякога целия се скрива под земята. Ноктите на краката му не са толкова извити, колкото на другите грабливи птици и поради това са по-подходящи за копаене. Напада и гнезда на стършели, като предпочита ларвите, но понякога изядва и възрастните. Освен с оси, осоядът се храни и с други насекоми, като скакалци и гъсеници, които улавя с човка. Често търси храна по земята. В години на недостиг на оси се храни и с жаби, змии, млади птици и мишки. За 70% от птиците териториите за хранене са в границите на 3 км от гнездото, а останалите се отдалечават до 5 км. (Irons, 1980). Счита се за доста толерантен към човека вид (Roberts et al., 1999). Гнезди в обширни гори, предимно букови, изпъстрени с поляни или в близост до ливади и пасища. Гнездото е на дървета, на 4 - 25 m височина. Отрицателно действащи фактори са масовото изсичане на старите гори, беспокойството и бракониерството. Използването на пестициди в земеделието (Домусчиев Спиридонов 2012). Най-голям дял в общата смъртност на птиците, която е от значение за числеността на популациите му е смъртността по време на пресичане региона на Средиземно море (Panuccio 2005), където е сред ловните обекти. Това се потвърждава и от направените изследвания чрез проследяване от сателит (Strandberg et al. 2009).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формулар на защитената зона е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост 2 гнездещи двойки и 500 прелитащи по време на миграции. Подходящи местообитания за гнездене са покрайнини на гори (природни местообитания 9110-91CA), а за търсене на храна са открити пространства - ливади, пасища, обработвани земи и вероятно повечето типове „Естествени и полуестествени тревни формации“ (природни местообитания 6110-6520). По данни от <https://ebird.org/>,

за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 4 мигриращи индивиди (13- общо за периода). По данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 2 инд. по време на размножителен сезон (3- общо за периода). Територията на която ще се реализира ИП е урбанизирана територия с НТП За друг курортно-рекреационен обект и не е част от потенциалните местообитания на вида.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Видът е толерантен към, човека. По- голямата част от гнездовите и ловните му територии са в защитени територии по смисъла на ЗЗТ, резерват Ропотамо и ивица гори храсталаци и горски поляни в прилежащата на южната граница на резервата територия. В тези места дейностите от реализирането на ИП ще бъдат недоловими. В предвидената за реализирането на ИП територия, поради липсата на стари достатъчно високи дървета няма условия за гнездене и в нея гнездо не беше открито. По тези причини отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

ИП ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП За друг курортно-рекреационен обект, поради което отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Неграбливи птици, обитаващи гори и открити места;

В тази група са включени 14 вида обитаващи сходни местообитания.

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

Биологични особености;

Прелетно гнездещ за страната вид - приоритетен за опазване и застрашен от изчезване (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Числеността на националната популация е 7000 - 10000 гнездящи двойки. (Янков 2007). В България се среща от април до октомври. Обитава гори, но се среща и в открити местности с храстова растителност. Ловува през нощта, като летейки с отворена уста лови попадналите в обсега му насекоми. Ловува в разнообразни хабитати, вкл. населени места (около улични лампи) (Нанкинов и кол. 1997, Jonsson 2006, лични набл.). През деня се укрива в труднодостъпни места, храсталаци и гъсти треви. Гнезди на припечни места, с тревна настилка или опадала шума, с добър обзор и положение позволяващо бързо излитане при опасност - просеки, покрай гората и каменисти места с храсти. Гнездото е ямка на земята, често неразличима, без постилка. В търсене на храна се отдалечава на значителни разстояния на места с изобилие от насекоми, торища, обори, ферми и блата.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост от 10-99 двойки. Просеките за канализация и електропроводи в района на ИП са потенциални места за гнездене.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

В случай на стартиране на строителните дейности в пост гнездовия период беспокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП няма да бъдат предизвикани. Видът е активен през нощта, когато навлиза и в селища където лови насекоми, а през деня е укрит. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелиташите и задържащите се в защитената зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

ИП ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП За друг курортно-рекреационен обект, в която няма условия за гнездене, а като вид ловуващ и в населени места ще продължи през нощта да облита територията и лови насекоми в нея и след построяването на вилните сгради. Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Сив кълвач (*Picus canus*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид с численост на популацията му у нас 1500 - 2800 гнездящи двойки. Обитава алувиални и много влажни гори и храсталаци, смесени широколистни гори, иглолистни гори, ивици дървета, градски паркове и градини, градове, села и индустриални зони (Янков, 2007). Гнезди в издълбани от него хралупи в стари широколистни дървета. Трофично зависи от изобилието на мравки, а през зимата от насекоми ксилофаги и ларвите им (Спиридовон, 2012). Дълбае дупки по дървета с мека дървесина (обикновено изсъхнали или гниещи) на височина 02- 24m, обикновено 1,5—8m (Winkler, Hans; Christie, David, 2006) Обитава стари (първични) букови и дъбови гори, крайречни и други гори със стари дървета, градски паркове, овощни градини Наблюдава се в дворове и около комини където търси насекоми (Вълчанов, непубл.). Отрицателно действащи фактори водещи до намаляване на числеността му са: силното намаляване на площта на старите гори през последните 50 години; залесяване с иглолистни култури и санитарни сечи; незаконни сечи в равнините и ниския планински пояс; намаляване на трофичната база; тясна специализация към храна и местообитание; конкуренция на черния, но особено на зеления кълвач, по-специализиран в лова на мравки по земята (Saari, Sudbeck, 1997), (Blume, 1973).

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното

предложение:

Числеността му в защитената зона е 5-6 гнездящи двойки. През 1996 г. в защитената зона е установена 1 дв. (Dimitrov and Profirov, 2004). Данные от eBird 2015-2022 г. показват, че видът се наблюдава в зоната с численост на едно отчитане от 1 индивид. Подходящи за него местообитания са налични в горските площи в по-голямата част от защитената зона от ез. Алепу до ез. Стамополу на юг, но през зимата може да бъде видян е в населените места близо до границите ѝ. В предвидената за реализирането на ИП територия липсват подходящи за гнездене биотопни дървета и видът не гнезди, но вероятно в пост гнездовоия период .

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Промените в числеността му основно зависят от начина на стопанисване на горите. Гнезди в хралупи на височина на която се чувства добре защищен и загиване на поколението е възможно само при отсичане на дървото или нападение от хищници. Видът не проявява чувствителност към човешко присъствие и зимувавши птици се срещат и в населени места. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Поради липса на подходящи биотопни дървета видът не гнезди в предвидения за реализирането на ИП имот, а като вид гнездещ и в градски паркове и зелени площи в населените места площа на териториите в които се среща ще се запази непроменена. Отрицателни въздействия, изразявачи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Биологични особености;

Приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид с численост на популацията му у нас 12000 - 20000 гнездящи двойки. Гнезди в хралупи на дървета, главно в предпланински и хълмисти райони в различни типове широколистни гори, стари овощни градини, редки широколистни гори от парков тип, градини, крайречни галерии от върба, елша и топола, островни гори сред полето (често от дъб, ясен, бряст). Изгражда гнездото си в кухина, изкопана в разлагачи се или мъртви части на живи, или мъртви дървета.. Води уседнал начин на живот, но извън размножителния сезон предприема скитания и тогава навлиза и в населените места. Тогава често се среща по клоните на стари орехови и сливови дървета и големи тополи. По време на гнездене търси храна на около 100-150 m от гнездото. Хани се с насекоми, семена и по-рядко с мравки (Нанкинов и др., 1997; Jonsson 2006

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ и

преминаващ вид с численост от 20 двойки. През 1995 г. в комплекса е установена 1 дв. (Dimitrov and Profirov, 2004). Данните от eBird 2015-2022 г. показват, че вида се наблюдава редовно в зоната с численост на едно отчитане от 1 индивид. Потенциални местообитания на вида в защитената зона са широколистните гори, част от които е предвидената за реализирането на ИП територия, ивиците дървесна растителност край пътищата, старите овощни градини и зелените площи в населените места.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Беспокойство, прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Видът навлиза и в селища където дълбае дупки по дървета и се среща често в ивиците крайпътни дървета.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Поради липса на подходящи биотопни дървета видът не гнезди в предвидения за реализирането на ИП имот, а като вид гнездещ и в градски паркове и зелени площи в населените места площта на териториите в които се среща ще се запази непроменена. Отрицателни въздействия, изразявачи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)

Биологични особености;

Обитава предимно селищата, градините, парковете и зелени площи в индустриталните зони, но се среща и в широколистни гори, паркове, овощни градини, крайпътни насаждения, полезащитни пояси, крайречни гори, групи дървета и единични дървета в открити пространства. Гнезди предимно в населени места - градове, села и индустритални зони както в силно урбанизираната им част (дворове, улични насаждения, междублокови пространства и др.), така и в градски паркове и градини, овощни градини, дървесни и храстови плантации в селищата или около тях, по крайпътни или крайречни ивици дървета, храсти и мозайки от тях. Много по-рядко гнезди по окрайнините на широколистни листопадни гори. Гнезди в издълбани от него хралупи в широколистни дървета. Храни се с насекоми дендрофаги, мравки, понякога плодове (Нанкинов и кол. 1997). Видът е уязвим към унищожаване на подходящи местообитания и ползването на инсектициди.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездящ вид с численост 1-9 гнездящи двойки. В платформата eBird има наблюдения от 6 различни локации през годините, до 4 индивида. Няма информация наблюденията дали са на гнездящи двойки. Потенциални местообитания на вида в защитената зона са зелените

площи в населените места, ивиците дървесна растителност край пътищата, старите овощни градини и широколистните гори.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди:

Сирийският пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*) е синантропен вид и гнезди предимно в населените места на защитената зона. По тези причини прогонване на индивиди и спад в числеността му не се очакват. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в промени на числеността му няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Загуба на местообитания;

Не се очаква. Тъй като видът е синантропен, с реализирането на ИП площта на териториите в които се среща ще се запази непроменена.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)

Биологични особености;

Постоянен за България вид. Числеността му в България е 700-1100 гнездящи двойки. Обитава стари букови, буково-иглолистни и дъбови гори до 1700 m н. в., с повече мъртви и отмиращи дървета. Гнезди в Централна и Западна Стара планина, Средна гора, Рила, Пирин, Западни Родопи, Странджа и в няколко изолирани находища. През зимата навлиза в дворовете на населените места.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездящ вид с численост 1 гнездяща двойка. По данните от eBird 2015-2022 г. видът е наблюдаван на запад от Созопол (извън зоната) с численост до 2 индивида. Потенциални местообитания на вида в защитената зона са широколистните гори, ивиците дървесна растителност край пътищата, старите овощни градини и зелените площи в населените места.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Промените в числеността му основно зависят от начина на стопанисване на горите. Гнезди в хралупи на височина на която се чувства добре защищен и загиване на поколението е възможно само при отсичане на дървото или нападение от хищници. Видът не проявява чувствителност към човешко присъствие и зимуващи птици се срещат и в населени места. През зимата навлиза и в селищата като най-често може да бъде видян на големи орехови дървета.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в промени на
числеността му няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Загуба на местообитания;

Поради липса на подходящи биотопни дървета видът не гнезди в предвидения за
реализирането на ИП имот, а като вид гнездещ и в градски паркове и зелени площи в
населените места площта на териториите в които се среща ще се запази непроменена.
Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да
бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Биологични особености;

Гнездящо-прелетен вид и преминаващ за България вид. Обитава окрайнини на
гори, горски поляни, просеки и сечища, храсти и дървета. Гнезди на земята. Гнездото е
разположено сред по-гъста растителност, в основата на дърво, храст или тревна туфа.
Размножителния период е от май до юли. Храни се с гъсеници, бръмбари, паяци и др.
дребни безгръбначни, семена, които търси в участъци с ниска тревиста растителност
или лишени от такава (Мичев и кол. 2012, Bowden 1990, Jonsson 2006, Mallord et al.
2007).

**Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното
предложение:**

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездящ вид с
численост 15 гнездящи двойки. Данните от eBird 2015-2022 г. показват, че видът се
среща по време на гнездовия период в комплекс Ропотамо с численост до 3 индивида на
едно отчитане. По-голямата част от местообитанията ѝ са в площите заети от
храсталаци и тревни съобщества, горски поляни между Маслен нос и западната
граница на защитената зона, на територията на резерват Ропотамо и ЗМ Беглик таш –
Ропотамо. Просеките за канализация и електропроводи в района са потенциални места
за гнездене.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

**Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на
индивидуи:**

Видът е с кратък жизнен цикъл (максимална продължителност на живота 6
години (Moller, 2006)) и е част от хранителните вериги на различни хищници, което се
компенсира с високите ѝ възпроизводствени способности (снася 3-5 яйца, отглежда до 3
поколения през лятото, като малдите съзряват полово след 1 година). Предвиденият за
реализирането на ИП имот не е част от тревните съобщества и храсталациите, които
обитава. Очакваната от реализирането на ИП смъртност на обитаващите защитената
зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква.

Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в промени на
числеността ѝ няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Загуба на местообитания;

Местообитанията на вида са различни тревни съобщества, сухолюбиви храсталаци, алпийски и субалпийски тревни съобщества в близост до широколистни, иглолистни и смесени гори, каквито в предвидения за реализирането на ИП имот не са представени. Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Полска бъбрица (*Anthus campestris*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен и преминаващ за България вид. Обитава разнообразни открити места и ниви. Гнезди по сухи открити, припечни места, ниви, угари, пустеещи зами, поляни, пасища, каменисти и песъчливи терени, голи хълмисти ридове, стари сечища и пожарища, а отделни двойки проникват в покрайнините на селища (Нанкинов 2012) и сметища.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездещ вид с численост 3 гнездещи двойки. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 3 мигриращи индивиди (11- общо за периода) и 1 – 2 индивида по време на размножаване (11- общо за периода) в зоната. По данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г., не е наблюдавана в защитената зона. Подходящи места за гнездене в защитената зона са пониженията между пясъчните дюни, между туфите от елимус и пясъчна лилия. Най- благоприятните гнездови местообитания са на територията на резерват Ропотамо, на плажната ивица при устието на р. Ропотамо. Предвидената за реализирането на ИП територия не предлага подходящи местообитания за вида. По време на теренните проучвания видът не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Местата в които гнезди са отдалечени от предвидената за реализирането на ИП територия в които въздействията от дейностите в нея са недоловими. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Свързаните с реализирането на ИП дейности са с обхват незначителна по площ територия, което не е значение за вид представен в защитената зона с толкова малък брой гнездещи двойки (3 двойки). Очакваната от реализирането на ИП смъртност ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им няма да бъдат предизвикани. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в промени на числеността ѝ няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Загуба на местообитания;

Подходящите за вида местообитания в защитената зона в които е възможно да бъде видяна полска бъбрица (*Anthus campestris*) са дюните на плажовете до устието на р. Ропотамо и плажа Аркутино. По-голямата част от плажовете плажа на устието на р. Ропотамо, част от плажа Аркутино и по-малки плажове между устието на р. Ропотамо и Маслен нос са на територията на резерват Ропотамо, където режимът не позволява никакви други дейности, освен тези определени с режима на опазването му. Видът не гнезди на предвидената за реализирането на ИП територия и не я ползва за търсене на храна. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП изразяващи се в загуба на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Голям маслинов присмехулник (*Hipolias olivetorum*)

Биологични особености;

Гнездящ и мигриращ за България средиземноморски вид. Намиран е в овощни градини, паркове, гори от дъб, бряст, клен и храсталаци от глог и габър. Гнездото най-често се прави в драка, също на кукуч и дърводидна хвойна, или в разклоненията на ниски дървета. Гнезди предимно в сухолюбиви храсталаци, особено в съчетание с единични или групи дървета или със силно разредени гори с подлес. На места многооброен и в силно разредени издънкови ксерофилни дъбови гори (*Quercus sp.*), в обрасли с храсти овощни градини, дървесни и храстови плантации, ивици дървета, храсти и мозайки от тях. Гнезди и в градски паркове и градини и други части на градове, села и индустритални зони по Черноморското крайбрежие (Ахтопол), Източните Родопи (Ивайловград) и др. В пост гнездовия период и есенната миграция кълве зрелите плодове на къпината, смокинята, тревистия бъз и други горски плодове и насекоми, които се задържат в короните на дървета и храсти.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ вид с численост от 10 до 99 гнездещи двойки. По данни от eBird 2015-2022 г. е наблюдаван в гнездовия период в комплекс Ропотамо с численост до 1 индивид на едно отчитане. По-голямата част от местообитанията му са в храсталаци между Маслен нос и западната граница на защитената зона, на територията на резерват Ропотамо и ЗМ Беглик таш – Ропотамо. Просеките за канализация и електропроводи в района на ИП са потенциални места за гнездене, а горските площи потенциални хранителни местообитания. По време на теренните проучвания в имота видът не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Големият маслинов присмехулник (*Hipolias olivetorum*) се числи към толерантните към човека видове птици. В Турция и Гърция предпочита маслинови и бадемови насаждения, където показва толерантност към работещите в тях селскостопански работници. Безпокойство, прогонване на гнездящите двойки, нисък

гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността му в защитената зона няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Загуба на местообитания;

Като вид гнездещ и в градски паркове и градини и други части на градове, села и индустриални зони по Черноморското крайбрежие отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида няма да бъдат предизвикани (степен 0)

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен за България и разширяващ ареала си вид. Обитава стари паркове, разредени широколистни и смесени гори. В равнините гнезди в лонгозни влажни гори, гори край водоеми, овощни градини, градини и паркове в населени места. Гнезди в хралупи и изкуствени гнездилки (Нанкинов, 2013). Видът се среща и гнезди както в трудно достъпни места, така и в населени места. Дърветата във вътрешността на гората на възраст над 160 години и съставени от повече от 80% широколистни дървета са предпочитани от вида.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездещ вид с численост от 10 до 110 гнездящи двойки. Установена е в лонгозните гори на резерват Ропотамо. Предвидената за реализирането на ИП територия е част от потенциалните местообитания на вида.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Беспокойство, прогонване на гнездящите двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Видът гнезди и в населени места и по тези причини прогонване на индивиди и спад в числеността на гнездящите в защитената зона не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

В предвидената за реализирането на ИП територия липсват стари дървета, полубеловрата мухоловка не гнезди в нея и същата не е част от трофичните ѝ местообитания. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП изразяващи се в загуба на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)

Биологични особености;

В България видът е прелетно гнездящ, като мигрира до местата в които зимува. Приоритетен за опазване и защитен от изчезване вид. Общата численост на гнездящата популация в България е между 25000 и 75000 двойки (Янков). Обитава храсталаци и тревни съобщества в разредени гори или фрагментирани със синури и храсти земеделски земи. Във Франция е характерна и за местообитания, които са нехарактерни за другаде - често се среща в лозя. Видът е заплашен от изчезване поради това, е считан за ценен деликатес в западна Европа, главно Франция и Италия. В миналото е бил улавяна с мрежи угоявана в клетки и изпичана след удавяне в бренди. До обявяването ѝ за защитен вид до 50000 птици са били улавяни годишно - колкото е референтната за България популация. В някои заведения се предлага като деликатес на много висока цена. В страните от Европейския съюз е защитен вид, но в някои райони на Франция (Аквитания) са регистрирани нарушения, въпреки високите глоби 15000 евро и конфискация на уредите и автомобила, ако такъв е бил използван, тъй като е ценена като блюдо за крале и личности с високо финансово състояние. При нормални условия видът е с ниска демографска уязвимост. Снася 4-6 яйца, които мъти 11-12 дни. Дава до две поколения годишно. Малките след 10-15 дни напускат гнездото. Полово зрели са след 1 година. Видът е със средна продължителност на живота 5,8 години.(Moller 2006) при 60% естествена годишна смъртност на едногодишните. Обикновено обитава пасища и други открити тревни пространства с храсти и силно разредени групи дървета. Също така окрайнини на гори или силно разредени горски участъци, граничещи с пасища и разредени храсталации, малки обработвани полета със синури и храсти между тях; открити, често каменисти хълмове с храсти. Доста честа е в лозя, неголеми масиви овощни градини, полезащитни пояси и алеи от крайпътни дървета. В извън гнездовия период се придържа повече към откритите затревени пространства с храсти.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездящ вид с численост от 1 гнездяща двойка. Съгласно данните от eBird 2015-2022 г. видът се среща по време на гнездовия период в защитената зона с численост до 2 индивида. Просеките за канализация и електропроводи в района са част от потенциалните ѝ местообитания.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Прогонване на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Наблюдавана е от автора на тази част на доклада в урбанизирани територии (местността Мапи, на около 30 м от построения ваканционен комплекс, където гнезди в храсти (Вълчанов непубл). Видът е с много ниска численост в защитената зона и вероятността за гнездене в храстите край просеките в района е незначителна. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразявани се в спад на

числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Подходящите за гнездене местообитания в защитената зона са храсталаци и открити сухи места с храсти от драка, шипка, паркове и градини в урбанизираните територии. По-голямата част от местообитанията му са храсталаци между Маслен нос и западната граница на защитената зона, на територията на резерват Ропотамо и ЗМ „Беглик таш - Ропотамо“. И след реализирането на ИП видът ще може да ползва предвидените за озеленяване зелени площи, които съгласно проекта ще бъдат 80 % (16647,2 м²). Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*)

Биологични особености;

Обитава храсталаци и открити сухи места с храсти от драка, шипка, паркове и градини в населени места и индустриални зони. Числеността на популацията му в България е 4000 - 10000 двойки. Ястребогушото коприварче е насекомояден вид. Търси насекоми по земята и сред храстите, в дворове и градини, поради което урбанизацията със създаването на нови зелени площи не води до намаляване на местообитанията му. Най-значимо от негативните въздействия е употребата на растителнозащитни препарати в селскостопанските земи.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включено като гнездещ вид с численост от 1 до 9 гнездящи двойки. Потенциални местообитания за вида са налични в храсталациите по билото на рида Калето в резерват Ропотамо и южните склонове на рида Китка. Просеките за канализация и електропроводи в района на ИП са част от потенциалните му местообитания.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът е толерантен към човешко присъствие, гнезди и в населени места и индустриални зони и беспокойство, прогонване на гнездящите двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Търси насекоми по земята и сред храстите, в дворове и градини, поради което и след реализирането на ИП ще се среща в защитената зона. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността му не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Подходящите за гнездене местообитания в защитената зона са храсталаци и открити сухи места с храсти от драка, шипка, паркове и градини в населени места. По-голямата част от местообитанията му са храсталаци между Маслен нос и западната

граница на защитената зона, на територията на резерват Ропотамо и ЗМ „Беглик таш - Ропотамо“. И след реализирането на ИП видът ще може да ползва зелените площи, които съгласно проекта ще бъдат 80 % (16647,2 м²). Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Биологични особености;

Прелетно-гнездящ за България вид с численост на популацията и 300000 - 700000 двойки (Янков, 2007). Обитава предимно открити, обрасли с храсти местности и покрайнини на гори, до горната граница на гората, паркове и градини в населени места. Гнезди в сухолюбиви храсталаци, пустеещи земи, в окрайнините на разредени широколистни листопадни гори, сечища, в овошни градини, дървесни и храстови плантации, ивици дървета (полезащитни пояси), храсти и мозайки от тях, градски паркове и градини и други обрасли с храсти и слабо посещавани места в градове, села и индустриални зони, както и в селища с разпръснати дворове (планински махали, вилни зони и т.н.) (Янков, ред., 2007). Гнездата са най-често в гъсти бодливи храсти (шипка, глог, драка, дива круша и др.) и по-рядко по дървета на височина от 0,5 до 2 m и повисоко (Иванов, 2011).. В България е често разпространена.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включена като гнездящ вид с численост 50 гнездящи двойки. В платформата eBird няма данни за регистрирано гнездене, но има наблюдения от 11 локации, на максимум до 20 птици в постгнездовия период (август 2022 г.) Среща се във всички обрасли с храсти площи в защитената зона. Подходящите за гнездене местообитания в защитената зона са откритите, обрасли с храсти местности и покрайнини на гори, до горната граница на гората, паркове и градини в урбанизираните територии. Просеките за канализация и електропроводи в района са част от потенциалните ѝ местообитания.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът е толерантен към човешко присъствие, гнезди и в малки населени места и покрайнини на градове. Наблюдаван е в дворове на хотели по Черноморското крайбрежие и в дворове на крайните улици на големи населени места (гр. Ямбол, гр. Китен (Вълчанов непубл)). Прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Местообитанията на вида обраслитте с храсти площи в защитената зона. И след реализирането на ИП ще може да ползва зелените площи, които съгласно проекта ще

бъдат 80 % (16647,2 м²). Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Черночела сврачка (*Lanius minor*)

Биологични особености;

Гнездещо прелетен за България вид с численост на популацията 5000-15000 двойки. Гнезди в открити пространства и пасища с разпръснати редки дървета и храсти или неголеми изкуствени насаждения сред тях; окрайнини на широколистни листопадни гори, граничещи с пасища; в ивици от стари дървета край пътища, реки и в полезащитни пояси, овощни градини, дървесни и храстови плантации, особено в изоставени лозя и др. Обитава както райони с големи площи зърнени култури (посеви и други (едногодишни) тревни култури), така и участъци с екстензивно земеделие, вкл. многогодишни тревни култури, пустеещи земи, околности на градове, села и индустритални зони (Янков, отг. ред., 2007). Храни се с насекоми, които дебне от стълбове, храсти, клони на дървета и др. Намаляването на числеността ѝ в Западна Европа се дължи предимно на употребата на растителнозащитни препарати в селскостопанските земи.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездещ вид с численост от 1 гнездяща двойка. Регистрираните в платформата eBird наблюдения са за 3 локации, с максимална численост 2 инд, без информация дали са гнездящи двойки. Просеките за канализация и електропроводи в района са част от потенциалните ѝ местообитания.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът е толерантен към човешко присъствие, гнезди и в населени места. Прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват. Намаляването на числеността ѝ в Западна Европа се дължи предимно на употребата на растителнозащитни препарати в селскостопанските земи. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Подходящите за вида открити терени и пасбища, суhi тревни съобщества в скалисти терени, лозя паркове, овощни градини, крайпътни и крайречни насаждения и зелени площи в защитената зона са с възможност за поддържане на гнездеща популация по-голяма от 1 двойка. И след реализирането на ИП ще може да ползва зелените площи,

които съгласно проекта ще бъдат 80 % (16647,2 м²). Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания на вида не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Ливаден дърдавец (*Crex crex*)

Биологични особености;

Прелетно гнездещ за страната вид - приоритетен за опазване и застрашен от изчезване вид (Приложение 3 на ЗБР). Числеността на националната популация е 4000 - 8800 токуващи мъжки. (Янков 2007). Обитава влажни ливади с висока трева, а често и места обрасли с ракита. Гнезди и в селскостопански площи, ниви люцерни и детелини. Избягва площи с открити водни пространства. Раствителната покривка трябва да е поне 20 см висока за да се укрие и не много гъста за да може да се придвижва. Често си сменя местообитанията и през различните години може да бъде забелязан на различни места. Появата му в земеделски земи зависи от сейтбооборота. Води нощен начин на живот. През пролетта долита сравнително късно през април - май. Видът е последователно полигамен. Най-напред долитат мъжките и с крясъците си привличат женските. След оплождане и снасяне на яйцата мъжкият се отдалечава и възобновява пеенето си на друго място. След напускане на гнездото от първото люпило женската е в състояние да отгледа и друго поколение ако наблизо има пеещ мъжки. Ливадният дърдавец е сред видовете птици, които линеят. През юли-август маховите пера опадват, птиците изгубват способността си да летят и тогава са най-увязвими. Заплаха за вида е ранното косене, механизацията в селското стопанство и несъобразния с биологията им сейтбооборот.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ BG0002041 е включен само като преминаващ вид с численост 10 индивида. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът не гнезди и не се задържа в защитената зона. Прелитащите преминават нощем над нея, а почиващите през деня са укрити в гъсти треви и подходящи селскостопански култури. По тези причини беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП не се очаква. Дейностите в предвидената за реализирането на ИП територия не са в състояние да предизвикат промени в числеността на прелитащите над защитената зона. Очакваната от реализирането на ИП сред прелитащите и задържащите се в нея ще бъде в границите на естествената. Отрицателни въздействия, изразяващи се в спад на числеността на ливадния дърдавец (*Crex crex*) не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Редовно срещащи се птици в обхвата на чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие;

Грабливи птици видове и лешояди;

Малък ястreb (*Accipiter nisus*)

Биологични особености;

Резидентен и гнездящ за България вид, като обитаващите северните части на континента мигрират и зимуват на юг. Зимуващи птици могат да бъдат наблюдавани в населените места, включително и големи градове. Видът е с численост на националната популация 1500- 2000 гнездящи двойки (Янков 2007) и е защитен на територията на цялата страна (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Гнезди в широколистни гори, но също така и в населени места паркове, градини и индустриални зони. Гнезди по дърветата, като предпочита изоставени гнезда на вранови птици. Местните птици ловуват в покрайнините на гората, но прелетните и зимуващите могат да бъдат наблюдавани в различни местообитания, и близо до населени места. по време на миграции лети поединично или на малки ята.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост 1 гнездеща двойка. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират са за общо 2 мигриращи индивида за периода от вида в зоната, а по данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. не е наблюдаван.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът не проявява чувствителност към човешко присъствие. Местните птици ловуват в покрайнините на гората, но прелетните и зимуващите могат да бъдат наблюдавани в различни местообитания, също и в населени места. На територията на която ще се реализира ИП видът не гнезди поради което отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

В предвидения за реализирането на ИП имот, който е Урбанизирана територия с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ малкият ястreb не гнезди. Подходящите местообитания в защитената зона в които ловува са класове земно покритие; N12-

обширни зърнени култури, N10- Влажни ливади, пасища, N23- други земи. Тяхната обща площ с реализирането на ИП ще остане непроменена. Отрицателни въздействия, изразявачи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка– не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Обикновен мишев (Buteo buteo)

Биологични особености;

Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ за България вид. Числеността на популацията му в България е 2500 - 4000 двойки. Гнездото си строи по широколистни и иглолистни дървета на височина 6-20 м, като размерите му могат да достигнат до 1 м в диаметър и 0,8 м височина и при наличие на гнездо в района то лесно може да бъде открито. Предпочита гнездата да са разположени в покрайнините на горите, за да има поглед над заобикалящия ландшафт (Penteriani, 1997). Обикновено дебне жертвите си от клони, стълбове на електропреносната мрежа, колове на огради или реейки се във въздуха. В хранителния му спектър влизат 257 животински вида 37% дребни бозайници, основно полевки (*Microtus arvalis*), 59% птици, 1% влечуги и земноводни и 2% риба (Hastädt, V. & Sömmer, P). През зимата е чест край пътищата, където се струпват дребни пойни птици, като в състава на храната му са и загинали от автомобилите животни. Зимуващи птици, често могат да бъдат видени по огради в крайните дворове на населени места, стълбове и дървета в покрайнини на големи градове, включително бул. Тодор Александров в Бургас. Заплахи за вида, които водят до намаляване на числеността му са: Използването на отрови срещу гризачи и други химиали в селското стопанство, унищожаване на гнездата при горскостопански дейности, беспокойство през размножителния период, бракониерски отстрел, смъртност от токови удари при кацане върху необезопасени стълбове от електроразпределителната мрежа.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ, преминаващ и зимуващ вид с численост 1 гнездеща двойка, и 5000 преминаващи по време на миграция птици, без да са налични данни за броя на зимуващите - Р. По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 2 мигриращи индивиди (3- общо за периода), 1 - 2 зимуващи индивиди (5- общо за периода) и по време на размножителния период 1 - 1 индивид (3- общо за периода) в зоната. По данни от <https://observation.org>, за периода 2018 - 2022 г. не е наблюдаван в зоната. Данните за зимуването на вида в зоната са от среднозимните преброявания за периода 2012, 2013, 2014, 2015, 2020 и 2021 г., като наблюденията са извършвани през месец януари, в рамките на един ден всяка година. Наблюдаваните числености варират между 1 - 2 инд. и общо 3 индивиди в зоната за 2012 и 2020 г. В предвидения за реализирането на ИП имот не гнезди и не ловува.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на

индивидуиди;

Видът гнезди с много ниска численост и плътност в защитената зона, без да е установен като гнездещ вид на територията на която ще се реализира ИП. Наблюдава се на стълбове и колове на огради в покрайнините на малки населени места и покрай пътищата, без да проявява реакции на беспокойство от преминаващите хора и автомобили. По време на миграция прелита над населените места по Черноморското крайбрежие. Реализирането на ИП не е от значение за числеността на прелитащите по време на миграция над зоната. На територията на която ще се реализира ИП видът не гнезди поради което отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането му дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

В предвидения за реализирането на ИП имот, който е Урбанизирана територия с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ обикновеният мишевол не гнезди. Подходящите местообитания в защитената зона в които ловува са класове земно покритие; N12- обширни зърнени култури, N10- Влажни ливади, пасища, N23- други земи. Тяхната обща площ с реализирането на ИП ще остане непроменена. Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*)

Биологични особености;

Широко разпространен в България вид, обявен за защищен, с нарастваща численост през последните години (Янков 2007). Само в най-северните райони на Европа е прелетна, а в останалите части може да бъде видяна целогодишно. Числеността ѝ у нас е между 4000 и 7500 двойки (Янков 2007). Предпочита открити местности и избягва гъсти и затворени гори. Обитава открити пространства с единични или групи високи дървета, скални проломи и ждрела, лъсови брегове, окрайнини на гори. Среща се в обработвани земи с разположени по периферията синори и храсталаци и групи дървета и линии на далекопроводи, на които гнезди. Често може да се види да лети над поляни, ниви и ливади. Понякога се среща и гнезди в градска среда, включително и индустритални зони, без да показва чувствителност по отношение на антропогенизирането на терените в които ловува (Янков 2007). От автора на тази част на доклада е наблюдавана в 2 населени места по Черноморското крайбрежие Балчик и над пристанище Запад в Бургас. Регистрирано е гнездене на стълб в с. Брястовец, община Бургас (Делов, 2012) и стълб на паркинга на голям супермаркет в кв. Младост в гр. София. В хранителния ѝ спектър влизат дребни пойни, гризачи и насекоми, които летят на малка височина или улавя на земята. Отрицателните въздействия, които водят до намаляване на числеността ѝ са използването на инсектициди и хербициди, промените в селскостопанските практики, премахването на единични и групи дървета в обработваемите земи и унищожаването на синурите.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното

предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като преминаващ вид без данни за броя на преминаващите - (P). По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. наблюдаваните числености варират между 1 - 2 мигриращи индивиди (4-общо за периода), а по данни от <https://observation.org>, не е наблюдавани за периода 2018 - 2022 в защитената зоната. В предвидения за реализирането на ИП имот не гнезди и не ловува.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Беспокойство, прогонване на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очаква. Видът е толерантен към човешко присъствие. Наблюдава се в населени места и покрай пътищата, без да проявява реакции на беспокойство от преминаващите хора и автомобили. По време на миграция прелита над населените места по Черноморското крайбрежие. Реализирането на ИП не е от значение за числеността на прелитащите по време на миграция над зоната. Не гнезди в защитената зона и територията на която ще се реализира ИП, поради което отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

В предвидения за реализирането на ИП имот черношипата ветрушка не гнезди и не ловува. Подходящите местообитания в защитената зона в които ловува са класове земно покритие; N12- обширни зърнени култури, N10- Влажни ливади, пасища, N23- други земи. Тяхната обща площ с реализирането на ИП ще остане непроменена. Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Орко (*Falco subbuteo*)

Биологични особености;

Прелетно-гнездещ за България вид с численост на националната популация 600-1200 двойки. Приоритетен за опазване и защитен на територията на страната вид (Приложение 2 и 3 на ЗБР). Предпочита степи и други подходящи открити местности покрити нарядко с дървета. Гнезди в широколистни, иглолистни и влажни алувиални гори. Не се среща в градски или заселени от човека зони. Подобно на другите соколи гнезди в изоставени гнезда от вранови птици най-често на чавки.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездещ и преминаващ вид с численост 1 гнездеща двойка, без данни за броя на преминаващите - (P). По данни от <https://ebird.org/>, за периода 2018–2022 г. е наблюдаван с

численост(общо 3 мигриращи индивида за периода и общо 4 – индивида в размножителния период. По данни от <https://observation.org>, не е наблюдаван в периода 2018 - 2022 г. в защитената зона. Не гнезди и не ловува в предвидения за реализирането на ИП имот.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

В предвидения за реализирането на ИП имот видът не гнезди поради което отрицателни въздействия като беспокойство, прогонване на гнездящата двойка, нисък гнездови успех и загиване на поколението поради свързани с реализирането на ИП дейности не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

В предвидения за реализирането на ИП имот който е Урбанизирана територия с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ видът не гнезди и не ловува. Подходящите местообитания в защитената зона в които ловува са класове земно покритие; N12- обширни зърнени култури, N10- Влажни ливади, пасища, N23- други земи. Тяхната обща площ с реализирането на ИП ще остане непроменена. Отрицателни въздействия, изразявачи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Обща оценка– не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Други не грабливи видове;

Брегова лястовица (*Riparia riparia*)

Биологични особености;

Гнездящ и мигриращ за България вид. Среща се навсякъде покрай реки и блата където има високи брегове. Обитава отвесни земни брегове, разположени в близост до водоеми, където има богата хранителна база. Гнезди на колонии. Предпочита лъсови и песъчливи брегове в средните и долни течения на реките (Нанкинов 2009). Гнездовата популация в страната е оценена на 20000-50000 дв. (Янков 2007). Най- големите наблюдавани от автора на тази част на ДОСВ гнездещи колонии са в кариера Дренака на територията на община Девня и в лъсова стена на 3 м от жилищна сграда заедно с колония от пчелояди в гр. Русе.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от потенциалните за вида местообитания. В стандартния формуляр на ЗЗ „Комплекс - Ропотамо“ е включена като гнездящ вид с численост 4 гнездещи двойки. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията ѝ. Подходящо местообитание, отвори на отвесна глинесто варовикова стена са регистрирани под в. с. Свети Тома.

Фиг. 5.1.2-2 Потенциални местообитания на Брегова лястовица (*Riparia riparia*) и Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*) в южната част на пляж Алеу

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът гнезди често в отвесни стени с антропогенен произход, стени на ровове, изкопи, диги, отвесни брегове съвсем близо до жилищни постройки и понякога и в действащи карieri, без да проявява чувствителност. С реализирането на ИП промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди определено няма да има. По време на миграция прелита над всички черноморски селища, а в някои спира за почивка върху електропроводи. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0)..

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*)

Биологични особености;

Прелетно-гнездящ за България вид, приоритетен за опазване и застрашен от изчезване. Числеността на гнездящата му популация в България е 25 000 - 50 000 гнездящи двойки (Янков, 2007). По време на миграция почива върху електропроводи, близо до населени места, както и в по-малки селища. Устройва гнездото си в направени от него дълбоки дупки, като избира места, пресечени от реки и долове със стръмни брегове и рядка растителност. Разкриването на пясъчни карieri, земни изкопи, строителство на пътища и канали е с благоприятни въздействия за вида (Петров, Златанов, 1955). Със завършването на магистрала Тракия в участъка между Нова Загора

и Ямбол в отвесните брегове край пътното платно вече гнезди нова колония. Големи колонии пчелояди гнездят в лъсови отвесни стени на териториите на градовете Русе и Тутракан непосредствено до жилищни сгради. Тъй като се храни и с пчели в миналото, предвид закона за пчеларството от 1983 г., е бил подложен на унищожаване, чрез разрушаване на гнездата му, задушаване в гнездата с напоени със сероводородни продукти парцали, отстрелван близо до пчelinите или са ловени с рибарски въдици и стръв от живи търтеи.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като гнездящ и преминаващ вид с численост 34 гнездящи двойки и без данни относно прелитащите над защитената зона птици. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му. Най-близкото подходящо местообитание, отвори на отвесна глинесто варовикова стена са регистрирани в южната част на плажа Алепу, но излитани от тях птици по време на размножителния период не са наблюдавани от автора на тази част на ДОСВ.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Видът не проявява чувствителност към човешко присъствие. Гнезди и в границите на населени места, често в отвесни стени с антропогенен произход, стени на ровове, изкопи, диги и пр. и промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди определено няма да има. По време на миграция прелита над всички Черноморски селища, а в някои спира за почивка върху електропроводи. Най-големите наблюдавани от автора на тази част на ДОСВ гнездещи колонии са в гр. Тутракан и в лъсова стена на 3 м от жилищна сграда заедно с колония от брегови лястовици в гр. Русе. Въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността му не се очакват (степен 0)..

Загуба на местообитания;

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0)..

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Редовно срещащи се птици в обхвата на чл. 6, ал. 1 т. 3 от Закона за биологичното разнообразие;

Въпреки голямата численост на тези птици, някои от които ловни обекти поради уязвимостта им по време на линеене и заплахата за унищожаване на местообитанията им поради пресушаване, замърсяване или деградация същите се опазват съгласно Закона за биологичното разнообразие. За всеки един вид от реализирането на ИП се очакват следните въздействия:

Обикновена калуgerица (*Vanellus vanellus*)

Биологични особености;

Гнездящ, мигриращ и зимуващ за България вид. Гнезди на земята в пасища, влажни ливади и земеделски земи близо до водоеми, но и в други биотопи, включително и населени места. Числеността на популацията ѝ у нас е 300-600 гнездящи двойки (Нанкинов, 1984). През зимата се концентрира около Бургаските езера. Мигриращи птици се срещат през цялата година.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като гнездящ и преминаващ вид с численост 0 -3 гнездящи двойки и без данни за броя на прелитащите над зоната. Подходящи за гнездене места са налични във влажните ливади покрай границите на ез. Алепу на северозапад от езерото. Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията ѝ.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Нередовно на малко посещавани, отдалечени от предвидената за реализирането на ИП територия места и беспокойство на гнездящи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП няма да има. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред прелитащите и задържащите се в защитената зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Средна бекасина (*Gallinago gallinago*)

Биологични особености;

Гнездящ в миналото, мигриращ, зимуващ, летуващ, а сега нередовно гнездящ за България вид (Нанкинов, 2012). Обитава блата, мочурища и торфища. По време на миграции и зимуване се среща в най-разнообразни влажни зони, предимно по Черноморското крайбрежие и Южна България. През зимата е с ниска численост, предимно в Южна България и по Черноморското крайбрежие - средно около 80 птици с максимум 134 през 2001 г. Най-много зимуващи птици са установени в Атанасовското езеро - 1 30 през 1987 г. (Димитров и др., 2005 г.). По време на миграции и зимуване се среща в крайбрежни бракични водоеми, язовири, оризища, канали с тинесто дъно, плитки езера, залети редки гори, обработвани площи, овощни градини,, влажни ливади, старици на реки, малки и временни водоеми. Гнезди в обширни блата и мочурища с обилна тревна растителност, както и в преходната зона между тях и

обкръжаващите ги територии. Гнездото е разположено близо до водна повърхност сред туфи от полевица (*Agrostis capillaries*), дзуки (*Juncus conglomerates*) и остирици (*Carex sp.*). Видът е включен в Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5 от Закона за лова и опазването на дивеча.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо” е включена като зимуващ вид с численост 2 индивида и без данни за броя на преминаващите (категория DD без достатъчно достоверни данни).

Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията ѝ.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Числеността на средната бекасина (*Gallinago gallinago*) в ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо” зависи от броя на прелитащите и предвидените в Закона за лова и опазването на дивеча и Правилника за прилагането му мерки- за запазване и обогатяване на видовото разнообразие, подобряване на местообитанията, опазване и възпроизводство на дивеча, гарантиране на биологичния минимум, достигане и поддържане на допустимите запаси, осигуряване на рационално и устойчиво ползване в ловно стопанските райони. Числеността на допустимия запас се определя с одобрения план за ползване и ловоустройства проект на ловния район, попадащ на територията на защитената зона. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността ѝ не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Подходящите за средната бекасина (*Gallinago gallinago*)- местообитания в защитената зона в които е възможно укриване на прелитащите птици са ез. Алепу, ез. Аркутино и ез. Стамополу, азматите и долното течение на р. Ропотамо. Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка– не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*)

Биологични особености;

Мигриращ, зимуващ, летуващ и възможно гнездящ за България вид (Нанкинов, 2012). Обитава речни долини, разлетите части на езерата, наводнени тревни площи, блата и мочурища. Част от европейската популация се среща и в ниски тревисти местности, крайбрежни блата, пасища, водни площи около рибарници и отводнителни канали. Зимуват в блата, наводнени площи и напоителни системи. В Холандия и Германия обитават и земеделски площи, оризища и картофени полета (Tucker, Graham M. Et al., 1995). Зимуващите се концентрират в Атанасовското езеро и Софийско.

Оценка на популацията на вида в ЗЗ и на територията на инвестиционното предложение:

В стандартния формуляр на 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо” е включен като преминаващ вид с численост 10 индивида. Данните от eBird за 2015-2022г. не показват вида да е регистриран по време на миграция Предвидената за реализирането на ИП територия не е част от местообитанията му.

Очаквани въздействия от реализирането на ИП:

Промени в числеността поради беспокойство, прогонване и смъртност на индивиди;

Тъй като е само преминаващ вид, който гнезди в Северна Европа безпокойство на гнездещи двойки, нисък гнездови успех и смъртност сред новоизлюпените и възрастни индивиди с реализирането на ИП няма да има. Очакваната от реализирането на ИП смъртност сред преминаващите в защитената зона ще бъде в границите на естествената и промени в числеността им не се очаква. Отрицателни въздействия от реализирането на ИП, изразяващи се в спад на числеността на прелитащите през зимата не се очакват (степен 0).

Загуба на местообитания;

Реализирането на инвестиционното предложение не засяга потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

5.1.2. 33 BG0001001 „Ропотамо”

5.1.2.1. Върху типовете природни местообитания;

Предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“ съгласно заповедта за обявяване на защитената зона и последвалата я с която е променена са 34 природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС. Природните местообитания, които се опазват в защитената зона обхващат следните основни групи: Гори – 8 типа природни местообитания, Крайбрежни и халофитни местообитания (13 типа) с причислени към тях Стърмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium* и Подводни или частично подводни морски пещери, Крайбрежни пясъчни дюни (5 типа); Естествени и полуестествени тревни формации (4 типа), скални местообитания (2 типа), сладководни местообитания (2 типа).

За оценка на степента на въздействие върху типовете природни местообитания и местообитанията на видовете, включени като целеви за опазване в защитената зона е направен оглед на място и извършено на налагане на площта на предвидената за реализирането на ИП територия върху площите на картираните по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” природни местообитания във формат *sph. При оценката на местообитанията, които са мозаечно разпространени е взет предвид предоставения от информационната система на Натура 2000 коефициент на мозаечност.

Съгласно наличните в информационната система Натура 2000 пространствени данни и направените наблюдения в предвидения за реализирането на ИП терен и в съседство могат да се направят следните заключения относно степента на въздействие върху природните местообитания, които се опазват в защитената зона.

Съгласно извършената проверка по наличната информация и цифрови модели за разпространение на дюнни природни местообитания и поради отдалечеността на най-близките до морския бряг граници на ПИ № 67800.47.77 на около 130м от отрицателни въздействия от реализирането на ИП върху крайбрежни и халофитни местообитания, Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини, Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода, Обширни плитки заливи, Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове), Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси, *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени Стърмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*, Зараждащи се подвижни дюни, Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни), Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни), Облесени дюни, Влажни понижения между, подводни или частично подводни морски пещери и крайбрежни пясъчни дюни поради застрояване определено няма да бъдат предизвикани. Не се очакват и косвени въздействия върху тях от свързаните с реализирането на ИП дейности и от обитателите на сградите.

При анализът на въздействията на морските и крайбрежни местообитания е използвана предложената матрица в ръководството на Европейската комисия „Основни насоки за създаване на мрежа Натура 2000 в морската среда. Прилагане на директивите за местообитанията и за птиците”, достъпно на www.ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/marine/docs/marine_guidelines_bg.pdf

Заплахи за морските местообитания са следните дейности (ЕК, 2007), водещи до по-долу посочените влияния:

Замърсяване: Замърсяване с течни химически източници (химически, ядрени, биологически), органически и минерални отпадъци (драгиране)

Изследване и добив на минерални ресурси: нефт и газ, пясък, чакъл

Риболов, аквакултури, отглеждане, свързани с дънно тралене, улов на ракообразни/драгиране, събиране на биогенни структури или използване на плаващи мрежи, грибове, въдици или други уреди

Корабоплаване, мореплаване, корабоплавателна инфраструктура

Военни дейности: маневри, изследвания, отпадъци

Строителни дейности: крайбрежни и морски, включително тръбопроводи, нефтена инфраструктура, прокопаване на канали и вятърни паркове

Туризъм, развлекателно мореплаване и морски спортове

ВЛИЯНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ ДЕЙНОСТИ:

Физическо:

Отстраняване и изменение на субстрата, мътност, наноси и тиня

Извърляне на отпадъци

Изменения в характеристиките на водата (температура, соленост, течение)

Химическо:

Замърсяване с органични съединения (пестициди) тежки метали, въглеводороди, ядрени отпадъци

Увеличаване на органичната материя, промени в хранителната среда (крайбрежни битови отпадни води, замърсяване на водата в реките, селскостопански оточни води,eutрофикация на близо разположени зони)

Биологическо:

Премахване на желани и нежелани видове

Физически увреждания на видовете (включително отмиване)

Преместване (изместяване) на видове

Промени в популациите или в структурата на съобществата; динамика

Внасяне на патогенни микроорганизми и паразити

Внасяне на неместни видове и генетично модифицирани организми

Реализирането на ИП не е пряко свързано с по горе посочените влияния-химическо, физическо и биологическо. С реализирането му не се предвиждат дейности в морска среда и прилежащата ѝ крайбрежна ивица. Ползвашите плажната ивица не са в състояние да предизвикат по-горе посочените промени и влияния и такива единствено поради ползване на морските плажове не са констатирани в световната практика.

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен на около 2.5м на север от долното течение на р. Ропотамо и отделен от реката посредством гори, застроени незастроени площи поради което отрицателни въздействия върху типове природни местообитания Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis*, и *Callitricho-Batrachion*, Естуари, Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*, Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*) не се очакват.

Съгласно наличните в информационната система Натура 2000 пространствени данни предвидените за реализирането на ИП терени са отдалечени от природни местообитания Средиземноморски солени ливади, Панонски солени степи и солени блата, Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*, Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества, Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, Низинни сенокосни ливади, Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* и Мизийски гори от сребролистна липа, отделени са от тях с пътища необработвани земи и друг вид природни местообитания, поради което преки въздействия поради застрояване или косвени по време на строителството и експлоатация не се очакват.

С оглед местоположението на предвиденото за реализиране ИП и начина на трайно ползване на имотите в които ще се реализира ИП в анализа по-долу са разгледани потенциалните въздействия върху най-близко картираните или тези в

границите на които попадат.

91АА Източни гори от космат дъб;

В това местообитание попадат светлите дъбови гори, доминирани от космат дъб (*Quercus pubescens*), на каменисти места с разнообразна скална основа (варовици и силикати). Често заедно с косматия дъб могат да съдоминират и други дървесни видове с подобна екология – виргилиев дъб (*Quercus virgiliiano*), източен (кея) габър (*Carpinus orientalis*), мъждрян (*Fraxinus ornus*). Среща се в условията на преходно-континентален, преходно-средиземноморски и евксински климат. Видовият състав е много богат, често включва топполюбиви средиземноморски елементи.

Оценка в границите на защитената зона;

В защитената зона местообитание 91АА заема площ от 49,91 ха. Референтната стойност е 0,3% от площта на зоната (12 815,82 ха) или 38,4475 ха, без да се наблюдават тенденции за намаляване на площта на местообитанието.

Съставът на първия дървесен етаж е доминиран от косматия (беция) дъб (*Quercus pubescens*) -около 3-4 десети, цера (*Quercus cerris*) и благуна (*Q. Frainetto*) с по около 2-3 десети. В някои от полигоните на местообитанието участето на кея габър (*Carpinus orientalis*) и мъждряна (*Fraxinus ornus*) достига до 2 десети. Единично участие имат полския клен (*Acer campestre*) и полския бряст (*Ulmus minor*). В условията на Странджа планина, особено върху участъците от защитената зона – върху силикатна основа, такава изява (участие, покритие) на косматия дъб е характерна за неговите съобщества.

Полигоните в които е представено местообитанието са на юг от р. Ропотамо, на територията на резерват Ропотамо, около Маслен нос и връх Китка.

Оценка в района на ИП;

Съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и теренните ни проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на полигони в които е представен тип природно местообитание 91АА Източни гори от космат дъб.

Въздействия от реализирането на ИП.

Пряко унищожаване поради урбанизация и застраяване;

ПИ № 67800.47.77 е разположен на около 2,5км на север от р. Ропотамо и на повече от 3км от площи в които е представено местообитанието.

Поради разположението на ПИ № 67800.47.77 извън границите на местообитанието въздействия, изразяващи се в пряко унищожаване поради урбанизация и застраяване върху местообитанието няма да бъдат предизвикани. С реализирането на ИП отрицателни въздействия не се очакват – (степен 0).

Фрагментация:

Територията на която ще се изгответя реализира ИП е разположена извън границите на местообитанието. Не се очаква фрагментиране на полигони в които е представено, тъй като не се предвиждат дейности в местообитанието.

Оценка на въздействието – не се очаква (0)

Трансформация на местообитанието:

В съставът на местообитанието влизат дървесните видове от космат (бял) дъб (*Quercus pubescens*), цер (*Quercus cerris*), благун (*Q. Frainetto*) и по-рядко келяв габър (*Carpinus orientalis*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), полски клен (*Acer campestre*) и полски бряст (*Ulmus minor*).

Поради отдалечеността на повече от 3км площите в които е представено природно местообитание 91AA Източни гори от космат дъб от предвидения за реализирането на ИП имот, дейностите в него, включително и озеленяването не са в състояние да предизвикат промени в състава на характерната за местообитанието дървесна растителност.

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

Местообитанието включва субконтинентални ксеротермни дъбови гори, доминирани основно от цер *Quercus cerris* и благун *Quercus frainetto*. В предпланините участия и *Quercus petraea agg.*, а в Странджа източния горун *Quercus polycarpa*. Формират ксеротермния дъбов пояс между 150-600 (800) м в цялата страна. Срещат се на сухи, но сравнително богати сиви горски и канелени почви. Флористичният им състав е разнообразен и зависи от екологичните условия. Условно могат да бъдат разделени на три групи:

А) Континентални смесени дъбови гори – срещат се по местата с континентален и преходно-континентален климат.

Б) Субсредиземноморски смесени дъбови гори – разпространени са в южните части на страната, а в състава им участват много средиземноморски елементи.

В) Евксински гори от източен горун *Quercus polycarpa* – разпространени са само в Странджа и Източна Стара планина. В състава им участват много вечнозелени видове.

Оценка в границите на защитената зона;

Съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), природно местообитание 91M0 е представено в 33 с обща площ от 49441.6 дка. Природозашитното му състояние е определено като Неблагоприятно – лошо поради Критерий 2. Структура и функции и Критерий 3. Бъдещи перспективи (Заплахи и влияния). Основните причини са липсата на гори във фаза на старост, незначителното количество мъртва дървесина, неправилно планирани и изведени сечи в миналото, установената висока заплаха за нерегламентирано и неправилно добиване на недървесни горски ресурси.

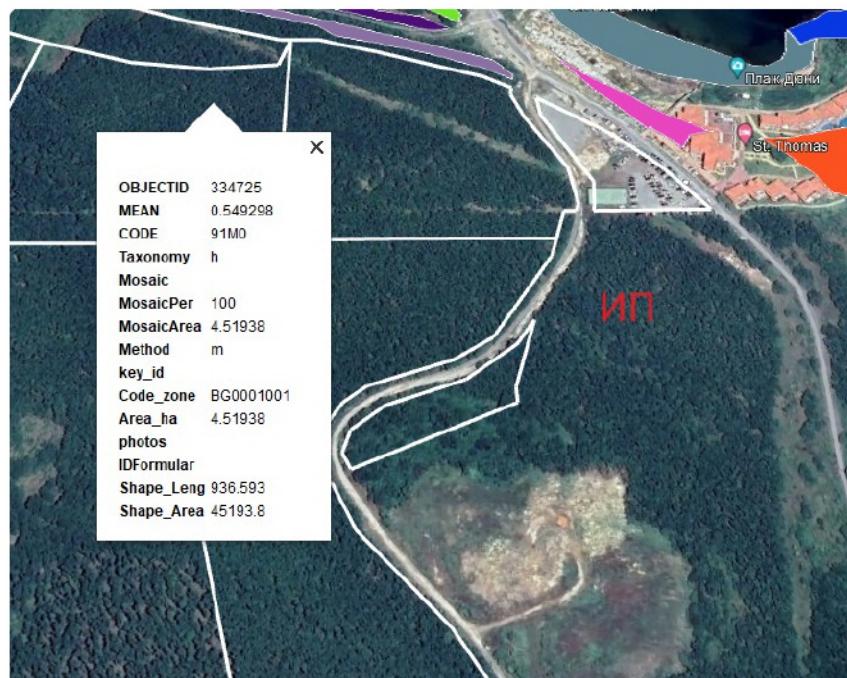
Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Съгласно предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и теренните ни проучвания ПИ № 67800.47.77 който е изключена от горския фонд Урбанизирана територия с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ е разположен извън границите на полигона в които е представен тип природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

Въздействия от реализирането на ИП.

Пряко унищожаване поради урбанизация и застрояване;

ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на полигона в които е представено природното местообитание. Отрицателни въздействия, изразяващи се в пряко унищожаване поради урбанизация и застрояване върху местообитанието няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фиг.5-1. Разположение на ИП спрямо полигоните с природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Фрагментация:

Територията на която ще се изготвя реализира ИП е разположена извън границите на местообитанието. Не се очаква фрагментиране на полигона в които е представено, тъй като не се предвиждат дейности в местообитанието.

Оценка на въздействието – не се очаква (0)

Трансформация на местообитанието:

Съставът на първия дървесен етаж в местообитанието е доминиран от благуна *Quercus frainetto* и цера – *Q. cerris*, като източния горун *Q. polycarpa* се среща крайно рядко. Относително участие, най-често в комбинация между срещащите се в зоната видове дъбове, е около 6 – до 7 десети. В миналото площи от местообитанието са били засегнати в най-голям относителен дял от проведени реконструкции, но от близо 20 г. внасянето на неместни видове е преустановено. Трансформация на местообитанието не се очаква тъй като не се предвиждат дейности в границите му (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

5.1.1.2. Върху видовете – предмет на опазване;

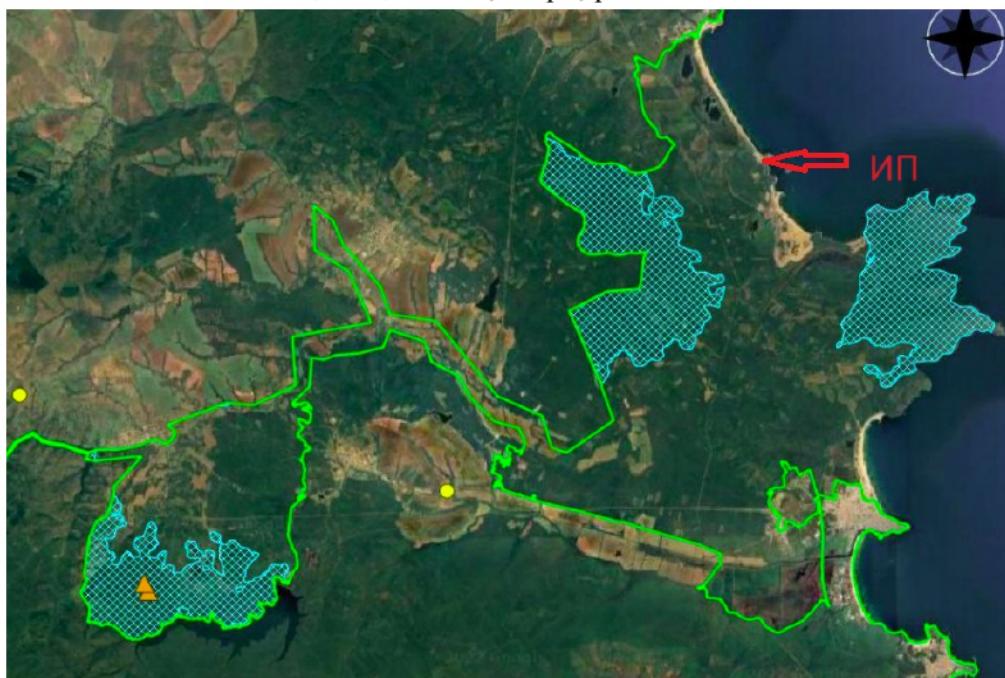
Предмет на опазване в защитената зона съгласно заповедите с които е обявена са

27 вида бозайници, 6 вида влечуги, 2 вида земноводни, 6 вида риби и 12 вида безгръбначни. Въздействията върху всеки един вид ще бъдат следните.

Европейски вълк (*Canis lupus*)

Биологични особености:

Хищен бозайник от семейство кучета. До като през 1994 г. популацията му в България е била около 400 индивида през последните 15 години се наблюдава възход и сега е около 2000 индивида. Обитава предимно по-високите гористи места в планините, но в Северна България слизат и в равнинните гори, като предимно по-младите слизат в по-ниските места. Води скрит начин на живот, като предимно през нощта излиза да си търси храна. През брачния период вълците избират закътано и усамотено място по-високо в планината и близко до вода-поток, езеро, река.

Фиг.5-2. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на вълка (щрихи) и местата в които е регистриран (оранжев триъгълник)

Оценка на популацията в защитената зона

По данни от стандартния формуляр на защитената зона същата се обитава от 1 индивид. Съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (MOCB 2013), една семейна двойка обитава зоната и съседните подходящи за вида територии с размер на глутницата (зимен период) от 4 до 6 индивида. Площта на подходящите местообитания е 26790 дка. Липсват местообитания, подходящи за сърцевинна зона (такива има в съседната, З3 Босна).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от MOCB във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални

местообитания на вида. Източната им граница преминава на около 1км на запад на от пътя II-99 Созопол – Приморско.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

В границите на максимално въздействие (на 200 м от границите на имота) няма потенциални местообитания на вида. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Не съществува вероятност за присъствие на индивиди в строителните граници. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Видра (*Lutra lutra*)

Биологични особености:

Бозайник от семейство Порови, чийто начин на живот изключително е свързан с водни басейни. Обитава естествени речни течения и затворени водоеми с дължина поне 15-20 км, със старици и изобилна крайбрежна растителност – лонгози, елшаци и тръстики (ниски брегове), разнообразна и обилна рибна фауна, изобилие от раци, жаби, гръбначни, мекотели. Участькът на мъжкия може да при покрива този на 1 или повече женски. Бърлогите са в корените на крайбрежни дървета. Малките (2-4) се раждат през март-август и следват майка си година. В Югоизточна България рибата заема до 93% от плячката, като спомагателна храна лови ракообразни, жаби, бозайници, птици, влечуги. Улавя плячката до 4 т дълбочина (Големански 2011).

Заплахите за видрата (*Lutra lutra*) които водят до намаляване на числеността ѝ (Георгиев, Кошев 2005) са следните:

1. Пряко въздействащи негативни антропогенни фактори.
- 2.1. Застрелване на екземпляри. Значимост критична.
- 2.2. Убиване с различни видове капани. Значимост критична.
- 2.3. Разкопаване на дупки и унищожаване на млади. Значимост средна до висока.
- 2.4. Убиване от автомобили на шосета. Значимост ниска до средна.
- 2.5. Удавяне в риболовни уреди. Значимост висока.
- 2.6. Убиване от кучета. Значимост средна.
2. Косвено въздействащи негативни антропогенни фактори.

2.1. Разрушаване на местообитанията: добив на инертни материали, обезлесяване: сечи, опожаряване, паша, корекции на реки, строеж на ВЕЦ-ве. Значимост критична.

2.2. Замърсяване на водите. Значимост висока до критична.

2.3. Безпокойство. Значимост ниска до средна.

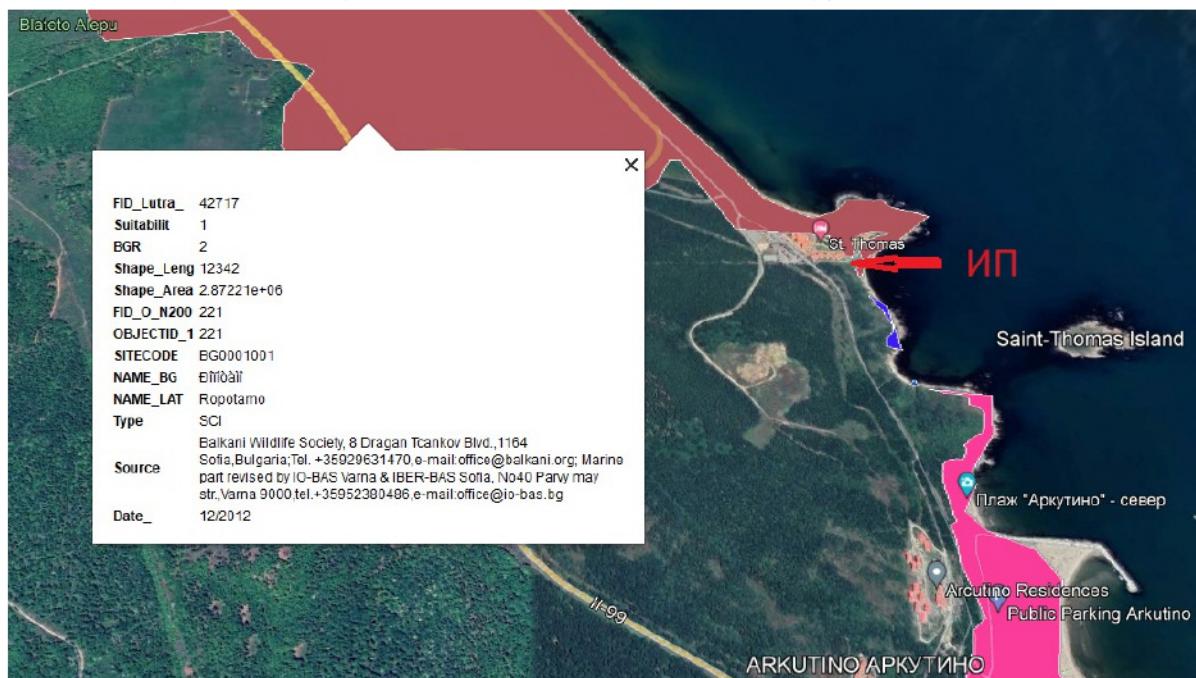
2.4. Унищожаване на хранителната база. Значимост висока.

2.5. Пазарен интерес към кожи. Значимост ниска, но критична в отделни райони (предстои проучване).

2.6. Интерес към органи от тялото със знахарска цел. Значимост ниска.

Оценка на популацията в зоната.

По данни от стандартния ѝ формуляр зоната се обитава от 27 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозадължното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), относителната численост в зоната е 0.3 инд./км. Изчисленият капацитет на зоната е 27 индивида, но вероятно е по-голям. Площта на потенциалните местообитания е 13457.7 дка.

Фиг.5-3. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на видрата

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Видът е активен през нощта, а през деня е укрит далеч от източници на беспокойство. Числи се към толерантните към човека видове и при наличие на подходящи местообитания навлиза и в населени места (р. Марица - Пловдив, р. Тунджа – Ямбол, канал в парк – гр. Стара Загора). Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Не съществува вероятност за присъствие на индивиди в строителните граници. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Пъстър пор (*Vormela peregrina*)

Биологични особености:

Видът е нощно животно и през деня се укрива в подземни убежища, обикновено дупки от лалугери или други животни които разширява. Живее на открит и сух терен. До голяма степен разпространението на пъстрия пор на дадена територия зависи от наличието на колонии от лалугери, които представляват основния му хранителен ресурс. Обитава мозаично равнини, котловинни полета, безлесни терени в полупланински райони. По-често се среща в Североизточна и Югоизточна България и във високите полета на Западна България. Обитава ливади, пасища, каменисти терени, пустеещи земи, включително по речни долини, суходолия, каньони. Установяван е и в обработвани площи, овощни градини, вкл. окрайнини на населени места. Предпочитани са местата с едри колониални гризачи. Основна плячка – лалугери, хомяци, слепи кучета, мишевидни гризачи, рядко жаби, влечуги, мекотели. Ловната му територия е от 10 до 100 ха. Скитащ в границите на територията си, и обикновено използва дадено укритие само веднъж. Разгонването е основно през април - юни. Бременността е 8 - 11 месеца (с латентен период). Ражда средно 4 - 5 малки от януари до май (Големански 2011, Gorsuch and Lariviere 2005, Macdonald and Barrett 1993, Murariu et al. 2009).

Основните заплахи за вида са увреждане на местообитанията поради западане на пашата и коситба, захраствяване на пасищата и ливадите, пожари, химизация, фрагментация и изолация на популациите, изчезване на лалугерите и едрите гризачи с които се храни, основно лалугери, хомяци, слепи кучета, мишевидни гризачи, рядко жаби, влечуги, мекотели (Спасов, Спиридонов, 1993) и използването на родентициди. Видът е активен през нощта, а през деня се укрива в подземни убежища, обикновено дупки от лалугери или други животни, поради което директни срещи с човека са много редки. Превръщането на пасища с лалугерови колонии в лозя е друга причина за влошаване състоянието на хранителната база през последните години.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е наличен, без числени данни за популацията ѝ. По данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната не са установени находища на вида. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 15001 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида. Най-близките потенциални местообитания са в най-северната част на защитената зона и са отделени от предвидения за реализирането на ИП терен посредством езерото Алепу, необработвани земи, гори и пътища.

Фиг.5-4. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на пъстрия пор (щрих)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП терен не засяга пригодни за пъстрия пор местообитания в защитената зона. Не се засягат ефективно заети местообитания и находища на вида, тъй като същият не е установлен в защитената зона. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида, Фрагментация на местообитания няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Картирани като биокоридори площи за извън границите на защитената зона и предвидения за реализирането на ИП терен поради което биокоридори не се прекъсват.

Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е активен през нощта, а през деня се укрива в подземни убежища далеч, от източници на беспокойство. Като се има предвид, че не се засягат ефективни местообитания в които е установлен отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Видът през деня е укрит, поради което няма вероятност от смъртност по време на строителството. Видът е трудно откриваем, подвижен и смъртност е възможна единствено при организиран лов с ловни кучета. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Рис (*Lynx lynx*)

Биологични особености:

Приет е за изчезнал в началото на 40-те години на миналия век. След 1985 г. зачестяват съобщения за появата му в Средна Стара планина, Рила, Западни Родопи (Добростан и Дъбраш), Дунавска равнина и Лудогорие, Ропотамо, Странджа, Западни гранични планини. Наблюдаван (2000) южно от с. Стакевци, Западна Стара планина. В същия район присъствието му е доказано през 2004 - 2005 г. и в Осогово - 2009 г.. Очевидно тези рисове са част от формиралата се през последните 20 - 25 години в Източна Сърбия популация от саморазселили се от Карпатите животни, наброяваща към 30 индивиди. Обитава просторни горски масиви в планините. Предпочита стари естествени гори и скалисти места; ловува също в клековата и алпийската зона. Разгонването е през февруари - март. Малките, най-често 2 - 3, се раждат през май - юни. В търсене на ловна територия и на партньор младите животни, както и възрастните при опредяване на популацията или липса на храна, се срещат в нетипични места и извършват далечни странствания. Очаквана индивидуална територия в наши условия - 3000 - 10000 ha. Основна плячка са сърните, младите диви свине, зайците. Хранителният спектър включва още коштути и млади елени, кокошеви птици, гризачи. Напада също селскостопански животни. Вълкът е главният му конкурент и неприятел (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (P). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната и в близост до нея има две по-достоверни регистрации на вида (по литературни данни). Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 8408 ха (87,82% от площта на зоната). При моделирането на потенциалните местообитания на вида не са взети предвид също така близостта на населените места, курортите и пътната инфраструктура, които се избягват от всички едри хищници. По-

вероятно е наличието на пригодни за риса местообитания на територията на резерват Ропотамо и в района на язовир Ясна поляна.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида.

Фиг.5-5. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на риса

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП терен не засяга пригодни за риса местообитания в защитената зона. Не се засягат ефективно заети местообитания и находища на вида, тъй като същият не е установен в защитената зона. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида, Фрагментация на местообитания няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Картирани като биокоридори площи за извън границите на защитената зона и предвидения за реализирането на ИП терен поради което биокоридори не се прекъсват.

Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е активен през нощта, а през деня се укрива в подземни убежища далеч, от източници на беспокойство. Като се има предвид, че не се засягат ефективни местообитания в които е установлен отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Видът през деня е укрит, поради което няма вероятност от смъртност по време на строителството. Видът е трудно откриваем, подвижен и смъртност е възможна единствено при организиран лов с ловни кучета. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Прилепи:

Местообитанията с които е свързан жизненият цикъл на прилепите се разделят функционално на следните типове от гледна точка на съвременната консервационна биология:

убежища (roosts) – местообитания в които прилепите прекарват периодите на покой (почивка през деня и нощта, зимен сън) и в които се осъществяват размножението, отглеждането на малки и копулацията.

хранителни (ловни местообитания) (foraging habitats) -местообитания в които ловува

летателни пътища (flyways)-местообитания по които прилепите преминават по пътя от убежището до ловната територия (commuting flyways/flypaths) и или по пътя от едно убежище към друго по време на сезонните миграции (migratory flyways)

По отношение на убежищата видовете прилепи в България са разделени на две големи групи (по Иванова 2005)

1. Пещеролюбиви: облигатно пещеролюбиви -целогодишно обитават само подземни убежища и факултативно пещеролюбиви -размножават се основно в подземни убежища, но могат да се размножават и в друг убежища (най-често различен тип постройки)

2. Не-пещеролюбиви: характерно е че един вид използва различен тип убежища през различните сезони:

скални- през лятото обитават цепки в скалите, данни за зимуването им почти липсват, често и синантропни;

горски през лятото обитават хралупи/или различни части на стари дървета; зимуват най-често в подземни убежища;

синантропни- през лятото обитават различен тип постройки; зимуват най-често в подземни убежища

В по-долу представената таблица са посочени местообитанията на видовете прилепи предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“ по отношение на убежищата.

Различните видове убежища са отбелязани както следва

З зимно

Л лято

Р размножително.

Таблица №5.1.2. Местообитания на видовете прилепи, предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“

Вид	Подземни убежища	Хралупи	Цепки в скалите	Сгради
Пещеролюбиви				
облигатно				
Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	Л; Р; З			Л
Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccini</i>)	Р,З	-	-	-
Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	Л; Р; З			Л
Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	Р,З	-	-	-
Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	Р,З	-	-	-
Факултативно				
Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	Л; Р; З			Л; Р
Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Р,З	-	-	Л, Р
Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Л; Р; З			Л; Р
Не- пещеролюбиви				
Горски				
Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	З	Л	(Л)	-
Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	З	Л; Р	(Л)	

От представените в таблицата данни могат да се направят следните заключение по отношение на убежищата на прилепите предмет на опазване в защитената зона.

Всички видове прилепи предмет на опазване в защитената зона ползват за зимуване подземни убежища.

Представените в стандартния формуляр видове, без широкоухия прилеп (*Barbastella barbastellus*) и дългоухия нощник (*Myotis bechsteinii*) използват за размножение също подземни убежища.

Малкият подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), който е факултативно пещеролюбив прилеп използва като размножителни и летни убежища постройки (подпокривни пространства и стари необитаеми постройки)

Широкоухият прилеп (*Barbastella barbastellus*), който е горски прилеп използва като летни убежища хралупи в стари дървета и цепки в скалите. Спад в числеността на обитаващите защитената зона прилепи или пълното им изчезване е възможно поради следните въздействия;

— **Преки въздействия:**

— Избиване, прогонване и беспокойство в убежищата поради невежество и суеверия.

— Палене на огън в привходни части на пещерите; влизане с факли в пещерите;

Иманярска дейност в пещерите, свързана с чести посещения, шум и прогонване на прилепите.

Прогонване и избиване на прилепи в постройки при ремонтни дейности.

IV Унищожаване на убежища:

Изсичане на стари гори и единични храсталакти дървета.

Унищожаване на скални венци и пещери при разработване на кариери, строежи на пътища и др.

Използването на пещерите като бунища или за стопански цели - кошари, мандри, гъбарници и др.;

Каптирането на водни пещери и затварянето на изходите им.

Превръщането на пещерите в туристически обекти.

Унищожаването на убежища в постройки при извършване на ремонтни дейности.

V Препятствия и унищожаване на летателните пътища и коридори

Бариери: вътърни паркове, изградени на миграционни пътища;

Промяна на ориентирите - промяна на „линейните“ елементи на ландшафта;

Резултатите по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ дават следните данни за състоянието на прилепната фауна в защитената зона и позволяват да бъдат прогнозирани въздействията върху всеки един вид които ще бъдат както следва:

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

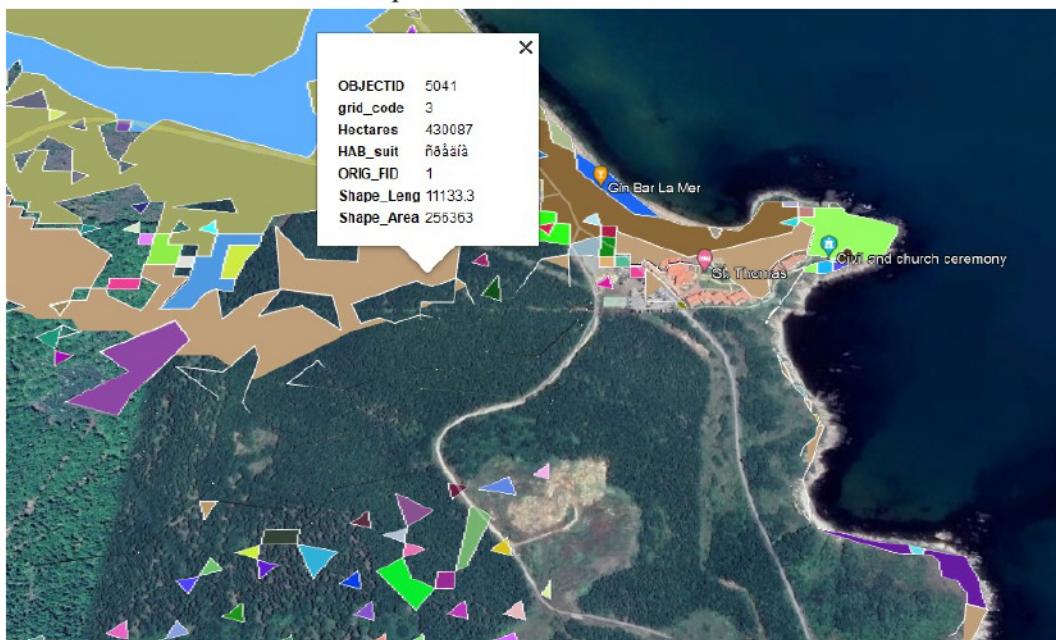
Биологични особености:

Най-широко разпространеният и най-многоброен от трите вида „средни“ подковоноси на територията на страната. Известен е от над 100 находища, като повечето от тях са между 0 - 700 m н.в., но има зимни убежища и на по-голяма височина. Срещаемостта му намалява на юг. Обитава гористи равнинни карстови райони в близост до вода. Почти изцяло е свързан с пещерите, но в некарстови райони през лятото се заселва и в постройки. Храни се главно с нощни пеперуди. „От известните до момента размножителни колонии 18 са в естествени пещери и една в подземни тунели на постройка. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимните колонии са многочислени – в пещери и по-рядко изкуствени галерии. Не мигрира на далечни разстояния, но извършва редовни сезонни придвижвания между летните и зимни убежища (10 - 60 km) (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като размножаващ се вид с численост от 501 до 1000 индивида.

Съгласно пространствените данни от проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) площта на потенциално най-благоприятните местообитания е 298,5 ha (2,3% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е 1086 ha (8,5% от площта на защитената зона). Според изгответния модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е 615 ha (4,8% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозашитното състояние на вида в защитената зона е благоприятно.

Фиг.5-6. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на южния подковонос (*Rhinolophus euryale*).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на южния подковонос (*Rhinolophus euryale*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на групата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е нечувствителен към човешко присъствие дори в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Биологични особености:

Широко разпространен вид в цялата страна. Среща се в планините до 1500 м. н.в. Пещерен вид, свързан предимно с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и др. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си – до 5 км. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони. Относително социален вид, но през лятото мъжките се отделят и живеят поединично. Летните убежища са най-разнообразни: постройки, мазета, изкуствени галерии, пещери и т.н. Зимува поотделно или на редки групи с разстояние между отделните индивиди. Храни се с летящи насекоми. Формира размножителни групи през май-юни (Големански 2011, Попов & Седефчев 2003).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък вид (R) с численост 11 – 50 индивида. При полевите проучвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната е установено едно зимно находище на вида – два екземпляра в трафопост близо до яз. Ясна поляна. Съществуват литературни данни за още едно находище, в изоставени постройки на резиденция “Перла”. Площта на потенциалните ловни местообитания на вида в зоната е 1728.2 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на малкия подковонос (*Rhinolophus hipposideros*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Фиг.5-7. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на малкия подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) (оцветен полигон)

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката им височина и високата мобилност на групата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е нечувствителен към човешко присъствие дори в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Биологични особености:

В България е обикновен и често срещан вид в цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 500 m н.м.в. Обитава предимно карстови райони, обрасли с дървесна и храстова растителност. Използва различни подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери, катакомби), мазета и тавани на жилищни постройки. Често големите подковоноси обитават едно и също убежище заедно с други пещеролюбиви видове. Големият подковонос се храни в радиус от 2 до 10 km от убежището като използва открити пространства, окрайнини на горички,

храсталаци, ливади, често в близост до водни площи. В хранителния спектър преобладават едри твърдокрили (*Coleoptera*) и пеперуди (*Lepidoptera*, особено сем. *Noctuidae*) и в по-малка степен ципокрили (*Hymenoptera*) и двукрили (*Diptera*). През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 km от лятното убежище. От средата на април до края на май женските формират размножителни колонии. Тяхната численост достига от няколко десетки до 700 екземпляра. Раждането на малките става в периода 1-25 юни, рядко по-късно. Зимува поединично или в колонии, които могат да достигнат от 50 до 600-800 екземпляра. Почти във всяка българска пещера през зимата могат да бъдат наблюдавани един до няколко зимуващи големи подковоноси. В България, големият подковонос не извършва далечни миграции. Сезонните придвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 km (МОСВ 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите от 1 до 500 индивида и размножаващите се от 500 до 1000 индивида. Видът е установен в общо 4 находища, като най-значимо е това в изоставения хотелски комплекс „Перла 2”, където е регистрирана и максималната численост в лятна колония от около 1200 екземпляра. Досега в находищата за зимуване са били установени 21 екземпляра. Съгласно пространствените данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) площта на потенциални местообитания е 472,3 ha (3,7% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е 1253 ha (9,8% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е 817 ha (6,4% от площта на защитената зона).

Фиг.5-8. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на големия подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на големия подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на групата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е нечувствителен към човешко присъствие дори в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Биологични особености:

Най-често е установяван в Централна и Западна Стара планина и в Западните Родопи. Най-много убежища са установени над 500 m н.в. В по-ниските части са регистрирани единични индивиди (Кресненски пролом; с. Жернов, Плевенско; Черноморец, Бургаско). Най-предпочитани са влажните горски местообитания в среднопланинския пояс (700 - 1400 m н.в.). През зимата е намиран поединично или на групи до 30 индивида в най-студените, привходни части на пещерите при температури около 0 - 2 °C. През летните месеци живее почти само в хралупи на дървета и по-рядко в други убежища (например цепнатини в скали). Вероятно се размножава в повечето от установените находища в планините, но засега липсват конкретни данни. Единственото сигурно сведение за размножаване у нас е в лонгоза на р. Камчия. Извършва локални миграции, които рядко надвишават 50 km. Липсват данни за хранителния спектър в България. В Централна Европа се храни с дребни нощи пеперуди и мухи (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък (V) с численост на популацията му 11-50 индивида. Оценка на популацията в защитената зона

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) видът не е установен. Чрез моделиране посредством софтуера MaxEnt е определена площта на потенциалните местообитания в зоната която е 213.6ха. Потенциалните ловни местообитания включват горски площи между с. Ново Паничарево и Зеленковска река в западната част от защитената зона и стопанисваните от ДДС Ропотамо гори между пътищата Приморско- Созопол, Приморско - Ясна поляна и територията на резерват Ропотамо.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на широкоухия прилеп (*Barbastella barbastellus*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характера на ИП, не предполага барьерен ефект за прилели, поради малката височина на предвидените съоръжения и високата мобилност на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия липсват стари дървета, потенциални летни дневни убежища и подземни зимни убежища. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В района на предвидения за реализирането на ИП терен липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*)

Биологични особености:

Видът се среща из цялата страна, без най-високите части на планините. Известни са около 170 находища, повечето от които са между 100 и 600 m н.в. Среща се

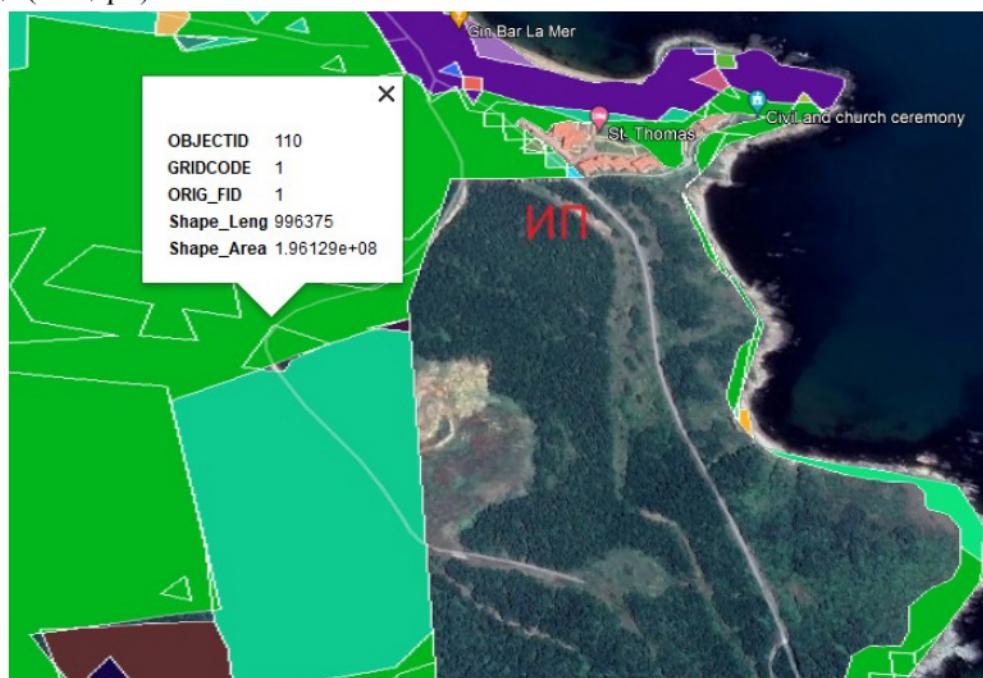
в карстови ландшафти в цялата страна. Обитава целогодишно само подземни убежища – пещери и минни галерии. Образува многобройни размножителни колонии. Известни са 19 размножителни колонии и 5 летни неразмножителни колонии. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимува само в подземни убежища. Известни са 14 зимни убежища, но над 95% от зимуващата популация е в три пещери – Парниците, Деветашката, Дяволското гърло. Извършват редовни сезонни миграции между убежищата (50 - 150 km) (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ, пребиваващ, зимуващ и размножаващ се вид с численост от 1 до 50 зимуващи, от 1001 до 2000 размножаващи се и от 1 до 200 постоянно обитаващи зоната индивиди. По време на полевите проучвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 3 находища на вида (2 по литературни данни), със 1251 размножаващи се екземпляра. В зоната от вида не са установени зимуващи индивиди. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена 2723.0 ха. Подходящи ловни местообитания са водните площи и бреговете им в защитената зона.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на дългокрилия прилеп (*Miniopterus schreibersi*). Липсват потенциални убежища (пещери).

Фиг.5-9. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на дългокрилия прилеп (*Miniopterus schreibersi*)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Видът е нечувствителен към човешко присъствие дори в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*)

Биологични особености:

Бехщайновият нощник е обитател на стари широколистни и смесени гори. Известен е от 63 находища у нас, в планините до 1650 m н.в. Най-голяма е концентрацията на находища в пояса 0-300 m (24 находища, 42%) и в пояса 301-600 m (12 находища, 21%). Най-голям брой индивиди са установени в буковите и смесени гори в пояса 800-1450 m. Горите с преобладаване на цер (*Quercus cerris*), полски ясен (*Acer campestre*) и по-рядко от обикновен габър (*Carpinus betulus*) или източен бук (*Fagus orientalis*) в Странджа са предпочитаните местообитания в низинните находища на вида у нас. Липсват данни за зимуването на вида в България. Видът е известен като стационарен и у нас не е известно да извършва сезонни миграции. В Западна Стара планина са установени вертикални миграции с цел размножаване. Най-често в края на май и началото на юни женските формират малки размножителни колонии (5-35 женски) в хралупи на дървета и раждат по едно малко. Кърменето продължава около 3 седмици, след което до около края на август младите прилепи живеят заедно с родителите си. Възрастните мъжки обикновено живеят поединично в различни убежища (най-често малки дупки в дървета). Характерна особеност и за двата пола е честата смяна/редуване на убежището в един и същи район/участък от гората преди и след размножителния сезон. Известно е, че женските са силно привързани към района, откъдето произхождат, а мъжките са значително по-мобилни и много рядко остават да живеят в района, където са се родили. Наблюдения върху хранителното поведение в

България показват, че видът се храни недалеч от убежището си (50-450 m, много рядко по-далече). Предпочита окрайнини на гори, ловува около и над речни течения в горски масиви. Индивидуалният ловен участък е малък, 0.6 – 1ha, често припокриващ се между индивидите от една колония (MOSB 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

По данни от стандартния формуляр числеността на размножаващата се популация в зоната е между 255 и 415 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозадължено състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (MOSB 2013), в зоната са установени 3 размножаващи се колонии, в които са били установени 8 женски екземпляра. По литературни данни в зоната е установено 1 място за струпване на вида Площта на потенциалните местообитания е 6648.0 ха. Потенциалните му местообитания са оценени на база наличие на 5 стари дървета на хектар в горите. Известните находища са трафопост край яз. Ясна поляна, гора между поддържания резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско-Бургас, в суха гора между р. Ропотамо и Маслен нос и в гора близо до залива св. Параскева.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от MOSB във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на дългокрилия прилеп (*Miniopterus schreibersi*). В имота дървесната растителност е млада, с издънков произход и в него липсват стари дървета.

Фиг.5-10. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на дългоухия нощник (*Myotis bechsteinii*)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия липсват стари дървета, потенциални летни дневни убежища и подземни зимни убежища. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Биологични особености:

В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от около 130 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в. Среща се в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Видът е с азиатски произход и еволюционно е свързан със засушливи, топли и открити местообитания. Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии, и само рядко единични прилепи са намирани в постройки. В много от случаите и през зимата, и през лятото обитава едни и същи убежища с вида-двойник *Myotis myotis*. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 60% от храната му се състои от едри дългопипалести скакалци (сем. *Tettigoniidae*), които лови в открити райони, пасища и често в прясно окосени ливади. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 km. Зимуването у нас започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установлен в много пещери. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април (МОСВ 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите и пребиваващите от 1 до 100 индивида и размножаващите се от 1001 до 2000 индивида.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ

2013), в зоната са установени 3 находища на вида (2 по литературни данни), в които са установени около 1500 размножаващи се и 4 зимуващи екземпляра. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания по дедуктивен модел е 8484 ha (66,2% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел потенциално най-благоприятните местообитания включват площи покрай р. Ропотамо, и между р. Ропотамо и ез. Аркутино.

Потенциалните ловни местообитания са в западната част на защитената зона между яз. Ясна поляна и Зеленковска река и в източната територии около езерата Алепу, Аркутино и Стамополу, между поддържания резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско- Бургас и високите части на резерват Ропотамо между р. Ропотамо и Маслен нос.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на остроухия нощник (*Myotis blythii*). Липсват потенциални убежища (пещери).

Фиг.5-11. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на остроухия нощник (*Myotis blythii*)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия няма потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Биологични особености:

Дългопръстият нощник е типичен обитател на карстовите райони. Среща се на територията на цялата страна, в планините до около 1500 m. Повечето находища са между 100 и 600 m н.в. Обитава целогодишно само подземни убежища – карстови и вулкански пещери, минни галерии, по изключение влажни мазета на необитаеми сгради. Формира размножителни колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди (50 до 3000, най-често 200-500, винаги смесени с *Miniopterus schreibersii*). Максимумът на ражданията е през периода 20-25 май. Зимува само в подземни убежища. Извършва редовни сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 km. У нас зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери. Миграцията към местата за размножаване вероятно е след 10-20 април (MOCB 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като размножаващ се и зимуващ вид с численост на размножаващата се популация от 1001 до 2000 индивида и от 1 до 100 зимуващи. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (MOCB 2013), в зоната са установени 4 находища на вида (2 по литературни данни), в които са установени около 100 размножаващи се и около 50 зимуващи екземпляра. Площта на потенциалните ловни местообитания е 2723ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от MOCB във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на остроухия нощник (*Myotis blythii*). Липсват потенциални убежища

(пещери).

Фиг.5-12. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на дългопръстия нощник (*Myotis capaccinii*)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия няма потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

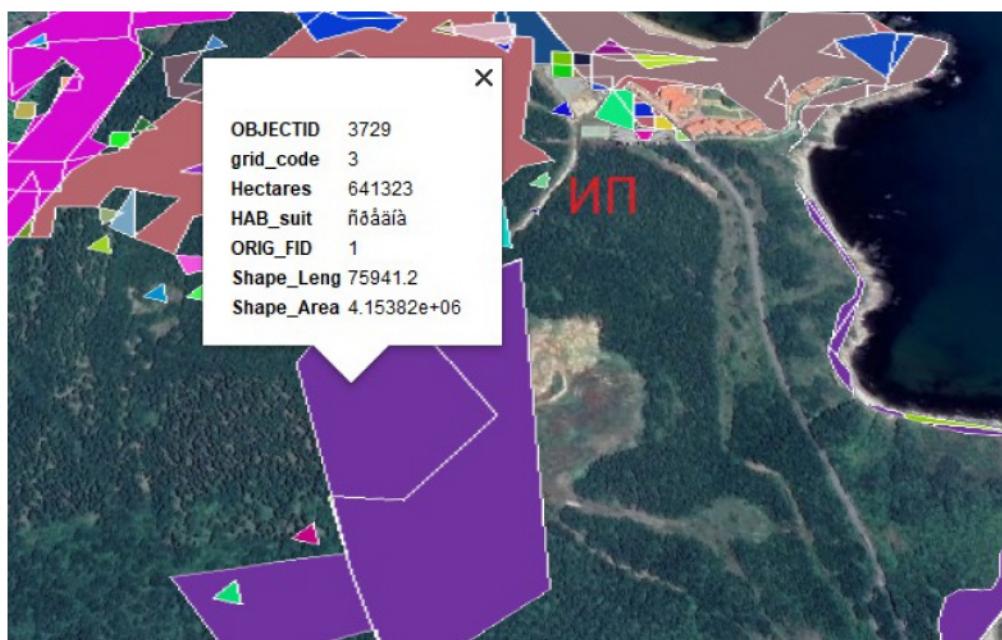
Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Биологични особености:

Известни са 73 находища, разположени в цялата страна. Най-много убежища и колонии са установени в ниско-планинския пояс (до 400 - 500 м н.в.). Единични индивиди са регистрирани до около 1600 м н.в. в Централна Стара планина, 1550 м н.в. в Рила, 1560 м н.в. в Западните Родопи. Характерен обитател на нископланинските карстови райони. Заселва се в пещери, изоставени постройки, стари военни бункери и др. Термофилен вид. Температурата в размножителните убежища може да стигне до 35°C. Размножителните колонии се състоят предимно от женски индивиди, най-често смесени с подковоноси. Преди средата на август, скоро след като всички малки могат да летят, колонията напуска убежището и се заселва в друго близко или по-далечно укритие. В България е установена една от най-дългите миграции на вида (105 km) – от с. Муселиево, Никополско до пещерата Водните дупки в Централен Балкан. Храни се предимно с паяци, мухи, мрежокрили и по-рядко пеперуди. През зимата у нас са установени само единични индивиди в пещери (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се от 501 до 1000 индивида и на зимуващите от 1 до 50 индивида. По време на полевите проучвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 2 находища на вида (1 по литературни данни), с около 900 размножаващи се екземпляра. Зимуващи индивиди не са установени. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена на 6576.0 ха.

Фиг.5-13. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на трицветния нощник (*Myotis emarginatus*)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на трицветния нощник (*Myotis emarginatus*). Липсват потенциални убежища (пещери).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия няма потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Биологични особености:

В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от над 200 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в. Среща се във всички карстови райони у нас. В повечето обитава едни и същи убежища с вида-двойник *Myotis blythii*. Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии. Формира големи размножителни колонии с численост от няколкостотин до около 7000 индивида. Често те са смесени с *M. blythii*. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. В Швейцария е установено, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи (сем. *Carabidae*). По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овоощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработвани полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните

местообитания най-често се намират в радиус 2-6 km, максимум до 15 km от убежището. Женските показват изключително висока филопатрия, като над 90% се връщат и се размножават в убежището, в което са се родили. Вероятно у нас извършват редовни сезонни миграции между зимните и летните убежища от 20 до ок. 100 km. Зимуването у нас започва в края на ноември и продължава до към средата на март (МОСВ 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост 1 до 100 зимуващи и постоянно пребиваващи и от 1001 до 2000 размножаващи се индивида. По време на полевите проучвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 3 находища на вида (2 по литературни данни), с около 1500 размножаващи се екземпляра. Зимуващи индивиди не са установени. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена на 8484.0 ха.

Фиг.5-14. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на големия нощник (*Myotis myotis*)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на големия нощник (*Myotis myotis*). Липсват потенциални убежища (пещери).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Унищожаване на местообитания в мястото на строителство.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП не предполага барьерен ефект за прилепи, поради малката си височина и високата мобилност на прилепите. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия няма потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно беспокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Реализацията на ИП не предполага такова. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на предвидения за реализирането на ИП имот липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Делфини:

Делфинът муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*) и афалата (*Tursion truncatus*) са редки обитатели на откритите морски пространства и частта от защитената зона, представляваща акватория на Черно море.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Инвестиционното предложение ще се реализира в сухоземната част на защитената зона. ПС на тези видове ще продължи да се определя от други планове и програми, които нямат отношение към реализирането му. Доколкото качеството на морската среда е в зависимост от всички човешки дейности на брега въздействията от реализирането на ИП върху морските бозайници делфин муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*) и афала (*Tursion truncatus*) се свеждат до незначителни (1).

Влечуги и земноводни:

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Биологични особености:

Обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Среща се в равнините и ниските части на планините в Южна България източно от Пазарджик, Дунавската равнина, източните части на Предбалкана, Добруджа и Черноморието. Не се заселва обработвани площи, макар да навлиза в тях за хранене. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен (P), без данни за числеността му.

През пролетта и есента е активен и през деня, но през горещите летни дни през деня се крие в дупки на гризачи, хралупи и под камъните. В храната му преобладават гризачи, птици и яйцата им и по-рядко гущери.

Заплахи за вида са:

Опожаряването през лятото на открити площи с високи сухи треви за поникване на нова трева за паша на домашните животни след първите дъждове.

Горски пожари възникнали поради небрежност или в резултат на разпространение на огъня при погрешната практика на изгаряне на стърнищата през лятото.

Превръщане на необработваемите земи в обработваеми.

Интензификация на селското стопанство.

Използване на отровни примамки за борба с гризачите.

Урбанизиране на големи площи от местообитанията му.

Прегазването му от автомобили по пътищата и др.

Пряко унищожаване от хора поради страх и ниска екологична култура.

Тъй като при змиите липсват външни слухови органи, не е чувствителен към шумови въздействия.

Конкуренти му са хищни птици и хищниците (лисици, чакали, порове, невестулки), хранещи се с дребни бозайници.

Видът е активен сутрин рано и привечер поради което директните срещи с хора обикновено са редки. При долавяне на вибрации по земната повърхност от движението на по-големи обекти се отдалечава и укрива в обратна на източника им посока.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формулар няма числени данни за популацията - видът е отбелаязан като рядък (R). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната е установен 1 възрастен екземпляр в периода 2007-2010г. Площта на потенциалните му местообитания в зоната е 9640,65 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 който е с площ 20809 кв. м. е разположен в границите на потенциални местообитания на пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) съставляващи 0.022% от общата площ на местообитанията му в зоната.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

С реализирането на ИП ще бъде извършено строителство в Урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, заемащ 0.022% от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката площ на засегнатите пригодни за вида местообитания, като в 80% от площта на имота съществуващата растителност ще се запази, въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга периферната част от един голям полигон с пригодни за вида местообитания в който същият не е установен. Фрагментацията ще е незначителна (1).

Прекъсване на биокоридори.

Свързаността на местообитанията на пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) в защитената зона и извън границите ѝ е отлична. Площта на предвидения за реализирането на ИП имот е незначителна спрямо общата площ на терените с биокоридорни функции, поради което въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Безпокойство.

Тъй като змиите са с примитивна нервна система и при тях липсват външни слухови органи видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Въздействия не се очакват. (степен 0).

Смъртност.

Поради ниското демографско обилие не се очаква навлизане на отделни индивиди по време на строителството и експлоатацията, като очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената. Въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Обща оценка – незначителни въздействия (степен 1).

Леопардов смок (*Elaphe situla*) син. (*Zamenis situla*)

Биологични особености:

Змия от семейство Смокообразни (*Colubridae*), която в България се среща по долината на Струма до Кресненския пролом на север и в района на гр. Созопол. До началото на 20 век е съществувало и находище край Асеновград. Достига на дължина до 110 см. Съществуват две форми, петниста и ивичеста, които в някои класификации са разглеждани като отделни подвидове. Името на вида се дължи на оцветяването на петнистата форма, която е и по-често срещана в България.

При петнистата форма светлокафявият гръб е осенен с големи, овални по форма червенокафяви или яркочервени петна, очертани с черна ивица. Черни петна има и странично на тялото. Коремът е бял, с множество шахматно разположени черни петна. Тези петна понякога образуват надлъжна ивица.

Местообитанията му са обрасли с треви и храсти сухи и топли скалисти местности. През лятото е активен главно през нощта, а през деня се укрива под камъни или храсти. Храни се главно с дребни гризачи и насекомоядни, по-рядко с гущери, малки на птици и други. Снася 2-4 обли яйца с размер около 36 mm. Безобиден е за човека, въпреки че при улавяне обикновено хапе.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията - видът е отбелян като представен (P). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната не са установени находища на вида. Площта на потенциалните

местообитания на вида в зоната е 14977.2 дка

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на леопардовия смок (*Elaphe situla*).

Фиг.5-15. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на леопардовия смок (*Elaphe situla*) (оцветени площи)

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида. Близо до него са регистрирани слабо пригодни за вида местообитания. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като змиите са с примитивна нервна система и при тях липсват външни слухови органи видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. В границите на потенциалните въздействия няма потенциални местообитания на вида. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

Поради ниското демографско обилие очакваната по време на строителството и експлоатацията смъртност ще бъде в границите на естествената. Отрицателни въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Сухоземни костенурки (*Testudines*):

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Биологични особености:

Видът е разпространен в голяма част от територията на страната, като изключение правят високите полета в Западна България. Много по-рядък е от другия вид сухоземна костенурка в най-североизточните части на България. В днешно време почти не се среща в Тракийската низина, а в планините е установен до 1450 м н.в. Предпочита хълмисти райони с разредена храстова и тревиста растителност и разредени широколистни гори. Най-висока е плътността на вида в нископланинския пояс с разредени храсти и широколистни гори в Южна България. Среща се и по крайбрежните дюни в съседство с и в широколистни горски масиви. Дневен вид, като активността е най-голяма през пролетта и есента. По време на летните горещини мигрира към по-сенчести и влажни места – дерета, водоеми и т.н., и има сутрешен и следобеден пик на активност (Бисерков 2007). Храната съдържа предимно растителни компоненти, като в тях често попадат и дребни безгръбначни. Женските снасят от 2 до 3 пъти най-често между 4 и 5 (не рядко и по 8 и повече) яйца. Инкубацията продължава от 55 до 80 дни. При зазимяване се заравя в почвата.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията - видът е включен като типичен (C). :По данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 40 екземпляра в 23 находища на вида. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 9533,3 ха.

Фиг.5-15. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*) (оцветени площи)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като сухоземните костенурки са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Въздействия не се очакват. (степен 0).

Смъртност.

Поради ниското демографско обилие очакваната по време на строителството и експлоатацията смъртност ще бъде в границите на естествената. Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Биологични особености:

Видът е разпространен в голяма част от територията на страната, като изключение правят високите полета в Западна България. Отсъства в най-северозападните части. В дневно време почти не се среща в Тракийската низина, а в планините е установен до 1300 м н.в. Предпочита откритите места с разредена храстова и тревиста растителност и разредени широколистни гори. Среща се и по крайбрежните дюни в съседство с широколистни горски масиви. Дневен вид, като активността е най-голяма през пролетта. По време на летните горещини мигрира към по-сенчести и влажни места – дерета, водоеми и т.н. (Бисерков 2007). Храната съдържа предимно растителни компоненти, като в тях често попадат и дребни безгръбначни. Женските снасят от 1 до 4 пъти най-често между 3 и 7 яйца. Инкубацията продължава от 70-100 дни. При зазимяване се заравя в почвата (Бисерков 2007).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията - видът е включен като типичен (C). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 34 находища на вида. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 9426,52ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като сухоземните костенурки са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Поради ниското демографско обилие очакваната по време на строителството и експлоатацията смъртност ще бъде в границите на естествената. Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Биологични особености:

Среща се в реките и стоящите водоеми в цялата страна. В планините е установена до 1100 m н.в. (Лозенска планина). Обитава блатата, мочури, язовири, напоителни канали, езера в пясъчни карieri, разливи, средните и долните течения на реките. Среща се и в полусолени, бракични водоеми покрай морския бряг. Особено висока е числеността в рибарици и микрозовири, обрасли с папур, тръстика и дзука. Дневен вид, но активността му често продължава и след здрачаване, особено при пълнолуние. Почти цялото време прекарва във водата или като се пече на слънце на брега, или върху паднали във водата дървета, купчини от мъртва водна растителност и отделни камъни (Бисерков 2007). Не е така тясно привързана към водата като каспийската блатна костенурка и може да се отдалечава от нея на големи разстояния. В годината може да даде до 2 люпила с най-често 4 - 10 яйца. Презимуването става в повечето случаи на дъното на водоемите и по-рядко на сушата. Храната се състои от водни насекоми, ракообразни и молюски, както и риба. В по-редки случаи не се отказва и от мърша. Рядко храната съдържа и растителни компоненти (Stojanov et al. 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V), установена в 3 находища.

Обитава водните басейни със стоящи или слабо проточни води в защитената зона.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозашитното състояние на земноводни и влечуги“ в рамките на полевите проучвания в зоната са установени 155 екземпляра. Средната стойност на обилието на вида е 0,31 екз. на 1000 m ($Ab = 0,31 \pm 0,21$). Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt е определена площта на потенциалните ѝ местообитания в зоната която е 7666,1 ха. Разпределението по класове на пригодност е следното:

Отсъствие (клас 0): 5149,68 ha (40,18% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 2837,99 ha (22,14%);

Пригодни (клас 2): 3170,63 ha (24,74%);

Оптимални (клас 3): 1657,48 ha (12,93%).

Като оптимални местообитания са определени реките Ропотамо и Дяволска и блатата Аркутино, Алепу и Дяволско.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на потенциални местообитания на шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*).

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като водните костенурки са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на водни тела и не представлява заплаха за местообитанията на обикновената блатна костенурка. ИП ще се реализира на територия, разположена извън границите на пригодни местообитания на вида. Смъртност на индивиди която да предизвика спад в числеността на популацията на вида не се очаква. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*)

Биологични особености:

Среща се в най-южните части на страната: Петричко-Санданската котловина, долините на Бяла и Луда река в Източните Родопи, притоци на р. Арда и р. Марица в Ивайловградско и Свиленградско, Сакар и Дервентските възвишения (изолирани популации), и Черноморския бряг, южно от р. Ропотамо. Установена е до 250 m н.в. Обитава бавнотечачи реки, потоци с големи вирове, речни разливи, блати, малки изкопи в карieri за пясък, микроязовири, рибарици и полусолени устия на реки покрай морския бряг. Почти навсякъде се среща заедно с обикновената блатна костенурка. Дневен вид, но активността му продължава и след здрачаване, особено при пълнолуние. През голяма част от деня се припича на слънце в непосредствена близост

до водата. Храни се основно с животинска храна (водни безгръбначни животни, попови лъжички и риба), но яде и растителна храна (водорасли, водни растения, бобови, опадали плодове и др.). През юни женските снасят веднъж или на два пъти по 4 - 10 яйца, които заравят в почвата по склоновете на речното легло, често далеч от водата. Инкубационният период е 70 - 100 дни. Зимува под водата (Бисерков 2007).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като налична (P), без достатъчно достоверни данни, категория (DD). При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги“ в рамките на полевите проучвания в зоната не са установени находища на вида. Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt е определена площта на потенциалните ѝ местообитания в зоната която е 1169,39 ha. Разпределението по класове на пригодност е следното:

Отсъствие (клас 0): 11646,40 ha (90,88% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 626,10 ha (4,89%);

Пригодни (клас 2): 541,23 ha (4,22%);

Оптимални (клас 3): 2,06 ha (0,02%).

Като оптимални местообитания са определени реките Ропотамо и Дяволска и блатата Аркутино, Алепу и Дяволско.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фиг.5-16. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на южната блатна костенурка (*Mauremys caspica*) (оцветени площи)

Фрагментация на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Като се има предвид разположението му спрямо потенциалните местообитания на южната блатна костенурка (*Mauremys caspica*) фрагментация не се очаква (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Местообитанията на южната блатна костенурка (*Mauremys caspica*) в защитената зона и извън границите като цяло са свързани. ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като водните костенурки са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на водни тела и не представлява заплаха за местообитанията на обикновената блатна костенурка. ИП ще се реализира на територия, разположена извън границите на пригодни местообитания на вида. Смъртност на индивиди която да предизвика спад в числеността на популацията на вида не се очаква. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Въздействия върху земноводните;

Предмет на опазване в защитената зона са 2 вида земноводни. Реализирането на

ИП не е свързано със заустване на непречистени производствени и битовофекални води, замърсяване на водоприемници, пресушаване или унищожаване на съществуващи водни обекти служещи за размножаване и местообитания на възрастните или във ларвен стадий. Въздействията върху всеки един вид от земноводните ще бъдат следните:

Червенокоремна бука (*Bombina bombina*)

Биологични особености:

В България е разпространена в ниските части на страната до около 250m н.в., в Дунавската равнина, Тракийската низина, Северното Черноморие и отделни находища по Южното Черноморие. Обитава естествени и изкуствени езера, реки, потоци, канали, временни локви и наводнени коловози. Предпочита водоеми с обилна растителност. Потенциалните ѝ местообитания в защитената зона са езерата Алепу, Аркутино и Стамополу и реките Ропотамо и Дяволска, с прилежащите им малки водоеми.

Бумката е активна денем и привечер, но в брачния период и през голямата част от ноцта. Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни животни. Размножителният ѝ период обикновено е през втората половина на април и май. Женската снася от 80 до 300 яйца. Те се прикрепят към водни растения или към субстрата поединично или на малки групи. Хибернацията е от ноември до март-април.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V), установена в 4 находища.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозашитното състояние на земноводни и влечуги“ в рамките на полевите проучвания в зоната не е установена. Чрез индуктивно моделиране е определена площ на потенциалните ѝ местообитания в зоната 5037,03 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

Отсъствие (клас 0): 7778,85 ha (60,70% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 2688,70 ha (20,98%);

Пригодни (клас 2): 1451,18 ha (11,32%);

Оптимални (клас 3): 897,15 ha (7,00%).

Като оптимални местообитания са определени реките Ропотамо и Дяволска и блатата Аркутино, Алепу и Дяволско.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Отрицателни въздействия не се очакват

(степен 0).

Фрагментация на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Като се има предвид разположението му спрямо потенциалните местообитания на червенокоремната бука (*Bombina bombina*) фрагментация не се очаква (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Местообитанията на червенокоремната бука в защитената зона и извън границите ѝ са свързани. ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като земноводните са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на водни тела и не представлява заплаха за местообитанията на червенокоремната бука. ИП ще се реализира на територия, разположена извън границите на пригодни местообитания на вида. Смъртност на индивиди която да предизвика спад в числеността на популацията на вида не се очаква (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Биологични особености:

Среща се почти в цялата страна до около 1500m н.в. Отсъства около р. Дунав и долните течения на дунавските притоци, не е доказан за Северозападна България. Обитава разнообразни водоеми със застояла вода – от големи блата и езера до малки локви, кладенци и др., като правило избягва проточни водоеми (реки, потоци и др.). Сухоземната фаза обитава окрайнини на гори и храсталаци в близост до водоемите за размножаване (до около 300m от тях в зависимост от влажността на субстрата). Храни се с различни водни и сухоземни безгръбначни животни. Извършва сезонни миграции, свързани с размножаването и зимуването. Размножителният период започва веднага след стопяването на снега и продължава до средата или края на пролетта. Оплоддането става във водата и се предшества от специфични брачни игри. Женската снася яйца, които залепва поединично по подводните растения. От яйцата се излюпват ларви, които до края на лятото метаморфизират и напускат водоемите. Голяма част от възрастните екземпляри напускат водоемите още през втората половина пролетта, но някои остават във водата до средата или до края на лятото. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите).

Заплахите за вида са предимно от антропогенен произход, тъй като в случай на естествено пресъхване по време на сушавия период и с пресъхването на водоемите

възрастните индивиди се заравят дълбоко в грунта или се оттеглят по течението на водните тела, които обитават.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като редък вид (R), установим в 5 находища, без данни за числеността на популациите му. При картирането по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозашитното състояние на земноводни и влечуги“ в рамките на полевите проучвания в зоната не е установлен. Чрез индуктивно моделиране е определена площ на потенциалните му местообитания 9755,78 ха

Отсъствие (клас 0): 3060,02 ha (23,88% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 2830,98 ha (22,09%);

Пригодни (клас 2): 4896,52 ha (38,21%);

Оптимални (клас 3): 2028,28 ha (15,83%).

Като оптимални местообитания са определени реките Ропотамо и Дяволска и блатата Аркутино, Алепу и Дяволско. Като цяло потенциалните местообитания са свързани помежду си.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Предвиденият за реализирането на ИП имот е разположен извън границите на пригодни местообитания на вида в зоната. Като се има предвид разположението му спрямо потенциалните местообитания на червенокоремната бумка (*Bombina bombina*) фрагментация не се очаква (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Местообитанията на големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в защитената зона и извън границите са свързани. Не се предвиждат свързани с ИП инфраструктурни проекти, представляващи бариери за разпространението на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като земноводните са с примитивна нервна система видът е слабо чувствителен към възможните, постоянни източници на беспокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на водни тела и не представлява заплаха за местообитанията на червенокоремната бука. ИП ще се реализира на територия, разположена извън границите на пригодни местообитания на вида. Смъртност на индивиди която да предизвика спад в числеността на популацията на вида не се очаква (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Въздействия върху рибите (*Pisces*);

Предмет на опазване в зоната съгласно заповедта за обявяването ѝ са 6 вида риби Карагъоз (Дунавска скумпия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*), Резовска брияна (*Alburnus schischkovi*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) и Вион (*Misgurnus fossilis*).

За вида Вион (*Misgurnus fossilis*) не са налични данни за установяване на вида в BG0001001 „Ропотамо“. Според IUCN ареалът на виона (*Misgurnus fossilis*) не включва територията на защитената зона. Включването на вида в BG0001001 „Ропотамо“ е в резултат от научна грешка. Предложено е видът да се изключи от предмета на опазване на защитената зона.

Реализирането на ИП не е свързано с пресушаването или замърсяването на водните обекти в защитената зона, така че целият клас риби не е застрашен от реализирането му. ИП не засяга пряко или косвено водни тела - сладководни или соленоводни (местообитания на видове риби, вкл. такива, предмет на опазване в зоната). Тъй като не се засягат местообитания, в които се срещат риби, то смъртност не е възможна.

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Безгръбначни (*Invertebrata*);

Твърдокрили (*Coleoptera*)

Представителите на твърдокрилите обикновен сечко обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), алпийска розалия (*Rosalia alpine*), и миризлив отшелник (*Osmoderma eremita*) са видове чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета.

Поради слаборазвитата нервна система при безгръбначните същите са слабочувствителни към шумови въздействия и човешко присъствие, но повечето от тях са силно чувствителни към промените в характеристиките на местообитанията им. Особено уязвими са видовете, чийто жизнен цикъл преминава през ларвен стадий, за който е необходима жизнена среда различна от тази на имагото и най-често, когато ларвния стадий преминава във водна среда.

Негативните въздействия които са особено опасни по-отношение на насекомите *Insecta* са: 100 Култивация (Превъртането на необработваемите земи в обработвани), 102 косене, сечи, 180 изгаряне, 700 замърсяване, 701 замърсяване на води, 702 замърсяване на въздуха, 920 пресъхване и 948 пожар.

Еднорог болбелазмус (*Bolbelasmus unicornis*)

Биологични особености;

У нас е известен от няколко находки от Дунавската равнина, Лудогорието, западното Средногорие и южното Черноморско крайбрежие. Стенотипен, подземен и мицетофил. Трофично е свързан с подземни гъби (*Ascomycetes*), най-вече трюфели (*Tuberales*). Обитава единствено първични растителни съобщества, които никога не са била използвани за земеделски цели. Среща се в топли и суhi покрайнини на разсветлени дъбови гори, тревисти пасища от екстензивен тип, брегове на реки и сечища. Често срещан елемент в хабитата му е леската (*Corylus avellana*). Имагото е активно привечер по здрач или в ранните часове на нощта. Микрохабitat – в почвата, върху гъби или мъртви корени на дървета. По време на размножителния период (юни-юли) мъжкият лети ниско над земята преди залез слънце и търси женската, която не лети, а чака мъжкия на земята. Възрастните са наблюдавани да летят на височина до около 0.5 м над земята, като полетът им е кратък. Той започва около 40 - 45 минути след залез слънце и продължава между 15 до 30 минути. Според чешки специалист полети са регистрирани в интервала 21.00-22.00 ч. на последната седмица на май и първите три седмици на юни. Ларвата живее също в почвата, където се храни с мицели на гъби, живеещи по гниещи коренища на дървета (МОСВ 2013).

Заплахи за целевия вид са:

B01.02 изкуствено залесяване в открити земи (неместни дървесни видове)

B02.04 отстраняване на мъртви и умиращи дървета

B04 използване на биоциди, хормони и химикали (горско стопанство)

J01.01 Изгаряне

B02.02 разчистване на горите (гола сеч)

Оценка на популацията в зоната.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни“ видът не е регистриран в границите на защитената зона. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания е 42.13 ха. Като потенциални местообитания са определени гори на юг от с. Ново Паничарево.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение

Видът не е установлен в територията на която се предвижда реализиране на ИП. Потенциалните местообитания са широколистни гори в които не се предвиждат свързани с реализирането на ИП дейности. Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други свързани с реализирането на ИП дейности в местообитанията на вида, водещи до фрагментацията им. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Барьерен ефект;

С реализирането на ИП не се засягат пряко местообитания на вида, включително такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания на вида. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското стопанство, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Миризлив отшелник (*Osmoderma eremita*)

Биологични особености:

Представлява комплекс от два до пет по същество алопатрични вида, чието действително таксономично положение е трудно да се установи. Обитава предимно хралупите на стари дървета, които растат на слънчеви места. Този вид бръмбар лети лошо - на къси разстояния и може да измине само от 300 до 1000 метра. Около 70% от насекомите през целия си живот така и не напускат родното дърво. Дендробионтен вид. Обитава хралупи на стари, все още живи дървета. Среща се в смесени широколистни гори от 50 до 1200 м надморска височина. При избор на местообитания, предпочита първо *Querqus*, след това *Tilia*, *Salix*, *Fagus*, *Prunus*, *Pyrus*, *Malus* и др. Женските снасят яйцата в гниещата дървесина в хралупи на дървета, където се развиват и ларвите. Развитието на ларвите продължава 2-3 години. Възрастните насекоми се срещат от май до септември, но най-често се наблюдават през юли (Зингстра и кол. 2009). Известни са около 20-ина находки предимно от югозападните и югоизточните части на страната. Тези насекоми могат да се срещнат и в градските паркове и алеи, където също има гниещи дървета. Счита се, че най-голямата популация на вида в Европа сега се намира в Латвия и Швеция. Видът е застрашен поради изсичането на старите дървета.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни“ видът не е регистриран в границите на защитената зона. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания е 142.42 ха. За момента по литературни данни и от проведените по Проекта за картиране полеви проучвания видът не е установлен, нито е установена активност на ларвите (в дървесина). По време на теренните проучвания

през 2022 г. са установени подходящи местообитания с потенциални биотопни дървета с обща площ 13,46 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение

Видът не е установен в територията на която се предвижда реализиране на ИП. Потенциалните местообитания са широколистни гори в които не се предвиждат свързани с реализирането на ИП дейности. Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други свързани с реализирането на ИП дейности в местообитанията на вида, водещи до фрагментацията им. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се засягат пряко местообитания на вида, включително такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания на вида. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското стопанство, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*);

Биологични особености:

Представител на сапроксилните бръмбари, обитаващ широколистните гори в защитената зона. Предпочита изложени на слънце, болни или умиращи стари дъбове (най-вече летен дъб, по-рядко зимен дъб, бук или бряст), по-често овлажнени столове на слънчеви места в гори на фаза на старост и разпадане. Остатъчни находища се срещат в стари паркове. Женската снася до 100 яйца по кората на дърветата. След 10-15 дни от тях се излюпват ларви, които през първата година правят ходове по кората, а през следващите 2 до 3 години навлизат в дървесината. Какавидират в издълбаните ходове, а имагото излиза през август, но не напуска галериите си до май-юни следващата година.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък (R) без данни за числеността на популацията му.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена

позиция 1: Картриране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни" са установени 5 геореферирани находища. Установените находища са в източната част на резерват Ропотамо. Потенциални местообитания в защитената зона са гори с изобилие от мъртва дървесина и поне 1 дърво във фаза на старост на 1 ха. По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 7867.93 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 който е с площ 20809 кв. м. е разположен в границите на потенциални местообитания на обикновения сечко (*Cerambyx cerdo*), съставляващи 0.026% от общата площ на местообитанията му в зоната.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

С реализирането на ИП ще бъде извършено строителство в Урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, заемащ 0.026% от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката площ на засегнатите пригодни за вида местообитания, като в 80% от площта на имота съществуващата растителност ще се запази и въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга периферната част от един голям полигон с пригодни за вида местообитания в който същият не е установлен. Фрагментацията ще е незначителна (1).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на предвидените с реализирането на ИП дейности не предполага бариерен ефект за имагото, което е летящо насекомо. Ларвите се придвижват в границите на обема на дървесината на дървото в което пребивават в етапа от жизнения им цикъл. Бариерен ефект няма да има.

Безпокойство.

Видът е с примитивна нервна система (ганглиен тип) и е нечувствителен към беспокойство. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Смъртност

ИП засяга незначителна част от потенциалните местообитания на вида. Видът е част от хранителните вериги на дендрофилните птици (кълвачи, дърволазки), поради което загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми, гарантиращи оцеляването му (Пълен цикъл на метаморфозата, кратка продължителност на живота на имагото и дълъг до 5 години на ларвата при различни среди на обитаване на фазите от развитието). Смъртността ще бъде в границите на естествените промени. Въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Обща оценка на въздействието – незначително (степен 1)

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Биологични особености:

Разпространен в Европа Азия рядък вид. Имагото се среща по стволовете на стари и дебели дъбови (по-рядко други) дървета, където се храни със сокове, изтичани от наранени участъци. Лети денем с тромав и шумен полет. Женската снася яйцата си в стари пънове, а новоизлюпената ларва се храни с гниеща дървесина. Цикълът на развитие на ларвата е дълъг и продължава около 5 години. В края му ларвата какавидира, а имагото се появява в началото на юли. Обитава старите, дъбови или смесени, широколистни гори. Може да бъде видян и в градските паркове и градини.

Оценка на популацията в защитената зона

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни“ видът е установен в 16 геореферирани находища. Потенциални местообитания в защитената зона са гори с изобилие от мъртва дървесина и поне 1 дърво във фаза на старост на 1 ха. По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 7367.42 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 който е с площ 20809 кв. м. е разположен в границите на потенциални местообитания на бръмбара рогач (*Lucanus cervus*), съставляващи 0.028% от общата площ на местообитанията му в зоната.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

С реализирането на ИП ще бъде извършено строителство в Урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, заемащ 0.028% от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката площ на засегнатите пригодни за вида местообитания, като в 80% от площта на имота съществуващата растителност ще се запази и въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга периферната част на голям полигон от потенциалните за вида местообитания. Като се има предвид разположението и незначителната част, която заема предвиденият за реализирането на ИП терен спрямо общата площ на потенциалните за вида местообитания фрагментацията ще бъде незначителна. Въздействието се оценява като незначително. (1).

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се предвиждат инфраструктурни проекти, прекъсващи коридори за разпространението на вида. Въздействия не се очакват (степен 0)

Смъртност

ИП засяга незначителна част от потенциалните местообитания на вида. Видът е част от хранителните вериги на дендрофилните птици (кълвачи, дърволазки), поради

което загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми, гарантиращи оцеляването му (Пълен цикъл на метаморфозата, кратка продължителност на живота на имагото и дълъг до 5 години на ларвата при различни среди на обитаване на фазите от развитието). Смъртността ще бъде в границите на естествените промени. Въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Обща оценка на въздействието – незначително (степен 1)

Буков сечко (*Morimus funereus*)

Биологични особености;

Представител на сапроксилните бръмбари чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета. Местообитанията му са в широколистните гори в защитената зона. Разпространен е предимно в предпланините (Предбалкан, Краище) и планините (Стара планина, Витоша, Средна гора, Рила, Малешевска планина, Западни и Централни Родопи, Беласица и Славянка), както и в Лудогорието. Среща се от 50 до 1700 м надморска височина. Обитава предимно широколистни и смесени гори (*Fagus*, *Populus*, *Tilia*, *Acer*, *Salix*, *Carpinus*, *Quercus* и др.), но също така се среща и в иглолистни гори. Ларвите се развиват под кора на дървета, където се хранят със сърцевината им. (Зингстра и кол. 2009). Подходящи местообитания са големи стоящи умиращи или мъртви дървета, отсечени или паднали дървета и големи клони, върху купчини отсечена дървесина.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни“ видът не е установен. Потенциални местообитания в защитената зона са гори с изобилие от мъртва дървесина и поне 1 дърво във фаза на старост на 1 ха.

Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания е 7112.31 ха. Подходящите местообитания са сравнително малки по площ и са разпръснати равномерно в цялата зона. Установени са ограничен брой биотопни дървета

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Съгласно извършеното при определянето на Специфичните и подробни цели на опазване на 33 BG0001001 „Ропотамо“, картиране и нашите проучвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фиг.5-17. Разположение на ИП спрямо подходящите местообитания на буковия сечко (*Morimus funereus*) (оцветени в жълто)

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Всички представители на безгръбначните са с примитивна нервна система и не са чувствителни към беспокойство. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Смъртност няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Биологични особености:

Реликтов вид за територията на Европа. Имагото е насекомо със средни размери. Среща се в стари гори в планинския пояс от 500 до 1500м с участие най-често на бук и бреза, но също бряст, габър липа и кестен. Други гостоприемници дървета са смърч, бор, топола, върба, глог, орех, круша. Ларвите са ксилофаги, живеят в гниещата дървесина на стари живи или мъртви дървета и се хранят с нея. Възрастното лети през юли-август. Те се хранят с ексудати, които се отделят от повърхността на стъблата поради нараняване или заболяване, както и с узрели плодове. Активни са през деня, като през слънчевите часове на деня се наблюдават по кората на дърветата. За снасяне

на яйца женските предпочитат сухи дървета с кората на стоящи мъртви дървета, осветени от слънцето, трупи, трупи или големи клони, паднали на земята. Ларвите живеят в мъртвата дървесина 3 години. Възрастните се появяват между май и август, в зависимост от региона и географската широта. (Duels & Wermelinger 2005; Lequet 2005). Цикълът на развитие е 3-4 години. Ларвите са част от храната на кълвачите, а имагото на много горски птици. Заплаха за вида са горските пожари и изсичането на старите букови гори.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е регистриран.

Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е установена обща площ на потенциалните местообитания 7112.31ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Видът не е установен в територията на която се предвижда реализиране на ИП. Потенциалните местообитания са широколистни гори в които не се предвиждат свързани с реализирането на ИП дейности. Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други свързани с реализирането на ИП дейности в местообитанията на вида, водещи до фрагментацията им. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се засягат пряко местообитания на вида, включително такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания на вида. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското стопанство, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Обща оценка– не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Пеперуди (Lepidoptera)

Като целеви за опазване видове в стандартния формуляр на 33 BG0001007 . Защитена Зона 33 BG0001001 „Ропотамо” са включени 4 вида пеперуди.

Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*)

Биологични особености;

Едра дневна пеперуда, разпространена в Европа, Турция, умерения пояс на Азия и Корея. В България е разпространена локално до 2100 m н.в. в континенталния и алпийския биогеографски региони. Видът обитава най-често тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. Обитава тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. Среща се в изолирани популации, в планините до 2100 m (Мальовица), като има и популации в ниските части на югоизточна България с надморска височина под 200 m (Източните Родопи, Странджа) и дори до морското равнище (нос Хумата между Созопол и Приморско, Резово, Варвара). Има едно поколение от април до юли според надморската височина. Има 4 стадия - яйце, ларва (гъсеница), какавида и имаго (пеперуда). Гъсениците са черни, грубо окосмени с фини разклонени шипчета, с бели стигми и бели точки между сегментите, с червеникови главова капсула и анален край. Хранят се със *Succisa pratensis* (ливадна синьоглавка, обикновено синьоглавче), самогризка (*Scabiosa*), жълта тинтява (*Gentiana lutea*) и орлови нокти (*Lonicera periclymenum*). Ларвите зимуват на групи в паяжинно гнездо. Появяват се отново през март-април. Какавидират през април-май, имагинират април-юни в зависимост от надморската височина. Зимува гъсеницата, която какавидира през април и често имагинира същия месец (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ видът не е установен. Определената при картирането обща площ на потенциалните местообитания на вида е 1104,41 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Видът не е установен в територията на която се предвижда реализиране на ИП. Потенциалните местообитания са тревни съобщества в които не се предвиждат свързани с реализирането на ИП дейности. Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

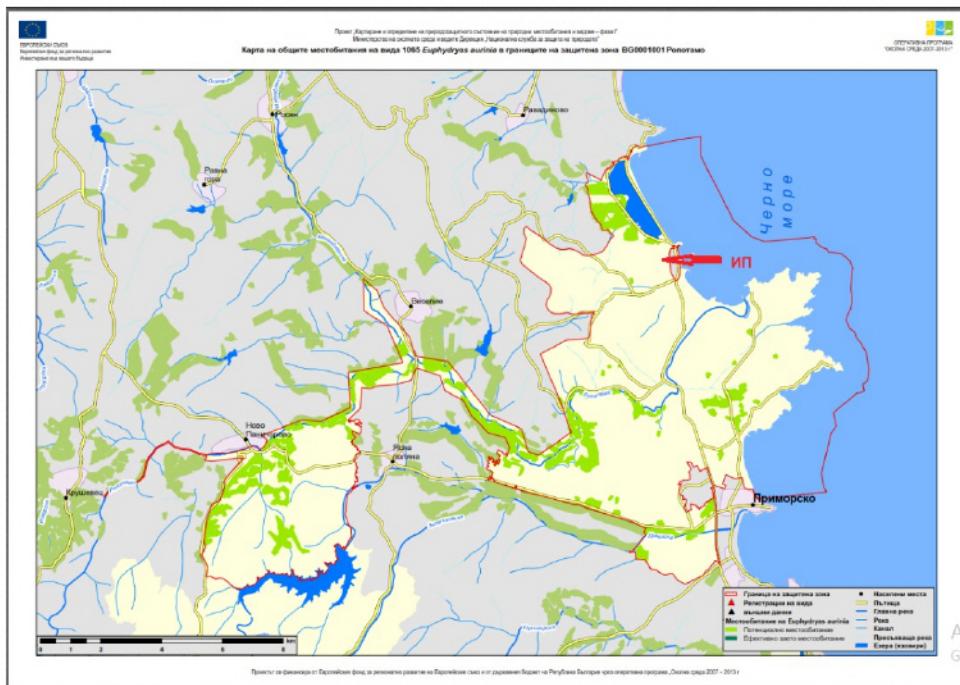
Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други дейности в потенциални местообитания, водещи до фрагментацията им. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0)

Фиг. 5-18. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на пеперудата Еуфидриас (Euphydryas aurinia)

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се предвиждат инфраструктурни проекти, прекъсващи коридори за разпространението на вида. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания на вида. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското и селското стопанство, основно използването на инсектициди, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Въздействие не се очаква (степен 0)

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Лицена (Lycaena dispar)

Биологични особености;

Сравнително дребна дневна пеперудка, разпространена в Европа и Турция. Среща се по влажни и по-рядко в сухи тревисти места, покрай канавки изкопи потоци и други източници на влага. Местообитанията на вида са в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и други източници на влага.

Гъсеницата се храни основно със зелените листа на растения от семейство лападови.

В България се среща почти навсякъде из открити припечни места край езера, вади, канавки и други влажни зони до към 1000 м (около Копривница) в планините по брегове с хранителните растения от семейство Лападови – *Rumex hydrolapathum*, *R.*

crispus, R. aquaticus. Пеперудите летят от май до октомври. Поколенията вероятно са три в зависимост от надморската височина (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид R, без данни за числеността ѝ.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни“ видът не е регистриран в защитената зона.

Чрез моделиране посредством софтуера MaxEnt са определени потенциални местообитания на вида с площ 2715.9 ha.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Видът не е установен в територията на която се предвижда реализиране на ИП. Оптимални местообитания са налични в обраслите с влаголюбива растителност брегове на езерата Алепу и Стамополу и реките Ропотамо и Дяволска, в които не се предвиждат свързани с реализирането на ИП дейности. Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други дейности в потенциални местообитания, водещи до фрагментацията им. Въздействие не се очаква (степен 0)

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се предвиждат инфраструктурни проекти, прекъсващи коридори за разпространението на вида. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания на вида. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското и селското стопанство, основно използването на инсектициди, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Въздействие не се очаква (степен 0)

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Четири точкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*)

Биологични особености;

В Европа е често срещан вид, като имагото е най-масово от края на май- до юли. Гъсениците и имагото обитават различни местообитания засолени степи, засолени равнини, засолени блата и плитки засолени езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото тип местообитания, 1530, 6260,

покрайнини на гори, сметища, градски паркове (Лондон), като не се отдалечава от водни обекти реки и потоци. (ЕЕА). В България е често разпространен вид (Бешков). Може да бъде наблюдавана както денем така и нощем. Среща в основните райони за пеперуди (Бешков) като Попинци, Долината на р. Арда, Калиманци, Златни пясъци, Триград, Ропотамо и др. Ларвите и се срещат по често разпространени и рудерални растения по влажни места, сметища, градски паркове и др като коприва (*Urtica dioica*), мъртва коприва (*Lamium purpureum*) самобайка (*Glechoma hederacea*), малини (*Rubus idaeus*), бял равнец (*Achillea millefolium*) (Fisher, Brian). Единствено на остров Родос се наблюдават струпвания в големи количества на имагото.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без данни за числеността му. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ видът е установен в над 50 находища с численост от 163888 до 195540 индивида. Определената при картирането общата площ на потенциалните местообитания на вида е 7912.88 ha (61.74% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 който е с площ 20809 кв. м. е разположен в границите на потенциални местообитания на четиричуковата меча пеперуда, съставляващи 0.026% от общата площ на местообитанията ѝ в зоната.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

С реализирането на ИП ще бъде извършено строителство в Урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, заемащ 0.026% от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката площ на засегнатите пригодни за вида местообитания, като в 80% от площта на имота съществуващата растителност ще се запази и въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга периферната част на голям полигон от потенциалните за вида местообитания. Като се има предвид разположението и незначителната част, която заема предвиденият за реализирането на ИП имот спрямо общата площ на потенциалните за вида местообитания фрагментацията ще бъде незначителна. Въздействието се оценява като незначително. (1).

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се предвиждат инфраструктурни проекти, прекъсващи коридори за разпространението на вида. Въздействия не се очакват (степен 0)

Смъртност

ИП засяга незначителна част от потенциалните местообитания на вида. Очакваната по време на строителството и експлоатацията смъртност в защитената зона

ще бъде в границите на естествената. Определящи ще останат въздействията от практиките в горското и селското стопанство, основно използването на инсектициди, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка на въздействието – незначително (степен 1)

Dioszeghyana schmidii

Биологични особености;

Обитава покрайнините на просветни дъбови гори с *Acer tataricum*. У нас е известна от малко находища, разпръснати из страната – Източните Родопи на изток от Студен Кладенец, Сакар, Кричим, „Петеловото“ над Попинци, Панагюрско, Кула, Видинско. Ларвите се хранят с *Acer tataricum*. Какавидират в почвата без пашкул. Зимуват какавидите (Зингстра и кол. 2009). Имагото се появява рано през пролетта и среща от март до май (Fajčík 1998; Nowacki 1998; Korompař 2006), масово през втората половина на април. Появата на имагото съвпада с цъфтежа на трънката (*Prunus spinosa*), глога (*Crataegus*) и дивата круша (Korompař 2006). Периодът на масовия летеж продължава в местообитанията на вида 15 до 20 дни. Молците са активни през нощта, първите екземпляри се появяват на заздрачаване и около половин час, след като летенето им продължава до късно през нощта. Привличат се от живачните лампи на уличното осветление. Ларвите се срещат от май до юни (Fajčík 1998). Видът обитава зоната на дъбовите гори до надморска височина 1200м. Предпочитан хабитат са ксеротермните гори и лесостепи, но се среща и в горски култури (Korompař 2006 г.). Съобщаван е за типове природни местообитания 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91H0* Панонски гори с космат дъб. (*Quercus pubescens*), 91I0 *ЕвроСибирски степни гори с *Quercus spp* и 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори; (Viceníková, Polák 2003). Ларвите се по клоните на мекиша (*Acer tataricum*), полския клен (*Acer campestre*), цер (*Quercus cerris*) и космат дъб (*Quercus pubescens*).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V) с численост на популацията ѝ от 3863 до 4680 индивида..

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозадължителното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ са установени 5 екземпляра от целевия вид в 5 находища.

Общата площ на териториите с потенциални условия за популациите на вида според крайната карта е 8165,86 ha, респективно 63.72% от площта на зоната.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 който е с площ 20809 кв. м. е разположен в границите на потенциални местообитания на молеца *Dioszeghyana schmidii*, съставляващи 0.025% от общата площ на местообитанията ѝ в зоната.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

С реализирането на ИП ще бъде извършено строителство в Урбанизирана

територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, заемащ 0.025% от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната. Предвид малката площ на засегнатите пригодни за вида местообитания, като в 80% от площта на имота съществуващата растителност ще се запази и въздействието се оценява като незначително (степен 1).

Фрагментация на местообитания

ИП засяга периферната част на голям полигон от потенциалните за вида местообитания. Като се има предвид разположението и незначителната част, която заема предвиденият за реализирането на ИП терен спрямо общата площ на потенциалните за вида местообитания фрагментацията ще бъде незначителна. Въздействието се оценява като незначително. (1).

Прекъсване на биокоридори.

Не се предвиждат свързани с реализирането на ИП инфраструктурни проекти, прекъсвачи коридори за разпространението на вида. Имагото е с добри летателни способности и висока мобилност. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да бъде предизвикан (степен 0).

Смъртност.

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания предизвикващи масова смъртност на вида (използване на пестициди, опожаряване и др.) Определящи ще останат въздействията от практиките в горското и селското стопанство, основно използването на инсектициди, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Смъртността ще бъде в границите на естествената. Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка на въздействията – незначителни (степен 1)

Правокрили (*Orthoptera*)

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Биологични особености;

Представител на късопипалните скакалци обитаващ каменисти или пясъчни, сухи местообитания (склонове, сипеи, пасища и т.н.) в средно-голяма надморска височина предимно между 800 и 1600 м н.в. за западната форма (0-700 за източната форма).

Възрастните се появяват през лятото. Те остават на земята, особено в подножието на засипаните с чакъл и камъни места и се укриват в близката растителност. Като заплахи, влияния и критерии върху благоприятното състояние на вида са определени следните дейности:

Използването на инсектициди в горското и селското стопанство;

Пожари в местообитанията на вида;

Застройване в местообитанията на вида;

Залесяване с нетипични видове и засаждане на монокултури;

Паша в местообитанията на вида;

Интензивността на коситбата в местообитанията;

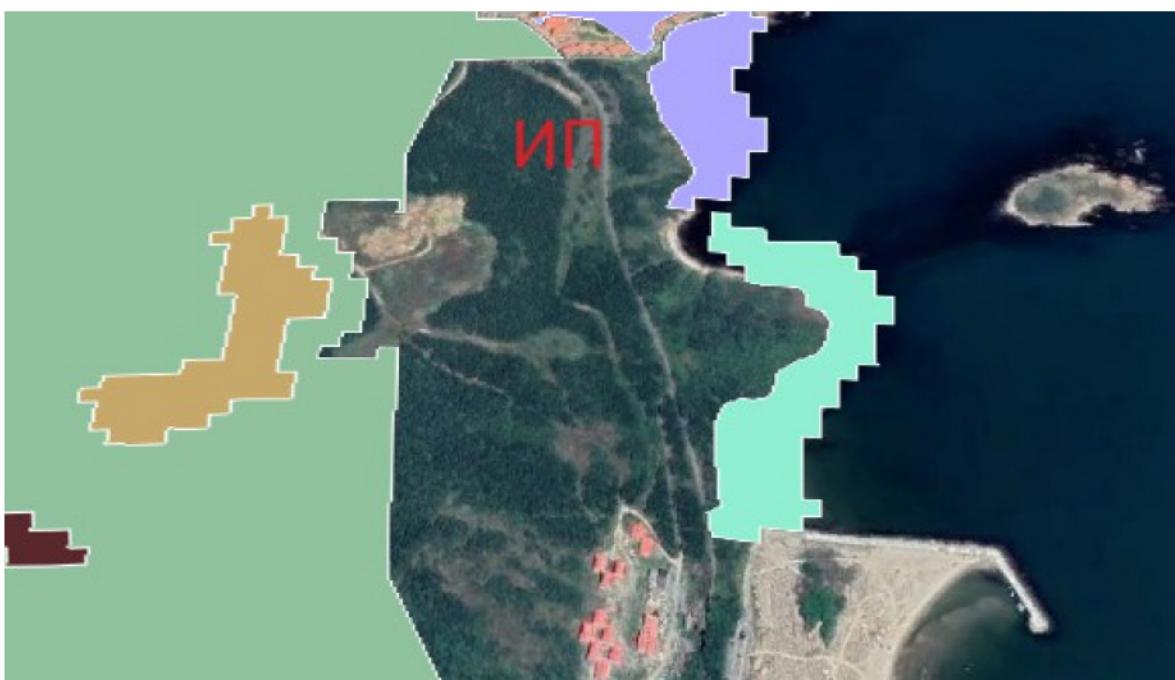
Деградация поради захрастяване, залесяване, инфраструктурни проекти.

В някои случаи инфраструктурните проекти могат да доведат до поява на нови местообитания.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като разпространен вид (C) без данни за числеността на популацията му.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ са установени 10 находища. Плътността на популациите е ниска, което вероятно се дължи на гъстотата на гората и микроклиматичните особености на района. По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 8416.59 ha.

Фиг. 5.-19. Разположение на ИП спрямо потенциалните местообитания на обикновения паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания ПИ № 67800.47.77 е разположен извън границите на пригодни за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

Реализирането на ИП не засяга местообитания на вида. Определено няма да има увреждане на местообитания поради реализиране на ИП. (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Не се предвиждат инфраструктурни проекти и други дейности в потенциални местообитания, водещи до фрагментацията им. Въздействие не се очаква (степен 0)

Бариерен ефект;

С реализирането на ИП не се предвиждат инфраструктурни проекти, прекъсващи коридори за разпространението на вида. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност.

С реализирането на ИП не се предвиждат дейности в потенциални местообитания предизвикващи масова смъртност на вида (използване на пестициди, опожаряване и др.) Определящи ще останат въздействията от практиките в горското и селското стопанство, основно използването на инсектициди, с които реализирането на ИП няма пряка връзка. Смъртността ще бъде в границите на естествената. Въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка на въздействията от реализирането на ИП незначителни (1)

Мекотели (*Mollusca*)

Бисерна мида (*Unio crassus*)

Биологични особености:

Представител на клас миди (*Bivalvia*) обитаващ дълбоки течаци водоеми с песъчно дъно. Обитава предимно долните течения на реките и някои почти стагнантни водоеми. Ендобиосен филтратор, псамо-пело-аргирофил (песъкливо-тникесто-глинеест характер на дъното). Обикновено индивидите са разделнополови (в реките и големите езера) но популациите изолирани в стари речни мъртвици и др. по-малки стагнантни водоеми са съставени от хермафродитни форми. Полова зрялост мидите достигат след третата година. По хрилете им се развиват до 130000 яйца. Развитието протича с метаморфоза - паразитна ларва глохидиум, която се прикрепя към различни видове риби. У нас яйцата се оплождат от края на април до юни, а узряването на глохидиите в мидите и изхвърлянето им във водата продължава до август. Престояването на яйцата и глохидиите в хрилете на мидата продължава от 20 до 40 дни (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид (R) с числеността на популацията ѝ 29590 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни“ по време на теренните изследвания е установено 1 геореферирano находище. В изследваните 3 трансекта от по 100 m² са установени общо 6 екземпляра (6 черупки) от целевия вид. Средната стойност на обилието на вида в зоната е 0.02 екз./m² (Ab = 0,02±0,03). По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 147,95 ha. Ефективно заетите местообитания са в р. Мехмедкьойска и р. Ропотамо в района на вливането им. Предпочитаните от вида хабитати с песъчлив характер на дъното заемат около 60 % от общата дължина на реките в 33. От 10% до 50 % от тях са в неблагоприятно състояние.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания в териториалния обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Всички представители на безгръбначните са с примитивна нервна система и не са чувствителни към беспокойство. Въздействие няма да има (степен 0).

Смъртност.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Смъртност няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

Безкилна спиралина (*Anisus vorticulus*)

Биологични особености:

Малък сладководен охлюв, представител на белодробните охлюви (*Pulmonata*) от сем. (*Planorbidae*) с много тънкостенна, крехка и силно сплесната черупка със светлорозов цвят, равномерно изпъкнала от двете страни. Среща се в Дунавския и Черноморския водосбор – ез. Сребърна, Шабла, Аркутино, околностите на София (блата около р. Искър), от 0 до 500 м н.в., стагнофил (обитава стагнантни или почти стагнантни водоеми), фитофил (придържа се по водната растителност), за който характерът на дъното няма определящо значение. Обитава бистри води (според някои автори е калцифилен) на дълбочина до 0.4 - 0.6 m, като плътността достига до 1 екз./m². Обича чисти води с богата водна растителност, често пъти покрити с водна леща (*Lemna trisulca*). Предпочита огretите от слънцето лitorални участъци на обитаваните от него водоеми Консумира растителен детрит. Има едногодишен жизнен цикъл (Зингстра и кол. 2009). При благоприятни условия се размножава с много бързи темпове. Размножителният период е от март до ноември. Може да издържа известно време на пълно пресъхване или замръзване на водоемите (Георгиев, 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък (R) с числеността на популацията 67680 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозашитното състояние на природни

местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозашитното състояние на безгръбначни животни” по време на теренното изследване е установено 1 геореферирано находище, ез. Аркутино. В изследваните 3 трансекта от по 100 м² са установени общо 6 живи екземпляра от целевия вид. Средната стойност на обилието на вида в зоната е 0,03 екз./м² ($Ab = 0,03 \pm 0,02$). По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 225,6 ha. Потенциалните местообитания обхващат заблатените територии на блато Алепу и езеро Аркутино, блато Стомопло и заблатени води в долното течение на Ропотамо. Ефективно засягите местообитания обхващат територията на езеро Аркутино.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според предоставените ни от МОСВ във формат sph ESRI пространствени данни и нашите проучвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от реализирането на ИП;

Пряко унищожаване на местообитания

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Всички представители на безгръбначните са с примитивна нервна система и не са чувствителни към беспокойство. Въздействие няма да има (степен 0).

Смъртност.

ИП не засяга пряко местообитания на вида. Смъртност няма да има (степен 0).

Обща оценка – не се очакват отрицателни на въздействия (степен 0).

5.2. Описание и анализ на въздействието на разглежданото инвестиционно предложение върху целостта на защитените зони с оглед на техните структура, функции и природозашитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрологични и геологични промени и др.) както по време на реализацијата, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.

5.2.1. 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”;

Структура

Реализирането на ИП не е свързано с отделяне на емисии, генериране на отпадъци и други физични фактори, които пряко или косвено биха увредили компонентите на околната среда или оказали негативно въздействие върху дивите птици и местообитанията им, предмет на опазване в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”. ИП

ще се реализира в урбанизирана територия, включена в предвижданията на ОУП на Община Созопол за който МОСВ се е поизнесъл с положително Становище по екологична оценка № 2-2/2014 г. в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ и не засяга водоеми, акватория на Черно море, мочурища и влажни зони от значение за видовете птици, предмет на опазване в защитената зона, представляващи ключови елементи в нея. Съгласно изготвения проект 80% от ПИ № 67800.47.77, който е с площ 20809 m² се запазва като зелена площ която в настоящия момент е заета от млада дървесна растителност с издънков произход, в която ще продължат да се срещат най-разпространениет гнездещи и ловуващи в подобни местообитания птици.

Инвестиционното предложение ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ с площ от 20809 m², разположен в границите на защитена зона BG BG0002041 „Комплекс Ропотамо“, заемащ 0.0539% от територията ѝ. Предвид, че строителството ще се извърши в урбанизирана територия, която е била отредена като такава, преди обявяването на защитената зона и малката ѝ площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Не се очаква с реализирането на ИП да настъпят значителни промени в структурата, функциите и природозащитните цели по отношение на растителността и природните местообитания в защитената зона.

Функции и природозащитни цели;

Загуба на местообитания

С реализирането на ИП от цялата площ ПИ № 67800.47.77, която е 20809 m² ще бъдат застроени 7,32 % от него (1 522,73 m²) при запасване на съществуващата дървесна растителност, като незастроената част ще продължи да се посещава от обитаващите гори, храсталаци, горски поляни и просеки в горите птици Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Голям маслинов присмехулник (*Hipolias olivetorum*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Ястrebogушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Малък ястreb (*Accipiter nisus*) и Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*).

Предвид малката площ която ще бъде застроена в границите на урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ и, че останалата незастроена част ще продължи да се посещава от по-горе посочените птици може да се заключи, че с реализирането на ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитанията на тези видове. С реализирането на ИП не се предвиждат дейности във водоеми, акватория на Черно море, мочурища и влажни зони и прилежащите им открити площи, представляващи местобитания на водолюбиви видове птици и грабливи, ловуващи в открити площи.

Фрагментация и прекъсване на биокоридори:

Нискоетажното строителство не засяга безопасността на въздушни коридори и

места за пренощуване и безпрепятствено придвижване на мигриращи грабливи птици, щъркели, пеликани и жерави, защитени от чл. 6, ал.1, т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, по време на ежегодните им есенни и пролетни прелети. Предвид сравнително малката застроена площ, малката височина на предвидените сгради и голямата мобилност на обитаващите защитената зона птици, без да се предвиждат дейности в местообитанията на другите екологични групи от птиците- водолюбиви, обитатели на откритите пространства фрагментация на местообитанията им не се очаква.

Обезпокояване на видове

Местообитанията на водолюбивите и обитаващите откритите пространства птици са извън обхвата на възможните от реализирането на ИП въздействия и обезпокояването им по време на гнездене, линеене и в местата за струпване не се очаква. По-голямата част от срещащите се в плажната ивица са зимуващи или преминаващи по време на миграция птици в месеци с минимално човешко присъствие на плажните ивици. Срещащите се през активния летен сезон видове не проявяват чувствителност и беспокойство при тях не се очаква. Гнездещите между туфите псамофилна растителност гнездят и отглеждат поколението си преди началото на активния летен сезон, когато по плажовете все още няма много посетители. Същите са с минимална численост на гнездещите двойки, което им позволява достатъчно налични подходящи, отдалечени от източници на беспокойство места за гнездене. Възможно е обезпокояване на отделни гнездещи в гори и храсталаци двойки, което може да бъде избегнато в случай на стартиране на строителните дейности в постгнездовия период. Тъй като гнездещите в тази част на гората птици всяка година не използват старото, а правят ново гнездо през следващия гнездови сезон гнездата ще бъдат разположени на спокойни места гарантиращи оцеляване на поколението.

Нарушаване на видовия състав;

Инвестиционното предложение ще се реализира на ограничена спрямо цялата площ на защитената зона територия, в сравнително оживен район, в съседство с ВС „Свети Тома“, паркинг, общински път и близо до плаж който през лятото е посещаван от почиващите в построените край него ваканционни комплекси и пристигащи със собствен транспорт, в която съставът на орнитофауната се е формирал в продължение на много години поради което нови промени във видовия ѝ състав не се очакват. При стартиране на строителните дейности извън периода на гнездене и мътене, прогонване на гнездещи двойки, смъртност на индивиди и загиване на поколението няма да бъдат предизвикани. Поради ограничната площ в защитената зона която ще бъде застроена съставът на орнитофауната на ниво защитена зона ще се запази непроменен. Смъртност на индивиди и загиване на люпила на гнездещи в плажните ивици в резултат на косвени причинени от реализирането на ИП въздействия не се очаква тъй като гнездовия период на гнездещите в плажните ивици и между дюни птици (дъждосвирци, полска бъбрица) е преди началото на активния плажен сезон, числеността им в зоната е минимална и гнездят в добре укрити от хищници и хора места.

Химически промени

Няма да настъпят.

Хидрологички промени

Най близкото до предвидения за реализирането на ИП терен водно тяло ез. „Алепу“ съгласно класификацията в ПУРБ на БДЧР Варна принадлежи към слабо солените (олигохалинни) крайбрежни езера (тип L8), водно тяло BG2IU10000MS004 „Алепу“. То е напълно зависимо е от подхранването с подземни води. Като лагунно езеро по произход то се подхранва главно с морски води. През лятото, поради силното изпарение и ограничения приток на вода водното огледало се разделя на две обособени части, представляващи 2 малки езера, разположени в северната и южната му част. Реализирането на ИП не е свързано с потребление на вода за питейни, технологични и други нужди и генериране на поток от замърсени води вливащ се в него. Територията на която ще се реализира ИП е разположена на юг от пясъчната коса, отделяща езерото от Черно море и същевременно през пясъците на която в езерото постъпва подземен поток морска вода. По тези причини промени в хидрологичния режим на най-близките водни тела, ез. Алепу и Черно море не се очакват.

Геологички промени

Не се очакват, тъй като ще бъде засегнат само земната повърхност.

Кумулативен ефект от въздействията;

В Инвестиционното предложение ще се реализира в урбанизирана територия, включена в предвижданията на ОУП на Община Созопол и баланса на площите от засегнатите с реализирането му части от местообитанията на дивите птици, предмет на опазване в ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ поради което кумулативен ефект поради загуба на местообитания с реализирането му няма допълнително да бъде формиран. Съгласно предоставената с Решение № ЗДОИ -2(1)/07.01.2024г на РИОСВ Бургас информация за всички планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, реализирани или в процес на реализация до момента, попадащи на територията на ЗЗ BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ след реализирането им ще бъде застроена с цел жилищно, вилно строителство и обслужващи дейности част от защитената зона в размер на 14,371 дка.

ИП ще се реализира в урбанизирана територия, включена в предвижданията на ОУП на Община Созопол за който МОСВ се е поизнесъл с положително Становище по екологична оценка № 2-2/2014 г. в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ в която в близкото минало е започнало изграждане на жилищна група „Знаме на мира“, блокове 1, 2, 3 и 4, включена в баланса на територията на община, като урбанизирана и не води до формиране на кумулативен ефект, изразяващ се в допълнително урбанизиране на части от защитената зона.

След реализирането на заявленото от „Аркутино“ ЕАД и всички заявени инвестиционни предложения частта от защитената зона, която ще бъде урбанизирана ще бъде с площ 45,09 дка, което е 0,117% от сухоземната площ на защитената зона. Шумовите въздействия по време на строителството и експлоатацията на територията на ЗМ „Блато Алепу“ ще бъдат недоловими поради което кумулативният ефект от

повишени шумови нива ще бъде незначителен.

5.2.2. 33 BG 0001001 „Ропотамо“;

Структура

Реализирането на ИП не е свързано с отделяне на емисии, генериране на отпадъци и други физични фактори, които пряко или косвено биха увредили компонентите на околната среда или оказали негативно въздействие върху типовете природни местообитания и видовете предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“. ИП ще се реализира в урбанизирана територия, включена в предвижданията на ОУП на Община Созопол за който МОСВ се е поизнесъл с положително Становище по екологична оценка № 2-2/2014 г. и не засяга водоеми, мочурища, специфични растителни и животински местообитания от значение за видовете предмет на опазване в защитената зона, представляващи ключови елементи в нея.

Инвестиционното предложение ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“ с площ от 20809 m², разположен в границите на защитена зона BG 0001001 „Ропотамо“, заемащ 0.00212% от територията ѝ. Предвид, че строителството ще се извърши в урбанизирана територия, която е била отредена като такава, преди обявяването на защитената зона и малката ѝ площ може да се заключи, че реализациацията на ИП няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Не се очаква с реализирането на ИП да настъпят промени в структурата, функциите и природозащитните цели по отношение на растителността и природните местообитания в защитената зона.

Функции и природозащитни цели;

Загуба на местообитания

ИП ще се реализира в урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, част от започналия през миналия век комплекс „Знаме на мира“ без да бъдат засегнати поради застрояване природни местообитания предмет на опазване в защитената зона. Имотът е включен в границите на подлежащите за опазване потенциални, слабопригодни местообитания на следните видове съгласно заповедта за обявяване на защитената зона:

Влечуги:

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) - 20809m² 0.022% %) от общата площ на потенциалните местообитания на вида в зоната.

Безгръбначни;

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - 20809 m² пригодни местообитания (0.026%) от общата площ на потенциалните му местообитания в зоната.

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - 20809m² пригодни местообитания (0.028%) от общата площ на потенциалните местообитания

Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), - 20809m² пригодни местообитания (0.026%) от общата площ на потенциалните местообитания

Dioszeghyana schmidii - 20809m² пригодни местообитания (0.025%) от общата площ на потенциалните местообитания

Площта на засегнатите местообитания е незначителна спрямо общата им площ в защитената зона. Ще бъдат застроени слабо пригодни местообитания на по-горе посочените видове в урбанизирана територия, включена в предвижданията на общия устройствен план на Община Созопол, одобрен със Заповед № РД-02-14-539/13.07.2016 година на министъра на регионалното развитие и благоустройството и съгласуван със Становище по екологична оценка № 2-2/2014 на Министерство на околната среда и водите за който МОСВ се е поизнесъл с положително Становище по екологична оценка № 2-2/2014 г.. Както по време на направените, предхождащи изготвянето на ДОСВ наблюдения, така и по време на картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ в тази част на защитената зона не са установени видове, за които с реализирането на ИП значително ще бъдат засегнати потенциалните им местообитания и предвидената за реализирането на ИП територия не е от значение за поддържане на жизнеспособни популации, оцеляването и благоприятния им природозащитен статус. Не се засягат значителни площи от жизнено важно значение за оцеляването и поддържане на оптимална численост на видовете които са целеви за опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо”.

Фрагментация

Поради разположението на предвидения за реализирането на ИП терен в периферията на защитената зона и сравнително малката му площ спрямо общата площ на зоната и местообитанията в нея, фрагментацията на природни местообитания и местообитание на видове, предмет на опазване в нея ще бъде незначителна.

Обезпокояване на видове – Бозайниците, които са целеви за опазване в защитената зона обитават територии, разположени далеч от потенциални, свързани с реализирането на ИП източници на беспокойство и по тези причини беспокойство на индивиди от този вид по време на строителството и експлоатацията не се очаква. Останалите животински видове, поради примитивната нервна система не са чувствителни към беспокойство и ответните им реакции при наличие на източник на дразнение се подчиняват на вродени инстинкти, с изключение на двата вида делфини, които обитават откритите морски пространства в които въздействията от реализирането на ИП ще бъдат недоловими.

Нарушаване на видовия състав

Инвестиционното предложение ще се реализира на ограничена спрямо цялата площ на защитената зона територия, в сравнително оживен район, в съседство с ВС „Свети Тома“, паркинг, общински път и близо до плаж който през лятото е посещаван от почиващите в построените край него ваканционни комплекси и пристигащи със собствен транспорт, в която съставът на обитаващите я животински видове се е формирал в продължение на много години поради което нови промени във видовия състав не се очакват. При набелязване на превантивни, гарантиращи недопускане на

смъртност на индивиди сред влечуги и земноводни мерки числеността им в защитената зона ще остане в границите на естествените промени. Територията не е част от находище на защитени растителни видове, а увредената площ от природно местообитание, което ще бъде засегнато е в границите на промените в резултат на естествените сукцесии поради осъществяваните по ЛУП сечи и самозалесяване на пустеещи земи и неизползвани пасища.

Химически промени

Няма да настъпят.

Хидрогеоложки промени

Най близкото до предвидения за реализирането на ИП терен водно тяло ез. „Алепу“ съгласно класификацията в ПУРБ на БДЧР Варна принадлежи към слабо солените (олигохалинни) крайбрежни езера (тип L8), водно тяло BG2IU10000MS004 „Алепу“. То е напълно зависимо е от подхранването с подземни води. Като лагунно езеро по произход то се подхранва главно с морски води. През лятото, поради силното изпарение и ограничения приток на вода водното огледало се разделя на две обособени части, представляващи 2 малки езера, разположени в северната и южната му част. Реализирането на ИП не е свързано с потребление на вода за питейни, технологични и други нужди и генериране на поток от замърсени води вливащ се в него. Територията на която ще се реализира ИП е разположена на юг от пясъчната коса, отделяща езерото от Черно море и същевременно през пясъците на която в езерото постъпва подземен поток морска вода. По тези причини промени в хидрологичния режим на най-близките водни тела, ез. Алепу и Черно море не се очакват.

Геоложки промени

Не се очакват, тъй като ще бъде засегнат само земната повърхност.

Кумулативен ефект от въздействията;

В Инвестиционното предложение ще се реализира в урбанизирана територия, включена в предвижданията на ОУП на Община Созопол и баланса на площите от засегнатите с реализирането му части от местообитанията на животинските видове предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“ поради което кумулативен ефект поради загуба на местообитания с реализирането му няма допълнително да бъде формиран. Съгласно предоставената с Решение № ЗДОИ -2(1)/07.01.2024г на РИОСВ Бургас информация за всички планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, реализирани или в процес на реализация до момента, попадащи на територията на 33 BG0001001 „Ропотамо“ след реализирането им ще бъде застроена с цел жилищно, вилно строителство и обслужващи дейности част от защитената зона в размер на 179,703 дка, съставляващи 0.0182% от площта ѝ поради което кумулативният ефект от реализирането на ИП ще бъде незначителен.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на проекта/инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.

За опазването на птиците, които се опазват в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и природните местообитания и местообитанията на животинските видове, предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“ и се предвиждат следните мерки, които трябва да бъдат приложени при реализирането на ИП:

В отредените за озеленяване заети с едроразмерна дървесна растителност площи да се заснемат и обозначат дърветата с потенциал да останат като биотопни и се осигури запазването им в имота.

Постигнат резултат: Запазване на местата за гнездене и търсение на храна на видовете птици, които се срещат и в населени места Сив кълвач (*Picus canus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Голям маслинов присмехулник (*Hipolias olivetorum*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), и микрохабитатите на обитаващите тази част на зоната безгръбначни, чийто ларвен стадий преминава в дървесината на стари и загиващи дървета, обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) и бръмбар рогач (*Lucanus cervus*).

Всички подлежащи на премахване дървета и храсти да бъдат маркирани и премахнати преди началото на гнездовия сезон.

Очакван ефект: Недопускане загиване на люпила на гнездещи птици и премахване на дървета и храсти повече от необходимия брой

При отстраняване на подлежащите за отсичане дървета и храсти да не се допуска изгаряне на маломерна дървесна растителност (клони и храсти) а същата се депонира на подходящи за естественото ѝ изгниване места.

Очакван ефект: Недопускане възникване на горски пожар и опазване на местообитанията на целевите за опазване безгръбначни и други животински видове.

При изготвянето на техническия проект в плана за безопасност и здраве раздел „Ликвидиране на пожари и / или аварии“ да бъде разработена система от мерки за противопожарна безопасност с указанi забрани, задължения на отговорните лица и начин на действие при възникване на пожар.

Очакван ефект: Недопускане възникване на горски пожар и увреждане на близко разположеното природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горуно ви гори и местообитания на подлежащи на опазване в защитените зони животински видове.

Преди започване на дейностите по проекта да се обосobi временна площадка с места за складиране и съхранение на строителните материали, домуване на машините и за събиране на строителните отпадъци. Да се определят и сигнализират местата със специфични рискове.

В случай, че се пристъпи към строителни дейности преди цялостно ограждане на територията, собственост на „Аркутино“ ЕАД необходимите площи за извършване на строителни дейности да бъдат оградени със сигнална мрежа.

Контролът върху целостта на сигналната мрежа да бъде вменен на охраната на

обекта.

Постигнат резултат: Недопускане увреждане природни местообитания и местообитания, на целеви за опазване видове в 33 BG0001001 „Ропотамо” и птици които се опазват в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”.

Да не се допуска изхвърляне на води от промиване на бетоновози и бетонопомпи в скрити и непосещавани от хора места покрай бреговете на ез Алепу и други нерегламентирани места.

Постигнат резултат: Недопускане увреждане на природни местообитания и местообитания, на целеви за опазване видове в 33 BG0001001 „Ропотамо” чийто жизнен цикъл е свързан с наличието на водна среда.

Във встъпителния и периодичните инструктажи/обучение на работниците и техническия персонал да бъдат включени инструкции, относно видовете, предмет на опазване и техните местообитания в 33 BG0001001 „Ропотамо”.

Постигнат резултат: Недопускане безпокойство и унищожаване на видове и местообитанията им и типове природни местообитания които се опазват в 33 BG0001001 „Ропотамо” и птици предмет на опазване в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива.

Алтернатива на местоположението. По отношение местоположението на предвидения за реализиране на инвестиционното предложение терен липсват алтернативни решения. Същият е урбанизирана територия в имот с НТП „За друг курортно-рекреационен обект“, част от започналия през миналия век комплекс „Знаме на мира“ съгласно предвижданията на ОУП на Община Созопол - устройствена зона (Ok 4) – територия за курорт и допълващи дейности, с отреждане за изграждане на сгради за отдих и курорт за който МОСВ се е произнесъл с положително Становище по екологична оценка № 2-2/2014 г. и строителството в него е в съответствие с предвижданията на ОУП на Община Созопол.

Алтернативното решение за избор на друг имот в защитената зона може да бъде по-неудачно, тъй като имота е в част от 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и 33 BG0001001 „Ропотамо” със започната урбанизация, като в тази им част се очакват най-ниски въздействия върху местообитанията на птиците и животинските видове, които се опазват в нея. В случая ще бъде засегната ограничена площ предвидена за устройствена зона Ok4 съгласно предвижданията на ОУП на Община Созопол за която МОСВ вече се е произнесъл.

Реализирането на ИП не е в противоречие с целите за постигането на които са обявени защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо” и BG0001001 „Ропотамо” и заповедите за обявяването им. В дадения случай алтернативите са лимитирани в границите на собствеността. Възможните алтернативни решения са по отношението на разположението на вилните сгради в границите на предвидения за реализирането на ИП терен. Тези възможности са разгледани при изготвянето на техническия проект и съобразени с транспортния достъп и изискванията за спазване на отстоянията към

ЛПОСВ и съседните имоти и минимизиране на въздействията върху обитаващите ЗМ „Блато Алепу“, ЗМ „Беглик таш -Ропотамо“, съседните горски местообитания и обитаващите ги животински видове. В този аспект съществуващите дадености и ограничения не предоставят големи възможности за алтернативи.

В случая ще бъде засегната участ от територия в границите на предвижданията на ОУП на Община Созопол - устройствена зона „(Ok 4) – територия за курорт и допълващи дейности, с отреждане за изграждане на сгради за отдих и курорт, което не налага друго решение.

Нулева алтернатива

Нулева алтернатива:

Според т. 8 на допълнителните разпоредби на наредбата за оценка на съвместимостта на планове и програми с целите на опазване на защитените зони „нулевата алтернатива“ е описание на настоящото състояние и последиците от него в случаите, когато инвестиционните намерения, които се предлагат не могат да бъдат осъществени.

При „нулевата алтернатива“ ще се запази сегашното екологично състояние на видовете и местообитанията - няма въздействия върху защитената зона.

В случай, че не бъдат осигурени средства за реализирането на инвестиционното предложение същото ще остане нереализирано.

По отношение на нулевата алтернатива и в случай на нереализиране на инвестиционното предложение със запазването на територията като незастроена съществено увеличение на популациите на видовете, които се опазват в двете защитени зони не се очаква поради специфичните им изисквания и разположението на предвидения за реализирането на ИП терен в съседство с урбанизирана територия, използваем паркинг, плаж, който се използва активно през летния сезон и натоварени през лятото пътища.

От анализа на очакваните въздействия върху природни местообитания и местообитания на видове (т. 5) става ясно, че с прилагането на подходящи мерки, настоящото ИП ще е съобразено с предмета и целите на опазване и режима на дейностите в защитените зони по Натура 2000 и не се очаква то да повлияе съществено върху защитените зони и техните елементи. Не се налага прилагането на „нулева алтернатива“.

8. Картен материал с местоположението на ИП спрямо защитената зона.

При изготвянето на доклада са използвани скица на ПИ 67800.47.77, местност Алепу, землище на гр. Созопол”, извадка от ОУП на Община Созопол, карти на 33 BG0001001 „Ропотамо” и 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо”, представени в приложение и пространствени данни от информационната система Натура 2000.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22 от Наредбата за ОС

При изготвянето на Доклада за оценка за степента на въздействие върху защитена зона BG0002041 „Комплекс Ропотамо” по Директивата за опазване на дивите птици и BG0001001 „Ропотамо” по Директивата за опазване на природните

местообитания и дивата флора и фауна на инвестиционно предложение „Изграждане на еднофамилни вилни сгради, комплексно застрояване с наземни гаражи в 67800.47.77, част от УПИ II - 979 в м. Аркутино, землище на гр. Созопол“ с възложител „Аркутино“ ЕАД е използван принципа на превантивността, като предметът на опазване на двете защитени зони е изведен приоритетно. С реализирането на инвестиционното предложение се очаква запазване целостта на двете защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и BG0001001 „Ропотамо“ и без разпокъсване, нарущаване и значителна загуба на местообитания включени в Директива 92/43 ЕЕС и Директива 79/409 ЕЕС.

Очакваното въздействие върху видовете предмет на опазване в двете зони ще бъде незначително, без да се потиска миграцията и размножението им.

Кумулативните въздействия от дейности, свързани с реализирането на ИП ще бъдат незначителни, без да се променя съществуващото положение в двете защитени зони.

С реализирането инвестиционното предложение няма да бъдат увредени значителни площи природни местообитания и местообитания на животинските видове, които се опазват в двете защитени зони и предизвикани препятствия в коридорите по които се осъществяват връзките между популациите им.

Реализирането на ИП не е в противоречие с целите за постигането на които са обявени защитени зони BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ по Директивата за опазване на дивите птици и BG0001001 „Ропотамо“ по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

При реализиране на ИП в заявената площ фрагментацията на подлежащите за опазване природни местообитания и местообитания на животински видове в 33 BG0001001 „Ропотамо“ и местообитания, на птиците, предмет на опазване в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“, ще бъде незначителна поради което целостта на двете защитени зони ще бъде запазена.

С реализирането на ИП няма да се допусне замърсяване и увреждане на влажни зони реки, потоци и акваторията на Черно море поради което въздействията върху водолюбивите птици, предмет на опазване в 33 BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и обитаващите водна среда видове в 33 BG0001001 „Ропотамо“ и ще бъдат незначителни.

Засегнатата от реализирането на ИП площ е незначителна спрямо общата площ на всяка една защитена зона, като не се засягат трайно и необратимо поради застрояване или други дейности, влажни зони, водни течения, открити площи, необработвани и обработвани земи, а дейностите от Реализирането на ИП ще бъдат с обхват ненадхвърлящ заявената площ от което следва, че числеността на гнездещите, зимуващите и концентриращите се в защитената зона птици, които се опазват в нея съгласно заповедта за обявяването ѝ ще се запази в границите на естествените им промени.

Във връзка с по-горе изложеното авторите на ДОСВ предлагат компетентния орган да одобри инвестиционното предложение.

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за

това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение

Няма такива обстоятелства.

11. Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието и източници на информация

За написването на доклада са направени предварителни теренни проучвания и наблюдения в имота, обект на реализация на инвестиционното предложение, както и на съседните имоти в околностите му през месеците август, септември и октомври 2024г. Използвани са и лични данни на авторите, събрани в други периоди от 2002 до 2018 година. Теренните проучвания са извършени съгласно методиките за мониторинг на природните местообитания и целевите за опазване в двете защитени зони животински видове поместени в информационната система Натура 2000, раздел Национална приоритетна рамка за действие достъпна онлайн на сайта <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на влажни зони, защитени територии, на редки, застрашени и защитени растителни и животински видове в България.

Прогнозната оценка е на база информацията за степента на засягане на съответния вид и неговия хабитат в района на ИП.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на всички международни конвенции, по които България е страна.

Използвана е справочна литература, Уеб страници и публикации от НПО, като източници на информация за региона и защитената зона.

При определянето на възможността на достоверност за гнездене е използвана 16 степенната скала използвана при съставянето на Европейския орнитологичен атлас (HAGEMEIER,BLAIR), и Атласа на гнездещите птици в България (П Янков).

A: Възможно гнездене

1. Вид наблюдаван през размножителния период (РП) в подходящ за гнезденето му биотоп

2. Пеещ/и мъжки, наблюдаван/и поне веднъж през РП

B: Твърде възможно гнездене

3. Двойка, наблюдавана през РП в подходящ за гнездене биотоп

4. Демонстрация от вида на заета гнездова територия през интервал от няколко дни

5. Брачни игри или копулация

6. Посещаване на вероятно гнездово място, полети за смяна на партньорите при мътение

7. Прояви на тревога, подсказващи наличие на малки или гнезда

8. Наличие на мътилно петно по птица, държана в ръка

9. Строеж на гнездо или изкопаване на гнездова камера

С: Сигурно гнездене

10. Демонстриране на силна тревога или демонстриране на ранена птица

11. Празно гнездо или на черупки от яйца

12. Нелетящи малки

13. Възрастни птици, често посещаващи недостъпни места,(скрити гнезда)

14. Пренасяне на храна на малките или на фекални торбички

15. Гнездо с яйца

16. Гнездо с малки

За оценка на степента на въздействията върху природните местообитания, животинските видове, които се опазват в двете защитени зони е използвана 5 степенна скала (Percival, S.M., Band, W. and Leeming, E. 1999), част от изготвената от Шотландската агенция по околната среда (Scottish Natural Heritage) и Британската асоциация за използване на енергията на вятъра (British Wind Energy Association) методика, използвана първоначално за оценка на степента на въздействие върху птиците от строителството на вятърни паркове, но по-късно модифицирана в Ирландия и използвана в много страни в Европа, включително в САЩ и Канада за оценка на въздействието от различни инвестиционни намерения.

Определяне на степента на въздействията:

Степен	Описание на въздействията
Много висока -5	Тотална промяна или много голяма загуба на ключови елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до коренна промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото ще бъде напълно променено критерий от площта на включените в зоната местообитания/ численост на видовете са се запазили по-малко от 20%
Висока -4	Много от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата са променени така, че бъдещето развитие ще доведе до промяна на нейния характер/композиция/атрибути така, че мястото в по-голямата си част ще бъде променено Критерий загуба на от 20% до 80% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Средна 3	Промяна на един или няколко от ключовите елементи на защитената зона или характеристики на основните условия на средата така, че бъдещето развитие ще доведе до частични промени на нейния характер/композиция/атрибути. Критерий загуба на от 5% до 20% от площта на

	включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Ниска 2	Слаба промяна на съществуващите елементи и условия. Промяната, произтичаща от загубата/промяната ще бъде осезаема, но основният характер/композиция/атрибути на защитената зона ще бъдат подобни на развитието без намеса в съществуващите обстоятелства/модели. Критерий загуба на от 1% до 5% от площта на включените в зоната местообитания/от числеността на видовете
Незначителна 1	Много слаба промяна в съществуващото състояние. Промяната е едва различима и се приближава до ситуация, "без промяна". Критерий загуба на по-малко от 1% от включените в зоната местообитания/от числеността на видовете

12. Документи по чл. 9, ал. 2 и 3

Представени са в приложение към ДОСВ.

13. Литература

Нормативни документи:

Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91/2002 г; изм. и доп. ДВ, бр.98/2002 г; ДВ, бр.86/2003 г; ДВ, бр.70/2004 г; ДВ, бр.74/2005 г; ДВ, бр.77/2005 г изм. и доп. ДВ бр. 52/06.06.2008 год.)

Закон за защитените територии (ДВ, бр. 133/1998 г; изм. и доп. ДВ, бр. 98/1999 г; ДВ, бр. 28/2000 г; ДВ, бр.48/2000 г; ДВ, бр.78/2000 г; ДВ, бр. 23/2002 г; ДВ, бр. 77/2002 г; ДВ, бр. 91/2002 г; ДВ, бр. 28/2005 г. изм. и доп. ДВ бр. 65 от 11.08.2006 г.

Закон за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 77/2002 г; изм. и доп. ДВ, бр.88/2005 г; ДВ, бр.105/2005 г. в сила от 1.01.2006 г., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.07.2007 г. (*) - изм., относно влизането в сила, бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г.

Директива 79/409 на Съвета на Европейската икономическа общност от 2.04.1979 г. за опазване на дивите птици.

Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 г. за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони в сила от 11.09.2007 г., приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г.

Информационни източници:

Бисерков, В. (Редактор), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с.

Биоценози с естествено формираща се флора и фауна, толерантни към умерен антропогенен натиск и възможности за съществуване на уникални флористични и фаунистични елементи, Справочник, МОС, 1997 г.

Бондев, И. Растителността в България, 1991 г, София

Георгиев Д, Материали върху хранителния спектър на видрата (*Lutra lutra* L.,1758) в България, Научни трудове на ПУ, Trav. Sci. Univ. Plovdiv, Animalia, 2004., Том 40, Кн.6, .с. 165–172

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

Дефиниция за постоянни пасища и земеделски земи с висока природнастост
Доклад на тематична работна група 2 Национална селска мрежа октомври 2013 Г.
<http://www.nsm.bg/sites/default/files/2-Постоянни%20пасища-доклад%20финален-17окт2013.pdf>

Европейска Комисия „Документ с указания за лова съгласно Директива № 79/409/EИО на Съвета относно опазването на дивите птици“

Зингстра Х., Ковачев А., Китнаес К., Цонев Р., Димова Д., Цветков П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозашитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София Technical report No 40

Костадинова И, С Дерелиев, Инструкция за оценка на защитени зони по чл.7 ал.3 във връзка с чл.6, ал1, т.3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици, Костадинова И (съст.) 1997. Орнитологично важни места в България. БЗДП, Природозашитна поредица. Книга 1, БЗДП, София, 176 с.; 2001

Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. Основни доклади т. 2. Програма за поддържане на биологичното разнообразие, 1993.

Пешев, Ц, Нанкинов, Д, Пешев, Д. Гръбначните животни в България, 2000 г, София

Попгеоргиев Г, Плачийски Д., 2006, Да опазим сухоземните костенурки в България, БДЗП, Природозашитна поредица, кн.9

Цонев Р, Димова Д, Белев Т, Хабитати, разпространение, площ и алгоритъм за картиране; Преработили: Росен Цонев и Мариус Димитров)

Шурулинков П, Проблемни животни; сп. Българска наука, бр.20 2009

AERC TAC 2003, AERC TAC's Taxonomic recommendations. Online version: www.aerc.be

Bakaloudis D. E , Vlachos C, G., Hollowaj G.J, Habitat use by short-toed eagle *Circaetus gallicus* and their reptilian prey the breeding season in Dadia forest North-eastern Greece Journal of applied ecology, 1998, 35, 821-828

Bakaloudis D. E., Implications for conservation of foraging sites selected by Short-toed Eagles (*Circaetus gallicus*) in Greece, School of Animal & Microbial Sciences, University of

Reading, Whiteknights P.O.Box228, Reading RG66AJ, UK. Address for correspondence: Technological Educational Institute of Kavala, Department of Forestry&Management of Natural Environment, Laboratory of Wildlife Ecology & Management, Ornis Fennica 86:89-96. 200

Boitani L; Francisci F, Andreoli G, Ciucci P 1997. Home range, activity and movements of a wolf pack in central Italy. – J. Zool. 343, 4: 803-819.

Bossard M., Feranec J., Otahel J. 2000, CORINE land cover technical guide, European Environment Agency

Dimitrov, M., Michev, T., Profirov, L., Nyagolov, K. 2005. Waterbirds of Bourgas Wetlands: Results and Evaluation of the Monthly Waterbird Monitoring 1996 – 2002. Bulgarian Biodiversity Foundation and Pensoft Publishers, Sofia–Moscow

Gradinarov, D. and Iankov, P (2009) BDZP v opazvaneto na lovnia sokol v Bulgaria
http://bspb.org/article_files/125905878384.pdf,

Holyoak D, Woodcock M Nightjars and their Allies. — United States: Oxford University Press, 2001. — C. 488-502. — 848 c

Hoyo del, J., Elliott, A. and Sargatal, J. (1994) (Eds.) Handbook of the Birds of the World (Volume2): World Vultures to Guineafowl. Lynx Edicions, Barcelona.

Kramer S.: Vom Aufstieg der Gebäudebrüter. In: C. Saar: Die Wiederkehr des Wanderfalken, in Vorbereitung; Moller (2006), Sociality, age at first reproduction and senescence: comparative analyses of birds; Meyburg, B.-U. & C.

Meyburg (2009): Hohe Mortalität bei Jung- und Altvögeln: Todesursachen von Schreiaadlern. Falke 56: 382-388;

Meyburg, B., W. Scheller, C. Meyburg. 2000. Migration and wintering of the lesser spotted eagle Aquila pomarina: A study by means of satellite telemetry. Journal fur Ornithologie, 136/4: 183-193.

Moller, Sociality, age at first reproduction and senescence: comparative analyses of birds, Journal of evolutionary biology, volume 19, issue 3, mai 2006

Newton, I. (ed.) 1979: Population Ecology of Raptors. - T & AD Poyser Ltd, London
Percival, S.M., Band, W. and Leeming, E. 1999. Assessing the ornithological effects of wind farms: developing a standard methodology. Proceedings of the 21st British Wind Energy Association Conference, 1999.

Ragyov,D.,Kmetova, E., Dixon, A., Franz, K., Koshev, Y. and Nedialkov, N. (2009) Saker Falcon Falco cherrug Reintroduction in Bulgaria: Feasibility Study. SESN. Sofia, 2009.

Strandberg R, Raymond H. G. Klaassen, Mikael Hake and Thomas Alerstam How hazardous is the Sahara Desert crossing for migratory birds? Indications from satellite tracking of raptors. Biol. Lett. 23 June 20 vol. 6 no. 3 297-300

Winkler, Hans; Christie, David A. Family Picidae (Woodpeckers) // Handbook of the birds of the world. — Barcelona: Lynx Edicions, 2006. — T. Volume 7: Jacamars to Woodpeckers. — ISBN 84-87334-37-7.